

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

FORÅR 1966

TH. LANGS SKOLERS SAMFUND

Redaktionelle overvejelser

Så er »det røde hæfte« der igen, farven tør vi ikke svigte, men vi har vovet at ændre format, form og typografi, ligesom vi har tilstræbt at ordne »stoffet« mere systematisk for at undgå et alt for kaleidoskopisk præg. Tillige håber vi, at en øget anvendelse af billedmateriale må kunne bryde den »prosaiske« fremstilling på passende måde.

»Vi« — ja vi siger »vi«, men ikke af storhed, for vi er med dette hæfte blevet 3 redaktører mod tidligere kun een, og det er vel grunden til, at vi har dristet os til at ændre hæftets udseende. Fællesskab og enighed gør jo stærk. — — Lektor Kjeld Madsens artikel, »Bolshevikpartiet i 1917« er et forsøg på at starte en tradition for en årlig faglig artikel fra lærerside, således at der hvert år bliver mulighed for at nikke genkendende til en lærer og hans fag.

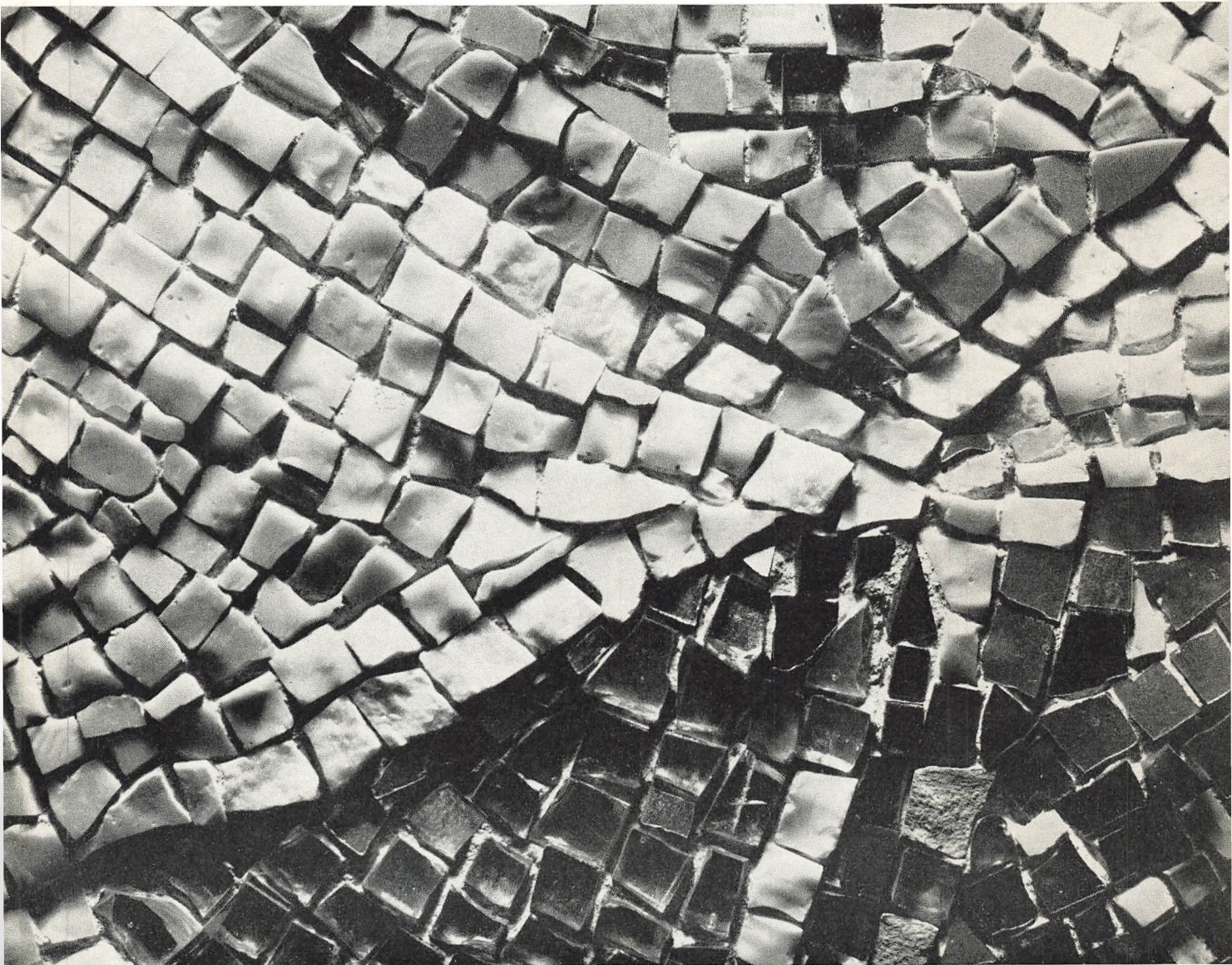
Gamle elever bør også skrive i hæftet. Programsekretær Hans Arne Hansens artikel er et udtryk for denne linie. Her beder vi om hjælp fremover. Har man noget interessant, der egner sig til en artikel, et interview eller lign. må vi have det at vide. Har man mistanke om, at en gammel elev er for beskeden til at melde sig, må andre give os idéen.

Vi overlades da hæftet til læsere nær og fjern, idet vi håber på en og anden reaktion, som kan hjælpe os med at gøre hæftet til det, som det bør være.

Torben Berg. Jørgen Maibom. Hans Thuesen.

„Kloder i gyldent rum”

Detalje

Tale af direktør Styhr, Ny Carlsbergfondet, ved afsløringen af „Kloder i gyldent rum”

I de breve, Else Alfelt skrev til Ny Carlsbergfondet i 1960 om mosaikken »Kloder i gyldent rum«, vi om lidt skal stå overfor, brugte hun hele tiden betegnelsen »smalto« om det materiale, der skal anvendes. Ordet er internationalt, på italiensk betyder det ler, glasering, emalje, farvet glasmasse, og i overført betydning på ældre italiensk himlen. På dansk findes ordet som »smalte« et ved smeltning fremstillet kaliumsilikat, der udmærker sig ved en pragtfuld blå farve.

Jeg synes, man får noget karakteristisk ved Else Alfelts kunst frem, når man sammenfatter alle disse ord, fra den konkrete materialebetegnelse til brug for glasmosaikker og frem til begrebet »himlen«, den himmel, der spiller så stor en rolle i hendes kunst, himlen over bjergene, himlen med sole, måner, kloder og drivende skyer.

Tænker jeg tilbage på Else Alfelts store udstillinger i de sidste 10–15 år, har jeg et generelt indtryk af lysende farver, visioner, ofte i gult eller blå, bygget over indtryk af bjergene, havet og himlen. Hun har selv sagt herom: »Jeg synes, bjergene er en grænse mellem det virkelige og det uvirkelige, de er det sted, hvor himmel og jord mødes. Når man kommer til det sted, er man allerede langt ude i rummet. Tågen og skyerne driver dér ligesom her i gråvej, at solen ligesågodt kunne være en måne, sådan er der altid i bjergene, der er altid dette spil mellem virkelighed og uvirkelighed. Går jeg i bjergene, har jeg en fantastisk fornemmelse af forbindelse med alle tider. Der er intet tidsbestemt, jeg tror, at sådan har det været allerførst, og sådan vil det blive til allersidst. Det er noget sikkert i en verden, der ellers hele tiden forandrer sig«. Sammen med de store, pragtfulde malerier var der altid udstillet akvareller, ofte udført på rejser og hørende til blandt det allersmukkeste i dansk kunst.

Åndfulde og lysende, til tider også mørkere med en dyb violet, som leder tanken hen på hendes tidlige maleriers tætte, dæmpede farveholdning, som allerede da rummer hendes fine sans for oliefarvens ædle stof. Og netop fra den gang hun var med blandt den berømte Cobra-gruppens grundlæggere.

Vi har i Ny Carlsbergfondet liggende et uvurderligt dokument: 100 håndskrevne foliosider, som Else Alfelt sendte Fondet som rejseberetning fra 1951, hvor hun havde dets store Romerstipendium og var et halvt år i Italien og Grækenland. Jeg håber, Else Alfelt engang vil udgive den på linie med de berømte danske rejsebøger af P. O. Brøndsted, H. C. Andersen, Poul la Cour. Gennem hele manuskriptet går betagelsen af de bjerge og de naturoplevelser, der opfylder hende, sammen med skildringer af det daglige rejselevs glæder og besværligheder. Efter en hæsleg sørejse i brandstorm i det græske øhav har hun kraft til at glæde sig over: »månens segl, der ligger som en båd i himmelrummet«. I Nordgrækenland trodser hun og Carl-Henning Pedersen alle advarsler og begiver sig alene op ad Olympos bjerget, men is og glathed tvinger dem tilbage — heldigvis, for de har været i et ingenmandsland mellem en partisan-gruppe højere oppe og soldater længere nede. I Ravello, hvor de bor i 6 uger, er Else Alfelt altid oppe før daggry for at vente på underet, når solen kommer frem ved bjerge og hav. I Dolomitternes højder bliver nogle af hendes mest betagende akvareller til. Og så den 4. juli 1951 i Rom giver hun en meget spændende skildring af sit og Carl-Henning Pedersens møde med nogle tidligere 8. århundredes mosaikker i Peterskirkenes krypt. Hun skriver: »De er mere levende, mere maleriske og impressionistiske end vi før har set.

Et materiale der kommer os ved. Vi kan selv hugge små sten til, sætte dem som farvepletter side ved side. Vi har altid troet, at mosaik var noget med værksted, kanoner, medarbejdere, kort sagt noget meget kostbart noget. Og så så vi, at det vigtigste var at vide, hvor stenene skulle sidde. Og vi kunne se, at man kunne arbejde som på et maleri, hele tiden se, hvad man gjorde, direkte, lade stenene digte med. Male med ædelsten. Jeg synes, dette er det eneste, som har med murværk at gøre, her er endelig et materiale, som kan bruges til at udsmykke med, som er en sammenhæng med bygning, arkitektur«. Male med ædelsten, atter hendes sans for materialets skønhed og dets selvstændighed. Og for at nå dette, skyr Else Alfelt inter besvær. Inspiration og hårdt dagligt slid går hånd i hånd hos hende. Hun ønsker selv at tilhugge glas og sten, sætte dem i på en sådan måde, at overfladen får den uro og det spil, vi kender fra de oldkristelige mosaikker. Det er ikke uden grund, at Else Alfelt

også holder af bjergene for deres geologiske art, selve stenen, dens farve, dens krystalinske former.

Der er vist for øjeblikket enighed om, at det er af største betydning at opdyrke børns glæde for kunst, også for at vinde frem til — om ikke altid interesse — så dog respekt for kunsten og dens betydning i vor daglige tilværelse, og her ligger et stort ansvar hos seminarierne og de vordende lærere. Vi håber i Ny Carlsbergfondet, at denne mosaik af en af vore store kunstnere må virke inciterende i seminariets daglige liv. Silkeborg er med rette berømt som en beundringsværdig kunstglad by, og derfor var det magtpåliggende for Fondet at få en kunstner af virkelig format til at påtage sig denne store og slidsomme opgave.

På direktionens vegne takker jeg Dem varmt Else Alfelt, fordi De gjorde det, og jeg har derpå den glæde på Ny Carlsbergfondets vegne at overdrage denne mosaik til Langs Seminariums eje.

Den 16. december 1965 afsløredes malerinden Else Alfelts store mosaik »Kloder i gyldent rum«, som er opsat i seminariets forhal.

For fem år siden fik Else Alfelt overdraget den store opgave af Ny Carlsbergfonden. De mange tusind små glassten har Else Alfelt hentet på Murano — glasmagernes ø nær Venedig. Selve arbejdet med at samle de mange små stumper til en færdig mosaik er foregået i malerægteparret Else Alfelt og Carl-Henning Petersens atelier ved Bovbjerg.

Til stede ved afsløringen var Ny Carlsbergfondens direktion og forskellige repræsentanter for by- og skolevæsen i Silkeborg, samt kunstmedarbejdere fra et stort antal danske blade.

Rektor Gro-Nielsen bød velkommen, hvorefter dir. Jørgen Styhr, Ny Carlsbergfonden, i varme ord hyldede kunstnerinden. Else Alfelt takkede Ny Carlsbergfonden for opgaven og fremsagde nedenstående hymne.

HYMNE TIL HIMMELBJERGET

*Ikke en lille højde — men himlens bjærg
kultstedet — offerstedet
det højst beliggende — nærmest himlen
himplens rum, og guldet —
det gyldne eller sølvet hænger sammen for mig.
Det gyldne lys — himlens lys — solens.
Genspejling — den gyldne måne
sølvmånen — fjern og drømmende.*

*Min mosaik er en hymne til guderne
til lysets guder
om det så kun er genspejling af noget —
månen er også kun genskinnet af noget.
Hos mig — i min mosaik — sidder månen
på den bellige plads — i midten — øverst.
Det er drømmen om tingene.
Genskinnet — månen er magi — er trolddomme.
Hemmeligheden afspejlet.*

*Måske symboliserer månens lys kunstens væsen.
Vores jord — vores planet i rummet
vores kloder mellem andre kloder.
At genspejle vore drømme, vort liv —
er kunstens opgave.
Som om kunsten hade nogen opgave.
Vort liv har ingen mening —
vi er bare til.
Som kloder glider vi — vandrer vi en tid —
og slukkes — vor tid er forbi.*

*Kloder i gyldent rum —
Vi er til —
rummet er ikke mørkt
rummet er gyldent.
Bekræftelsen —
Vi er alle til
vi er alle dele af et solsystem.*

Else Alfelt

Udsnit

Inspireret af Else Alfelts mosaik har en 5. klasse på øvelses-

DIGT

(at læse vandret eller lodret)

floden	genspejler	
	en skønhed	af glas
	og perler	
farverne	skinner	som sole
	i rummet	
blå og		røde og gule
stærke		farver

Mette Ejning

HÅRDKOGT ÆG

Solen står op,
som et æg der revner.
Spises rå med guldvand til,
sølvkugler sluges
i alle farver.
»Det sidste skrig i lyskassen.«

Troels Nørager.

VANDFALDET

Et vandfald bruser
i tusinde glimt,
— fuglesang. —

Solen med røde stråler
kaster sit blik på en slange,
— guldsol. —

Halvmåner skinner,
stenene glatte som sølv,
— guldfrø. —

Bølger som rubiner,
fisk i festdragt,
— isfugl. —

Karen Østergård Madsen

KUNST

Snebolde med guldstråler,
jordkloder der danser rundt,
pilespidser der glimter i solen.
Vandfaldet der kommer rullende
med firkantede dimser.

Jens Gram-Hansen

skolen forsøgt sig i digtekunsten. Her er nogle eksempler:

NUTIDENS DIGTE

*Den sidste dag i oprør
på en vulkansk ø
et helvede
i udbrud.*

*Et skred i natten
en snestorm.*

*En gletsjer på vej
til et oprørt hav.*

*Den glade himmel
hos Odin og Tor
den dødelige verden
hos guderne.*

*Sol og måneformørkelse
stjernernes rigdomme
Sodoma i brand
et vidunder i gang.*

*Et mislykket raketforsøg,
i en omvendt himmel.
Måger i storm
et oprørt hav.*

Carsten Pedersen

MOSAIKKENS VERDEN

*Mosaikken glimter i mange farver,
vippende både i
vandfaldets brusen.
Jordkloder ruller
blandt kampestenshoveder.*

Jens Nielsen

KUNST

*Brillanter stiger op,
perler ruller
og guld og sølv
glider op
af glasblankt hav.
Opaler, sten og farver
glanser over floden,
blå tang og lys
i solen.
Månen ligner en sølvkugle,
glans og lys
sten og farver
glider ned
under havet,
når solen dukker op
i morgendisens.*

Karen Kjær Laursen

Som en slags introduktion til fru Else Alfelts mosaik »Kloder i gyldent rum«, der er skænket seminarieret af Ny Carlsbergfondet, gengiver vi nedenfor seminarierektor Gro-Nielsens velkomsttale den 17. august 1965 ved det traditionelle lærermøde for institutionens lærere, der holdes dagen før et nyt skoleår begynder. Talen var inspireret af mosaikken, der var blevet opsat den foregående dag.

Så skal vi igen byde hinanden velkommen til et nyt skoleår. Når jeg står overfor sådan et nyt arbejdsår og prøver på at samle mig om dets opgaver og dets muligheder, så går der altid ligesom et sug igennem mig. Jeg synes, jeg står over for noget vældigt, næsten kosmisk, med dybder og perspektiver, som jeg slet ikke kan følge til bunds, og som kan få det til at svimle for mig. Det er det betagende, det forjættende, det frygtelige ved et skolearbejde, at dets linier, dets virkninger, dets konsekvenser løber så langt ud i horisonten og slet ikke er til at få hold på. Man er med til at sætte processer i gang, hvis videre forløb man ikke kan følge. Et venligt ord, en opmuntring, en hård og affejende bemærkning, en opgivende hovedrysten — det løber alt sammen videre, det formerer sig og spreder sig langt ind i fremtiden. Dagens tusinde små hændelser og forløb bliver til linier ud imod verdensrummet, ud imod fjerne nye kloder, hvis atmosfære man er med til at skabe, atmosfære af varme og åbenhed eller af kulde og bitterhed, af levende og frugtbart samarbejde eller af isolation og modstræb, af medmenneskelig forståelse eller af fjendskab. Det strømmer, det bevæger sig, det flimrer i sådan et nyt skoleår, der ligger foran een, så man både ængstes og betages og meget nemt kommer til at føle sig lille og svag. Men også svagheden løber naturligvis videre og har konsekvenser ude i horisonten og på de fjerne kloder, så man må hanke op i sig selv og tage fat og tro på, at man har kræfter. Hvis man kun indstiller sit øje på horisonten og rummets dybder, bliver de nære ting uvirkelige, og man får ikke stillet noget op med dem og

mister kontakten med livet, der strømmer forbi. Men man kan godt indstille sit øje på de nære ting, så de bliver levende og konkrete, uden at man mister baggrunden af lange linier og dybder og konsekvenser. Det er det daglige skolearbejde, og går man nærmere og kigger det efter i enkeltheder, ser man, at alle dets tusinder af små stumper og brikker funkler og stråler af farver og liv, og man kan bestandig finde noget nyt, som man ikke før har været opmærksom på, nye muligheder, nye håb, nye små forløb, som man kan fatte om og stille noget op med, små brikker, som man kan føje ind i den store helhed.

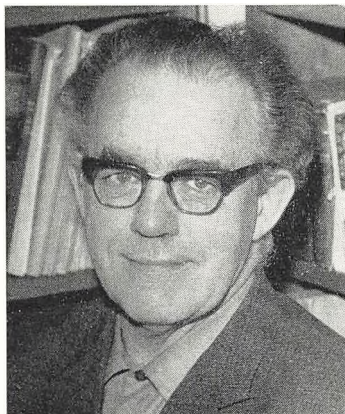
Læreren må forholde sig som kunstneren, der arbejder med en stor mosaik. Han må have en vision, et mål, et sigte, som går langt ud i det fjerne, og så må han tage fat på de små og ganske nære ting og vende og dreje dem, indtil de spejler lyset på den rigeste og varmeste måde, så alle de slumrende muligheder vågner og lever. Men aldrig må han tabe visionen af sigte, den må ligge i hans sjæl som den baggrund, den horisont, hvor alle de strømmende linier samles og får deres mening. Hvis det lykkes for ham, vil han dag for dag kunne se sit arbejde som en tusindfarvet mangfoldighed og dog som en samlet helhed med mening og retning og oven i købet — som en foræring — med et gyldent skær over det hele.

Det dejlige kunstværk, som i disse dage er ved at tage sin endelige form her i vort hus, og hvis skaber, fru Else Alfelt, vi har den store glæde at have imellem os i dag, skal naturligvis ikke bruges som illustration til noget som helst. Det hviler i sig selv, i sin egen kraft og rigdom og ynde, i sit eget liv. Men som ethvert ægte kunstværk vil det ikke bare anskues, men sætte noget i gang, gøre livet rigere. Og at det foruden at hvile i sig selv også vil inspirere os i vort daglige arbejde, vil formentlig kun glæde kunstneren. Det er ikke i dag tiden til at takke for værket, for det er ikke færdigt endnu. Jeg har blot ikke kunnet undgå, at det ligesom sivede ind i min introduktion og velkomst til det nye skoleår.

Seminariet siden sidst

ved
rektor Gro-Nielsen

For tiden er det slet ikke til at finde ud af, hvornår man skal skrive til det Røde Hæfte. Jeg har helt opgivet at holde rede på det og nøjes med at adlyde blindt, når de nye redaktører som med een mund siger, at det skal være NU! Så griber jeg da lydigt kuglepenen og begynder som jeg plejer:

Kære venner!

Men straks derpå er jeg atter i vildrede, for hvor var det i grunden, jeg slap sidst? Jeg slår op på min hilsen i sidste nummer af hæftet. Den er ikke dateret, men begyndelsen er skrevet ved vintertid, slutningen om foråret, og hæftet udsendes ud på efteråret. Det giver ikke megen afklaring, så jeg må hellere gøre en »blød« start og sige, at jeg glæder mig til at gense mange af jer ved stævnet for gamle elever lørdag efter Kristi himmelfartsdag 1966. Sæt hellere kryds i kalenderen med det samme. Og så kan jeg springe tilbage til stævnet i 65.

Det var også lørdag efter Kristi himmelfartsdag, og det var en dejlig dag, hvor mange genopfriskede minder fra seminarietiden og udvekslede erfaringer og oplevelser fra skole- og familielivet. Hans Arne fortalte og viste film fra sin TV-ekspedition til Afrika, og det var både spændende og morsomt og rystende.

Så gik foråret og sommeren ellers, som de skulle, med eksamen og dimission og ferie i alle verdenshjørner. Min kone og jeg var bl. a. et lille smut i Island, hvad der var en helt egenartet oplevelse. Jeg skulle tale ved det store skolemøde i Reykjavik, der havde samlet ca. 1100 deltagere fra de fem nordiske lande, og det var meget spændende at være med. Først og fremmest at komme rundt og se den helt anderledes verden, der er deroppe, denne forunderlige vekslen mellem enge, hvor græsset er så grønt, at det slet ikke kan passe, og så de totalt golde og livsforladte lavaørkener, imellem gletschere og varme springkilder og mægtige vandfald, og ikke at forglemme den nye vulkanø, der foranstaltede et vældigt udbrud, mens vi så på den — i behørig afstand.

Allerstærkest virkede måske Tingvallasletten, hvor historiens vingesus ligesom endnu lå i luften fra den gang for tusind år siden, da verdens første demokrati blev til. Vi var såmænd kun i Island i fem dage, før vi igen sejlede bort igennem lufthavet med Atlanterhavet og Shetlandsøerne og Færøerne dybt neden under os, men det er underligt, hvor sådan nogle få dage kan fylde i en hel sommer. Ikke engang en uge. Hvad er en uge ellers?

Med udgangen af sidste skoleår trådte en af vore veltjente lærerkræfter tilbage, nemlig seminarielæktor frk. Marg. Christiansen, der havde været ansat ved skolen siden 1926. Frk. Christiansen havde endnu ikke helt nået den almindelige pensionsalder, men på grund af svigtende syn følte hun sig nødsaget til at ophøre med det arbejde som håndgerningslærerinde, hun med så stor dygtighed og utrættelig interesse og omhu havde varetaget i

Margrethe Christiansen

så mange år. Hun stillede ofte store krav til sine elever, men endnu større til sig selv, og det er helt sikkert, at de håndgerningslærerinder, hun uddannede, var særdeles vel udrustede til deres undervisning i dette fag. Ved frk. Christiansens afgang vil mange gamle elever sende hende en taknemmelig tanke. Også seminarierne takker hende hjerteligt for gedigent og trofast arbejde og ønsker hende et godt og rigt otium.

Det nye skoleår startede som sædvanlig med alle afdelingerne fyldte til randen, og starten på seminarierne fik sin særlige kolorit derved, at den store mosaik i forhallen var blevet sat op, dog endnu ikke færdig. Mere end fem år har Else Alfelt haft den under arbejde i sit atelier, der ligger på den yderste kant af klinten ude ved Bovbjerg, og vesterhavsvejret og den vide horisont og kloderne, der sejler forbi derude i det endeløse himmelrum, genspejler sig i mosaikken, der er blevet et dejligt, inspireret og inspirerende værk. Mosaikken blev lavet i atelieret i felter på træbetonplader, og efter at disse var sat op i forhallen, havde kunstnerinden nogle ugers arbejde på stedet med at fylde mellemrummene ud. Derved fik vi lejlighed til at følge hende i det daglige arbejde, hvilket var en stor og interessant oplevelse, helt ekstra. Vi så for vore øjne, at et kunstværks skabelse ikke bare kræver talent og inspiration, men ganske regulært strengt arbejde og dyb koncentration. Til arbejdet er medgået 120.000 små glasstumper i forskellige farver, og hver enkelt glasstump er hugget ud i hånden og vendt og drejet, før den blev sat på plads, så den spejlede lyset på den rette måde.

Torsdag d. 16. dec. blev gaven formelt afleveret til os.

I september gennemførte vi en ekskursionsuge, hvor de fleste klasser var ude i verden på liniefagsekskursioner eller lejrskoler, men enkelte klasser var hjemme og gennemgik forskellige kurser, bl. a. studievejledning og kursus i betjening af audio-visuelle hjælpemidler. Det er meningen, at vi hvert efterår vil foranstalte en sådan uge og på den måde, at liniefagene skifter, så alle de studerende kommer på ekskursioner i begge deres liniefag, og alle får prøvet

at være på lejrskole. Det ser ud til at være en god ordning, og de studerende går til arbejdet med lyst og stor energi.

Der bliver i det hele taget bestilt meget på seminarierne — ikke blot af lærerne, men også af de studerende! Der var engang, hvor man sagde, at der i særdeleshed på studentertlinien ikke var synderligt at lave. Om det nogensinde har passet, så passer det i hvert fald ikke mere. Efter at vi har omorganiseret arbejdet efter bemyndigelsesloven, er der virkelig »bid« i det, og især i afgangsklasserne er de studerende ikke fri for at stønne lidt under byrden. Men de er jo også allerede lidt alderstegn!

Novemberfesten i år fik som sædvanlig et både festligt og værdigt forløb. Ved formiddagsmødet var hovedtaleren rådsformand, fhv. undervisningsminister K. Helveg Petersen, der talte om aktuelle uddannelsesproblemer. En stump af foredraget, citeret efter hukommelsen: »Den situation, vi står i, kræver både mod og fantasi af os, mod til at tage det gamle op til kritisk revision og til at kaste det bort, som ikke mere har værdi og som blot hænger på af gammel tradition, og fantasi til fordomsfrit at se og finde nye veje at gå i en ny tid!« Disse to ting, mod og fantasi, er netop karakteristisk for taleren selv, og derfor har han altid noget at sige sine tilhørere.

Aftenfesten har vi jo forlængst af pladshensyn måttet dele, seminarierne holder sin fest hjemme i aulaen, (hvor også hovedskolens yngre klasser fester om formiddagen d. 22. november) medens gymnasiet og hovedskolens ældste klassers fest holdes i Håndværkerforeningens teatersal.

På seminarierne var vi med hensyn til skuespilopførelse i år gået over til »det absurde teater«, idet der opførtes to meget moderne franske stykker: Ionescos »Den skaldede sangerinde« og Tardieus »Lille Konversationssymfoni«. Det var igen hr. Mulvad, der var instruktør og drama-frilæsningsholder, der leverede skuespillerne, og igen fik vi en stor og mærkelig oplevelse med hjem.

Et lille indledningsforedrag af hr. Mulvad sporede tilskuerne ind på stykkernes problematik og form og bidrog

nok i ikke ringe grad til, at det absurde alligevel ikke forekom os mere absurd, end at vi fattede og blev grebet af og rystet over stykkernes indhold, der er en i humor indpakket, men alligevel svidende afsløring af den hulhed og tomhed, der ofte præger livet for vor tids mennesker.

Atter engang havde man lejlighed til at undres over og glædes ved, hvad de unge studerende formår at præstere både af menneskelig indfølelse og artistisk ydelse under en kyndig instruktørs vejledning.

Den 18. december var en lidt vemodig dag, hvor vi dimitterede — det formentlig sidste hold — småbørnslærerinder. Som bekendt indeholder det nye forslag om læreruddannelsen ikke noget om en fortsættelse af småbørnslærerinduddannelsen, idet man i stedet har søgt at gøre noget særligt ved uddannelsen af småbørnspædagoger indenfor den almindelige læreruddannelses rammer, hvilket i langt højere grad skulle tilgodese småbørnsundervisningen ved alle landets skoler.

Dog er undervisningsministeren ikke sindet at nedlægge småbørnslærerindeseminarierne. Han vil søge at finde en eller anden betingelse for disses fortsatte eksistens, som dog nok kun bliver aktuel for seminariet i Vejle, da både Odense og vi antagelig vil sige fra, dels fordi vi vil kunne lave noget tilfredsstillende i forbindelse med den almindelige uddannelse, og dels fordi denne efter den nye lov vil kræve så meget mere plads, at vi for vort vedkommende simpelt hen ikke vil kunne rumme en ekstra afdeling i hvert fald med de bygninger, vi har i øjeblikket, og der er ret lange udsigter for en udvidelse.

Men vemodigt er det jo, at vi sandsynligvis ikke mere skal have denne særlige gruppe studerende, der har givet så meget værdifuldt, både til seminariet og til skolen.

Så er der endelig julefesten, og den véd I jo allesammen alt om, for den er ens fra år til år, og det er netop een af charmerne ved den. Det er godt, at der er noget i denne foranderlighedens verden, der holder sig nogenlunde konstant. Hvad mig selv angår, så er jeg »hjemme« i år efter

alt det meget rejseri de foregående år i forbindelse med den nye seminarielov. Dog har der ikke været mange laurbær at hvile på, da vort forslag har fået en temmelig hård medfart i den sidste ende af den offentlige debat, især fra »radikal-pædagogisk« hold.

Dog trøster jeg mig i ikke ringe grad med, at en stor del af kritikken synes mig at skyde langt over målet, d. v. s. ud over lovens rammer og langt ind i uddannelsens indhold, som først skal fastlægges senere, og som naturligvis bliver af afgørende betydning. Desuden tyder den gennemgående positive modtagelse i folketinget trods alt på, at de fleste besindige mennesker forstår, at en læreruddannelseslov nødvendigvis må få præg af et kompromis, da det simpelt hen er umuligt at tilgodese alle i og for sig berettigede hensyn.

Ved et stort møde på Emdrupborg, arrangeret af Pædagogisk Selskab, Socialpædagogisk Forening, Unge Pædagoger og Lærerstuderendes Landsråd, hvor jeg sammen med Folkeskolens redaktør skulle forsvare forslaget overfor en lang række angribere, befandt jeg mig i den mærkelige og ikke særlig behagelige situation, at medens jeg i læreruddannelsesudvalget havde oplevet at blive betragtet af en stor del af medlemmerne som en af disse »rabiater« moderne pædagoger, som »man« skal holde i tømme, så blev jeg ved det nævnte møde på et vist tidspunkt klar over, at deltagerne her betragtede mig som en eksponent for al konservativ og reaktionær pædagogik i dette land, og det var ikke nogen rar fornemmelse! Men jeg overlevede det dog, og nu er det jo spændende at se, hvad der til syvende og sidst kommer ud af det hele. Forhåbentlig — og det tror jeg — noget godt.

Kan I så have det godt allesammen, og vær hjertelig hilset fra hele lærerkorpsen, min kone og

jeres hengivne *Gro-Nielsen*.

Gymnasiet siden sidst

ved
rektor E. Thastum

Sidst var lige, da eksamen stod for døren. Vi dimitterede 32 realister og 83 studenter. Studenterne var det sidste hold, som tog eksamen efter den gamle lovs bestemmelser. Nu arbejdes der i alle skolens klasser efter skolelovene af 1958 med alt det nye og spændende, det indebærer både for elever og lærere.

Efter sommerferien startede vi med 6 nye Ig-klasser, 3 sproglige og 3 matematiske. Gymnasiet vokser hastigt i disse år, hurtigere end vi egentlig er glade for, så længe vi ikke har fået den planlagte tilbygning. Jeg har atter været i ministeriet for at klage vor nød og igen mødt forståelse af vore problemer. Men der er desværre gymnasier, der er i større vanskeligheder end vi, og endnu turde man ikke binde sig til noget bestemt tidspunkt. I og for sig kunne man derfor godt håbe, at der for en tid indtrådte en stilstand, for i virkeligheden er der ingen grund til at ønske, at tilgangen skal vokse alt for stærkt netop i disse år med lærermangel og med byggerestriktioner og økonomiske begrænsninger, der har standset eller forsinket planlagt byggeri. Endnu har vi kunnet optage alle kvalificerede ansøgere, og det vil vi meget gerne blive ved med. Men på den anden side er heldigvis alle efterhånden blevet klar over, at hvis landet skal kunne klare sig fremover, må der investeres i uddannelsen

af alle kræfter, vi må have flere studenter, fordi samfundsudviklingen kræver et større antal læger, jurister, økonomer, ingeniører, lærere, præster. Derfor er der god mening i stadig at sprede oplysning om uddannelsesveje, at pege på det betydningsfulde i, at enhver får den uddannelse, der er den bedst mulige for ham, og at demokratisere uddannelsen i den forstand, at man skaber mulighed herfor.

En spændende nyhed er det, at gymnasiet har fået elevråd. Det fortæller elevrådsformanden om andet steds i årsskriftet, men lad mig sige, at vi lærere imødeser den nye samarbejds mulighed med interesse og forventning. I den opdragelse til demokrati, som skolen må og skal være med til at give, er det et helt nødvendigt led, at eleverne er med i diskussionen, har medindflydelse på og medansvar for, hvad der sker i den daglige tilværelse. En af elevrådets fornemste opgaver bliver at aktivisere kammeraterne. I og for sig befinder de fleste sig jo nok bedst under en form for mild diktatur, hvor tingene lægges tilrette, og problemerne ordnes af andre, og skolen har i alt for høj grad været villig til at påtage sig den opgave at spille autoritet og vide, hvordan alt skulle ordnes, med det resultat, at det kunne være en sælsom oplevelse at forlade den og blive konfronteret med et samfund, der stiller helt anderledes krav til handlekraft og selvstændig stillingtagen. Eleverne må lære at forstå, at demokrati er et spørgsmål om rettigheder og pligter, at større frihed giver større ansvar, og at det først og sidst er nødvendigt at interessere sig aktivt og kritisk for, hvad der foregår omkring en. Sløvhed og passivitet giver ingen indflydelse. Først når det helt lykkes elevrådet at vinde kammeraternes accept og få dem til at benytte det, har det bevist sin berettigelse.

Venlig hilsen.

E. Thastum.

Øvelsesskolen siden sidst

ved
forstander G. Enemærke

Siden sidst er ikke så længe, alligevel synes jeg, at der er en mængde at fortælle.

Inger Baunvig, der har været lærerinde ved øvelsesskolen siden 1920, søgte sin afsked i anledning af, at hun i årets løb var fyldt 67. Hun ville ikke på nogen måde hyldes for de mange års dygtige, levende og engagerede skolearbejde – det var betingelsen for at deltage i vort afsluttende festlige lærermøde. Heldigvis havde jeg glemt at sige det til forstander Ravn, som i sine muntre og alvorlige betragtninger ved samme lejlighed benyttede sig af min forglemmelse og takkede fru Baunvig for lødigt medarbejderskab, en tak, som jeg gerne slutter mig til.

Margrethe Worm har måttet søge afsked på grund af svigtende helbred; det kan lyde mærkeligt, for hun har næsten aldrig haft en sygedag, heller ikke i det sidste år. En tiltagende træthed gjorde det nødvendigt at standse arbejdet, men først efter sommerferien var sagen formelt i orden, så vi har til gode at fejre og hylde frøken Worm for trofast arbejde.

Evald Hauch, som var aspirant her, søgte og fik pr. 1. maj en stilling ved Ryslinge Højskole.

Karen Margrethe Jensen er på årskursus i psykologi og pædagogik, og Lis Nielsen er på 3 måneders kursus for øvel-

sesskolelærere med småbørnsundervisning som arbejdsområde.

På baggrund af denne situation vil man kunne indse, at vi har måttet ansætte en række nye medarbejdere. Torben Andersen, dimetteret 1963, har i de to år arbejdet ved Kornmod realskole her i byen. Kresten Bjerg, dimetteret 1954, hele tiden siden ansat ved Østre skole, i mange år praktiklærer og i det sidste år erhvervsvejleder ved Silkeborg kommune. Hugo Krogh, dimetteret 1960, kom fra Thorning skole og er som de foran nævnte dimetteret fra Th. Langs seminarium. Det er godt, at vi har kunnet imødegå risikoen ved indavl ved at ansætte Karen Heilesen, som er dimetteret fra Oslo offentlige Lærerskole og har været ansat i norsk skole siden da. Det er et fint eksempel på, at nordisk samarbejde ikke bare er noget, man taler om. Frøken Heilesen er dansk statsborger, men har kunnet gennemføre en norsk læreruddannelse og videre specialisering, som så igen danner en god baggrund for ansættelse ved en dansk skole.

Karen Margrethe Jensens timer læses af Bent Pedersen, som blev dimetteret herfra i sommer, og Ruth Bennike Mortensen, dimetteret fra Silkeborg seminarium 1948, læser frøken Worms timer og har i øvrigt overtaget arbejdet som vikar efter Inger Lise Pedersen, der ønskede at holde en pause for at være hjemmearbejdende husmor.

Trods alle disse forandringer er skolen, som jeg oplever den, stadig den samme levende arbejdsplads, hvor det vanskeligste er at få tiden til at række til de mange spændende opgaver. I år har vi for første gang en 10. klasse, som helt hører hjemme her på skolen.

Margrethe Worm

Øvelsesskolen siden sidst

ved
forstander G. Enemærke

Siden sidst er ikke så længe, alligevel synes jeg, at der er en mængde at fortælle.

Inger Baunvig, der har været lærerinde ved øvelsesskolen siden 1920, søgte sin afsked i anledning af, at hun i årets løb var fyldt 67. Hun ville ikke på nogen måde hyldes for de mange års dygtige, levende og engagerede skolearbejde – det var betingelsen for at deltage i vort afsluttende festlige lærermøde. Heldigvis havde jeg glemt at sige det til forstander Ravn, som i sine muntre og alvorlige betragtninger ved samme lejlighed benyttede sig af min forglemmelse og takkede fru Baunvig for lødigt medarbejderskab, en tak, som jeg gerne slutter mig til.

Margrethe Worm har måttet søge afsked på grund af svigtende helbred; det kan lyde mærkeligt, for hun har næsten aldrig haft en sygedag, heller ikke i det sidste år. En tiltagende træthed gjorde det nødvendigt at standse arbejdet, men først efter sommerferien var sagen formelt i orden, så vi har til gode at fejre og hylde frøken Worm for trofast arbejde.

Evald Hauch, som var aspirant her, søgte og fik pr. 1. maj en stilling ved Ryslinge Højskole.

Karen Margrethe Jensen er på årskursus i psykologi og pædagogik, og Lis Nielsen er på 3 måneders kursus for øvel-

sesskolelærere med småbørnsundervisning som arbejdsområde.

På baggrund af denne situation vil man kunne indse, at vi har måttet ansætte en række nye medarbejdere. Torben Andersen, dimitteret 1963, har i de to år arbejdet ved Kornmod realskole her i byen. Kresten Bjerg, dimitteret 1954, hele tiden siden ansat ved Østre skole, i mange år praktiklærer og i det sidste år erhvervsvejleder ved Silkeborg kommune. Hugo Krogh, dimitteret 1960, kom fra Thorning skole og er som de foran nævnte dimitteret fra Th. Langs seminarium. Det er godt, at vi har kunnet imødegå risikoen ved indavl ved at ansætte Karen Heilesen, som er dimitteret fra Oslo offentlige Lærerskole og har været ansat i norsk skole siden da. Det er et fint eksempel på, at nordisk samarbejde ikke bare er noget, man taler om. Frøken Heilesen er dansk statsborger, men har kunnet gennemføre en norsk læreruddannelse og videre specialisering, som så igen danner en god baggrund for ansættelse ved en dansk skole.

Karen Margrethe Jensens timer læses af Bent Pedersen, som blev dimitteret herfra i sommer, og Ruth Bennike Mortensen, dimitteret fra Silkeborg seminarium 1948, læser frøken Worms timer og har i øvrigt overtaget arbejdet som vikar efter Inger Lise Pedersen, der ønskede at holde en pause for at være hjemmearbejdende husmor.

Trods alle disse forandringer er skolen, som jeg oplever den, stadig den samme levende arbejdsplads, hvor det vanskeligste er at få tiden til at række til de mange spændende opgaver. I år har vi for første gang en 10. klasse, som helt hører hjemme her på skolen.

Margrethe Worm

En lille gruppe skal op til teknisk forberedelseseksamen, resten til den almindelige prøve for 10. klasse. Det glæder mig meget, at vi nu har mulighed for at tilbyde alle elever samme åremål i skolen, og jeg håber, 10. klasse er kommet for at blive.

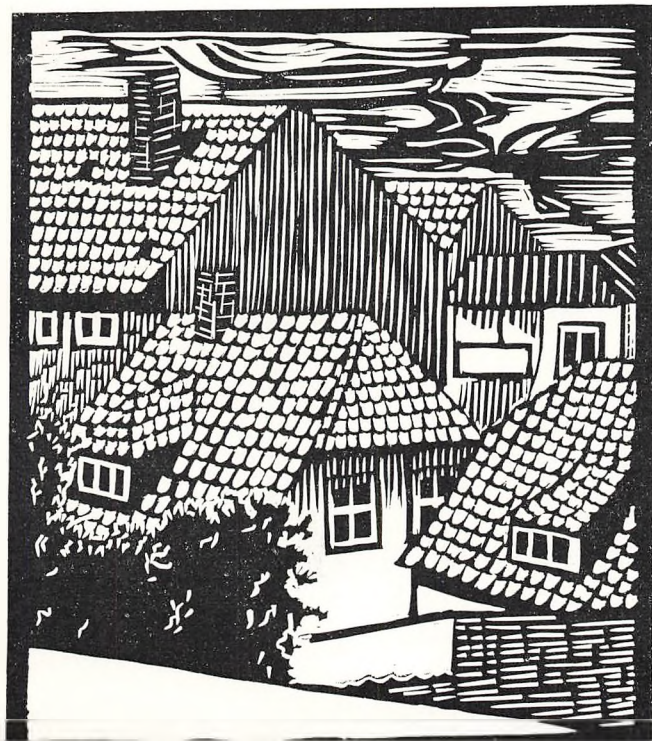
I hele oktober måned var jeg stipendiat på Lysebu med opholdet betalt af Fondet for dansk-norsk Samarbejde. Mit formål var at udforme et forslag til studieplan for praktik og metodik her ved seminariet, og jeg er da også kommet hjem med et udkast. Arbejdsforholdene på Lysebu er fine, og en sådan måneds frihed fra hverdagens mange små gøremål er en mulighed for at gøre et samlet planlægningsarbejde, som styrker min overbevisning om, at i det mindste øvelsesskolelærere burde have et sabbatar af og til.

Lad det være min afsluttende bemærkning, at jeg ønsker læserne en sådan ordning før 5-dages ugen.

Venlig hilsen.

Georg Enemærke.

Kjeld Dall

Åh, vi er så demokratiske!

Medansvar – i praksis

I en tid, hvor der ofte tales om frihed og ansvar, både i skolekredse og andre steder, og hvor der i høj grad er gået inflation i udtrykkene, vil overskriften på denne artikel nok ikke virke særlig revolutionær. Det er heller ikke meningen. Ansvarlighed gennemføres ikke ved revolution; den må gro frem som noget naturligt i en atmosfære af gensidig forståelse, respekt og tillid.

Som det nok vil være de fleste bekendt, har der igennem flere år været en forening for de studerende på seminariet, »De studerendes Forening«. Alle de studerende er medlemmer, og det er dens opgave at føre de studerendes ønsker, tanker og forslag frem for seminariets ledelse. Desuden har den mange andre opgaver, som i denne sammenhæng er mindre væsentlige. Foreningen ledes af et råd, hvortil hver klasse vælger en repræsentant. Rådet konstituerer sig med formand, kasserer m. v. og behandler på ugentlige møder dels løbende sager, dels problemer, der er opstået i ugens løb.

»De studerendes Råd« nedsætter forskellige udvalg, som beskæftiger sig med særlige områder af rådsarbejdet. Et af disse udvalg er kontaktudvalget. Dette består af fire medlemmer, seminariets rektor samt en repræsentant for lærerne. Dette udvalg holder møde to gange årligt og indkalder gennem klasserepræsentanterne nogle dage i forvejen de studerendes klager, ønsker og konstruktive forslag angående undervisningen og forholdene på seminariet. Alle indkomne sager, både store og små, behandles, og så vidt muligt tages de til følge.

Et andet vigtigt udvalg er det, der foretager fordelingen af midlerne fra Ungdommens Uddannelsesfond. Det består af fire repræsentanter for de studerende samt repræsentan-

ter fra lærerkollegiet, som i fællesskab behandler ansøgningerne og fordeler de til rådighed stående midler.

Som noget nyt er der fra dette skoleårs begyndelse indført klasse- og grupperåd på seminariet. Gennemførelsen af denne ordning har ikke været nogen revolution – i så fald er den foregået i det stille – men det følte efterhånden som en naturlig konsekvens af det positive arbejdsklima, der hersker på seminariet, at der fandtes et organ til at tage sig af den enkelte klasses eller gruppes interne problemer og til at lede samarbejdet mellem klasse og lærer ind i lidt fastere baner. Hermed være ikke sagt, at de studerende ikke tillægger nyskabelsen stor værdi – tværtimod. Det er store perspektiver, der herigennem åbner sig for fremtidens samarbejde om og medansvarlighed i det daglige arbejde på seminariet.

Howdan er så disse klasse- og grupperåd organiserede? De består af 3 a 4 medlemmer valgt af klassen gennem demokratisk afstemning. Valget gælder for et år og ingen genvælges normalt. I de udarbejdede retningslinjer for klasserådene står der: »Det er rådernes opgave at være klassens (eller gruppens) talerør over for de enkelte lærere og studerende, samt at formidle samarbejdet mellem »De studerendes Råd« og de enkelte klasser. Det er rådernes ret og pligt på klassens vegne at føre drøftelser om sager af fælles interesse med de implicerede parter for derved at gavne uddannelsen og fællesskabet, styrke samarbejdet og forøge de studerendes medansvarlighed«.

Howdan rådene arbejder i praksis er svært at beskrive, dels fordi det hele er så nyt og famlende, dels fordi jeg kun har kendskab til mit eget klasseråds arbejde. Jeg kan bedst illustrere det ved at nævne et par eksempler: Gennem samtaler med vor religionslærer, som fremlagde de givne betingelser (f. eks. lovmæssige krav) for det næste halvårs arbejde, fandt vi frem til, hvilket stof klassen helst ville have dybtgående undervisning i og hvilket, der i højere grad skulle læres gennem personlig tilegnelse. Endvidere bestemtes, hvilke arbejdsformer, der skulle benyttes i det pågæl-

dende stof. Et lignende resultat opnåede vi i et møde med dansklæreren. Her fandt vi under en drøftelse af undervisningen frem til en helt ny og mere aktiviserende form, som vi for fremtiden ville benytte i den daglige undervisning.

Det træder klart frem af disse eksempler, at medansvarligheden har medført forandringer i vor daglige tilværelse, og det, mener jeg, er noget centralt, hvis opdragelse til medansvar skal lykkes.

Søren Kallestrup Nielsen.

Th. Langs Gymnasiums Elevråd

Elevrådet er en ny organisation på Th. Langs Gymnasium. På et møde i 1963 i K. G. blev tanken første gang fremsat, men i første omgang kom der ikke noget ud af det. Først i foråret 1965 kom der fart i tingene, elevforeningen »Huginn« stillede uden varsel et forslag om et elevråd, hvis ledelse skulle være identisk med elevforeningens ledelse. En gruppe elever mente, at princippet var forkert, og delte næste dag efter et hektisk arbejde et andet forslag ud blandt eleverne. Forslaget gik ud på, at elevråd og elevforening skulle være skarpt adskilte. Det var allerede ved det første forslags udsendelse blevet bestemt at holde et møde, hvori alle skolens elever skulle deltage. Det blev holdt et par dage efter. Man skulle nu på mødet bestemme, hvilket forslag der skulle være retningsgivende for et elevråd. Efter fremlæggelse af forslagene og en kort diskussion skred man over til afstemning ved håndsoprækning. Det var ikke muligt med sikkerhed at fastslå hvilket forslag, der havde flertal, så man enedes om at foretage en skriftlig afstemning i klasserne den næste dag. Afstemningen blev vundet af forslag nr. 2 med næsten to tredjedele flertal.

»Huginn«s bestyrelse og det vindende forslags stiller, Torsten Enemærke, blev konstitueret som elevråd, til et nyt elevråd var valgt. Deres vigtigste opgave var at arrangere valget af et elevråd efter de nye regler.

4 dage efter det nye skoleårs begyndelse blev der valgt en klasserepræsentant og en suppleant i hver klasse. Klasse-repræsentanterne blev så samlet og valgte et formandsskab, hvis suppleanter rykkede op som klasserepræsentanter. Lærerrådet valgte samtidig en lærerrepræsentant, som skal overvære alle elevrådets møder, men kun har taleret.

I de første få måneder elevrådet har virket, har skolen efter dets ønske lavet enkelte forbedringer (ventilatorer i et par klasselokaler, større parkeringsplads til knallerter etc.), og der har været et par store diskussioner, som ikke har ført til omvæltende forandringer (skoleblad, rygning, morgensang). Der er, som ventet, stort set tilfredshed med forholdene på skolen, og elevrådet kan som helhed næsten virke konservativt. Bedre arbejde og resultater vil sikkert nås, når elevrådet efterhånden bliver indarbejdet og falder til rette.

Formandsskab: Formand: Torsten Enemærke, 3gma
Næstformand: Vita Pedersen, 2gsb
Kasserer: Peter Lau 2gmc
Sekretær: Henrik Nissen 1gsa
Assistent: Karin Munk 2gsa

Lærerrepræsentant: Adjunkt Torben Berg

Torsten Enemærke,
formand.

Samarbejdsudvalg

Her skal kort skrives lidt omkring oprettelsen af et samarbejdsudvalg ved Th. Langs Skole med repræsentanter fra 6.-10. klasserne og lærerkollegiet. Usikkerheden omkring et elevråds reelle virke fik os til i begyndelsen blot at kalde foretaget et samarbejdsudvalg, fordi vi skønnede, at vi derved kunne fremme og udvikle en bedre forståelse af, hvad elevråd dækkede.

Når skolen ikke på et tidligere tidspunkt havde oprettet

et samarbejdsudvalg, skyldtes det bl. a. manglende objektive beskrivelser af et elev-lærersamarbejde i skolen, og tvivl om, at lærere og elever var modne dertil.

Ved et lærerrådsmøde blev ønsket om et samarbejdsudvalg så stærkt udtalt, at en kreds af lærere tog initiativ til at starte en debat omkring et sådant samarbejde. Efter et par måneders løbende diskussion mellem lærerne, og i flere tilfælde en livligere aktivitet i klasserådene, afholdt lærerkollegiet 3 møder omkring »Skolen som samfund« i foråret 65. Møderne var tænkt som en forberedelse og bearbejdelse af problemerne omkring oprettelsen af et samarbejdsudvalg. Emnerne var:

1. »Strukturændringer i samfund og skole«, hvor en kollega påviste, hvordan samfundet griber ind i skolens samværsformer, og afbøjer dem mod samfundets retning og mål. En efterfølgende drøftelse i grupper og plenum søgte at præcisere vor skoles samværsformer.
2. En drøftelse, der prøvede at »afgrænse elevers og læreres ansvarsområder samt. evt. påvise sammenfald«. Selv om lærerne principielt har ansvaret for, hvad der foregår på skolen, er der meget, de kan dele med eleverne og derigennem få et bredere og nærmere samarbejde til fremme for den gensidige forståelse.
3. Åben drøftelse om, hvordan »vi kunne realisere en indlæring af samværsformerne«. Principielt fastslog man, at der ville blive tale om et vedvarende, aldrig fuldendt arbejde med mange muligheder. Grundlæggende for et heldigt forløb var endvidere en aktiv og positiv holdning fra hele lærerkollegiet. Som indlæringsmuligheder blev antydnet en række: klasseråd, udvalg, fester o. a., og som opgaver: klasseværelset, gangene, udstillinger, klubber m. v.

Igangsættelsen

Lærer-3-mandsrådet sammenkaldte få dage efter lærer-rådsvedtagelsen klasselærerne fra de implicerede klasser for at klargøre forskellige organisatoriske problemer, som de skønnedes nødvendige for en gnidningsløs start for dem, der direkte skulle forestå det første valg i klasserne:

1. Valg af 2 klasserepræsentanter.
2. Valgmåde (flertal, suppleanter).
3. Orientering om samarbejdsudvalg.
4. Kandidatopstilling og valg dagen efter orienteringen for at undgå overilede valg (blev fra 3-mandsudvalget betragtet som en væsentlig ting at få gennemført).
5. De løbende klassemøder, hvor forslag kunne komme frem og de fremlagte drøftes.
6. Klasserepræsentanter foreslår klassemøder, men læreren bestemmer tidspunktet for deres afholdelse for at undgå tilfældigheder.

- I den følgende uge blev valgene afviklet.

Samarbejdsudvalgets første møde 1/9-65.

Ved det første møde deltog de 18 valgte klasserepræsentanter og de 3 lærere. Mødet var indkaldt af lærerne og blev

ledet af den ene, men iøvrigt supplerede lærerne hinanden efter følgende dagsorden:

1. Antydning af samarbejdsudvalgets formål.
2. Antydning af eventuelle arbejdsområder.
3. Klasserepræsentantens opgaver.
4. Intern organisation af samarbejdsudvalget.

Lærernes grundholdning til samarbejdsudvalget var, at eleverne på deres egen krop skulle fornemme, hvad der skulle til, for at et råd kunne arbejde, derfor skulle ingen regler være forudbestemte, men komme efterhånden som der var behov for dem. Når vi alligevel som ovenfor i 1 og 2 antydet periferisk berørte formål og arbejdsområder, var det kun, fordi vi så kunne pege på nogle af de muligheder, et samarbejde har.

Efter sommerferien 1965 vedtog lærerrådet, at der skulle oprettes et samarbejdsudvalg med 3 lærere (uden stemmeret i samarbejdsudvalget) og 2 elever fra hver af 6.-10. klasserne. Oprindeligt havde man i tankerne kun haft 8.-10. klasserne med, men der var stemning for fra starten at gå længere ned i klasserne, og med den foreløbige erfaring var det en heldig beslutning.

Kirsten Pedersen

De 3 lærere fik overdraget frit at tilrettelægge oprettelsen af samarbejdsudvalget.

De sammenkaldte første gang samarbejdsudvalget.

Dette første møde blev ledet af en lærer suppleret af de andre på en åben og utvungen måde. Uden at ville fastsætte noget, men blot for at antyde mulighederne for samarbejdet, indledte en af lærerne med en kort redegørelse for: 1) Samarbejdsudvalgets formål, 2) evt. arbejdsområder, 3) klasserepræsentantens opgaver, 4) klassemøder og 5) intern organisation af samarbejdsudvalget (forretningsorden).

Der var en livlig drøftelse af problemerne, og eleverne fandt frem til at nedsætte et forretningsudvalg bestående af en repræsentant fra hver klasse (5) valgt blandt samarbejdsudvalgets medlemmer samt at fastlægge en vis forretningsorden med henblik på sagers behandling.

Lærerne foreslog to arbejdsområder, som både kunne interessere og engagere eleverne, og som tillige var opgaver, skolen gerne så løst:

Skolegården — hvordan kan vi gøre den rarere og hyggeligere at være i?

Gangene — udsmykning af gange og opholdsrum for de ældste klasser.

Desuden kom der forslag om en skoleavis.

Der blev nedsat specialudvalg for de enkelte sager, og klasserepræsentanterne fik til opgave ved et klassemøde at gøre rede for samarbejdsudvalgets møde, at indkalde forslag til de 3 arbejdsopgaver, samt at skaffe nye forslag om arbejdsområder.

I 2 følgende samarbejdsudvalgsmøder blev der arbejdet videre med sagerne. Erfaringer er høstet. Eleverne har lært, at en sags løsning ofte er mere kompliceret, end man regner med. De 3 implicerede lærere har lært, at der kræves et stort arbejde bag kulisserne i udvalgene, der er brug for megen tid, klasselærerne må hjælpe til med at tilrettelægge klassemøder, samarbejdsudvalgsmøder bør være faste og i skoletiden.

I dette korte indlæg har der kun været hensigten at beret-

te om den første tids overvejelser, problemer og igangsætning. Vi har følt, at det kommer os ved, men det tager på intet område ansvaret fra læreren, eller gør hans hverdag lettere — blot rigere på nuancer og kontakter.

J. P. Boes.

Birgit Nielsen

Foreningsnyt

De lærerstuderendes forening

Så er tiden inde igen, hvor der skal gøres status. På den måde kommer en beretning af denne slags jo nærmest til at virke, når man skal redegøre for, hvad der er sket i De lærerstuderendes Forening i den forløbne tid. Og det er egentlig meget sundt. Ændringen af tidspunktet for årsskriftets udgivelse medfører dog, at man kommer til at beskæftige sig med en del af sin forgængers »regeringsperiode«. For Jørgen Buus, der var formand 1963-64, betød det imidlertid, at han blev helt fri for at skrive denne beretning.

Med Jørgens tiltræden er der sket en formel ændring af formandens status, idet det på generalforsamlingen blev vedtaget, at De lærerstuderendes Råd bestående af klasse-repræsentanterne plus to landsrådsmedlemmer konstituerer sig selv. Før var formanden blevet valgt af generalforsamlingen, men dette kunne betyde, at popularitet og jovialitet blev mere afgørende for valget end organisations- og arbejdsevne (hvilket der ikke er noget at sige til). Den nuværende form medfører dog også, at rådet ligesom svæver lidt. Den direkte forbindelse med foreningen er til en vis grad afbrudt. Rådet virker som et arbejdsudvalg for den, men interessen for de problemer, der behandles, er ikke stor. Man ser mere på de tilbud, vi kan komme med, og indtager således en nydende stilling.

Der prøves nu en ny form for medansvar fra vores, de studerendes side, nemlig klasserådene, men dem bliver der nærmere redegjort for i en anden artikel. Jørgen har gjort et stort arbejde for at få dem indført, og forhandlingerne og samarbejdet med rektor og lærerne har da også ført til gode resultater.

Arbejdet er ellers gået støt og roligt. Fredagsarrangementerne eller »kulturaftenerne«, som de kaldes (bemærk »gåseøjnene«) og festerne har stadig stået i ret høj kurs. I denne forbindelse skal nævnes tre ting: 1. Jørgen sørgede for, at foreningen blev medlem af Folkeuniversitetet. Det betyder, at vi i løbet af året kan få enkelte gode og billige forelæsninger. Sidste efterår havde vi således forstander Johs. Rosendahl her på seminarieret. Han fortalte om Karen Blixens forfatterskab. En ulempe følger der dog med disse foredrag; da de skal være offentlige, kan vi ikke bagefter gå ned og hygge os i kantinen med en bajer. (En ansøgning hos politimesteren blev afslået). 2. Samarbejdet med Silkeborg seminarium »på det kulturelle plan« forløb udmærket. Der blev planlagt to fællesarrangementer om efteråret og samme antal om foråret. Desuden trådte man hjælpende til, når den anden part pludselig kom i bekneb. Samarbejde med Huginn var der meget lidt af, men det er ved at blive genoptaget i år. 3. For to år siden indførte L. L. (Lærerstuderendes Landsråd) en regionsordning for seminarierne, d. v. s. landets seminarier blev delt i fire grupper efter geografisk beliggenhed, og det var meningen, at de skulle arbejde nærmere sammen om råds- og L. L.-problemer. Men selvfølgelig ville »kulturafdelingerne« også nyde godt af denne nyordning, så de fulgte med til møderne og drøftede indbyrdes vanskeligheder. Et forsøg på et samarbejde om et større arrangement, der ved et turnétilbud til alle regionens seminarier kunne blive billigere, mislykkedes. Men det prøves igen. Et andet forslag, der kom fra vores side, ser dog ud til at kunne gennemføres. Det er et forsøg på at skabe et personligt kendskab mellem de forskellige læreanstalter. Det foregår på den måde, at 3-4 seminarier i løbet af et år inviterer hinanden til en regionsfest, hvor de prøver på at vise karakteristiske træk fra deres skole, »vise ansigt«, som vi siger. Vi afholdt således den første fest i serien her på stedet den 15. okt. med gæster fra Gedved og Vejle. Marselisborg skulle også være kommet, men de udeblev på grund af et dødsfald i lærerkollegiet. Vi mener selv, at det var et

DET ER SÅ YNDIGT.

„GEVINST TIL BASAREN“

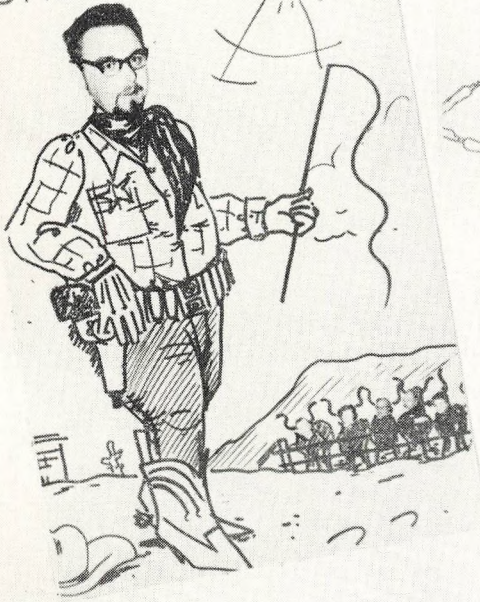
PØLSEMASKINE

RULL OVER BEETHOVEN

SHERIFFEN!

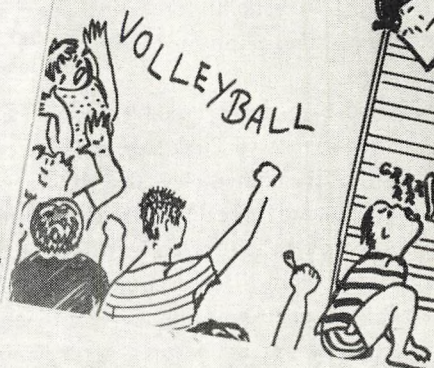

MIN SØN
EBBE...

Glimt fra gymnasiets »hverdag«

Karikaturer
tegnet i forbindelse
med gymnasie-bazaren i
december 1964.

AGAMEMNON

vellykket arrangement. Af programmet kan nævnes: Korte Foredrag: »Frihed« ved rektor, »Studium under bundne vilkår« ved Knud Rasmussen og »Medansvar -« ved Frits Laursen, 4s, samt fløjtespil og oplæsning af egne digte af elever fra 5. d fra øvelsskolen og musik fremført af linieholdet. Aftenen afsluttedes så med hyggesamtaler og dans.

Nu må jeg hellere komme med en for de yngre af de forhenværende Th. Lang'ere nok lidt skuffende meddelelse: Hytten skal sælges. Vi afholdt for et par uger siden en ekstraordinær generalforsamling med »Søfred« på dagsordenen. Alternativerne var:

a. Reparation af bare det allernødvendigste (ville medføre et hyttesærkontingent på 20 kr. pr. stud.)

b. Salg af hytten. Resultatet blev altså b.

Et knapt flertal mente endda ved en ny afstemning, at der ikke var noget reelt behov for en hytte, selvom udvalget allerede havde fundet frem til en eventuel afløser. Men den behøver vi altså ikke at bekymre os mere om. Som forklaring kan måske anføres, at arbejdspresset på seminariet er blevet temmelig stort.

Et andet lille »rekreativt sted« fik vi for knapt 1½ år siden, idet en lejlighed i huset ved siden af seminariet blev indrettet til hyggelokaler og »sekretariat«, d. v. s. duplikator og skrivemaskine står der. Appendiks, som det kaldes, administreres af et udvalg af studerende, der bl. a. arrangerer diskussioner og udstillinger af kammeraters kunstneriske produktioner.

Til slut vil jeg nævne, at vi stadig befinder os særdeles vel her på stedet. Vi er i år 376 studerende, hvoraf 73 dog er på vikariat for tiden. Desuden forlader det sidste hold småbørnslærere os til jul. Pladsforholdene bliver mere og mere trange, især i kantinen, men det gode forhold til lærerne og kammeraterne imellem bøder meget på disse ydre vanskeligheder.

Helmut Strehlow.

»Huginn«

Silkeborg, 20/11-65

Igen i år har man vist Huginn den ære at overlade spaltepads til et kort resumé over foreningens virke i det forløbne år.

Siden sidst er der sket store ting på vort gymnasium. Kort før skoleårets slutning tog Huginns sekretær, Hans Bay, og undertegnede initiativet til oprettelse af elevråd efter at have deltaget i orienterende møder med repræsentanter for allerede etablerede råd. Huginns bestyrelse deltog endvidere i oprettelsen af »Danske Gymnasieelevråds Sammenslutning« ved et møde i Vejle og ved deltagelse i den stiftende generalforsamling i Odense den 25/4. Huginn var ved disse møder konstitueret elevråd. Et sådant blev endeligt dannet efter sommerferien. Efter elevrådets oprettelse har Huginn helt helliget sig kulturelle og politiske arrangementer.

Huginns årlige generalforsamling afholdtes den 13. januar, og den nuværende bestyrelse valgtes under megen festivitas. Den nye bestyrelse var i ilden allerede den 17/1, hvor der på Randers Statsgymnasium holdtes alliancemøde.

13/2: Det traditionelle karneval holdtes i aulaen på seminariet. Mange var mødt op og alle festligt udklædte.

Den 11. marts holdt forfatteren og humoristen Finn Søborg foredrag om nordisk humor. Tilslutningen var god, skønt arrangementet holdtes på en fridag.

Den 2. april havde Huginn besøg af Carl Scharnberg, der genfortalte Steinbeks »Perlen«. Fremragende! Han besvarede desuden storpolitiske spørgsmål.

7/4 havde Huginn en stor oplevelse! Moralsk Oprustning kom med film og orienterede. Senere udspandt der sig en livlig og saglig, omend noget skeptisk diskussion. MO'erne var ofte på glatis. Pæn tilslutning.

Jon Galster holdt meget à propos den niende april et foredrag, som han kaldte »Den niende april og næste gang«. En udmærket aften på trods af den ringe tilslutning.

Eleverne på Th. Langs Gymnasium gik foråret og den hektiske eksamenstid i møde med fornyede kræfter efter afskedsfesten for III g'erne den 1. maj i seminariets kantine. Denne fest dannede afslutning på forårsarrangementerne.

Huginn indledte sit efterårsprogram med den traditionelle velkomstfest for I g'erne. Tilslutning var naturligvis enorm.

5/9 var Huginn medarrangør til en foredragsaften med skribenten og kritikeren Broby Johansen på Silkeborg Seminarium. Foredraget ledsagedes af fremvisning af lysbilleder. Pæn tilslutning.

10/10 kørte adj. Brygmann dokumentarfilmen »Det gælder din frihed«. Tilslutningen var ret god.

12/11 var gymnasiets ledelse og repræsentanter for lærerkollegiet i »krydsild«. Jævn tilslutning.

13/11: I anledning af Huginns 50 års jubilæum lykkedes

det os at overtale skuespillerinden fru Ingeborg Brams til at foredrage danske og udenlandske digteres publikationer. Til dette specielle arrangement, der afholdtes i seminariets aula, var forældrene indbudt.

19/11 dannede »Den blå Sal« ramme om Preben Neergaards causeri over humoren gennem tiderne. Tilslutningen var formidabel.

25/11 forventes afholdt foredragsaften med digteren og forfatteren Benny Andersen, der reciterer egne digte.

Gamle elever vil stadig være velkomne til Huginns arrangementer. Vi er altid glade for at se dem.

Til slut vil jeg gerne på bestyrelsens vegne takke for den velvilje og forståelse, vi har mødt fra skolens side i arbejdet omkring foreningen Huginn.

På bestyrelsens vegne:

H. R. Ibsen.

Kjeld Dall

Kirsten Pedersen

Fhv. forstander J. C. Ravn

ved
rektor Gro-Nielsen

I Th. Langs Skolers historie har ingen medarbejder været virksom i så langt et åremål som fhv. forstander J. C. Ravn, der i efteråret 1965 endelig trak sig tilbage.

Som ganske ung lærer blev hr. Ravn i 1914 ansat ved skolen, hvor han underviste i sløjd, gymnastik og regning ved flere af skolens afdelinger. I 1929 blev han leder af øvelsesskolen og medlem af bestyrelsen, og i 1930 blev han institutionens kasserer. Da han i 1957 gik af som leder af øvelsesskolen, forblev han i virksomheden som kasserer, og denne post har han beklædt, indtil han med begyndelsen af indeværende skoleår ønskede helt at frigøre sig fra arbejdet.

Hr. Ravns tjeneste ved skolen kom således til at strække sig over 51 år, et helt usædvanligt åremål og en helt usædvanlig tjeneste.

Hr. Ravn har gjort hele udviklingen med fra den beskedne provinsskole i århundredets første del til millionforetagendet i dag, og denne udvikling har naturligvis for ham ganske særligt kunnet mærkes på det økonomiske område. Hans første budget var på 208.000 kr., hans sidste på over fem millioner. Hertil kommer, at det ikke blot var summerne, der voksede, men det hele blev også uhyre meget mere indviklet og kompliceret. Ganske særligt er lønberegningerne ved en skole som vor med dens forskellige afdelinger og

lønsatser et helt kinesisk system, som der skal ganske særlige hjernekapaciteter til for at holde styr på. Ganske vist fik hr. Ravn i de sidste år en meget værdifuld assistance af et lønudvalg bestående af en lærer fra hver af skolens afdelinger, men intet under at han alligevel fandt, at nu var tiden inde til, at nye kræfter måtte tage fat. Hele skolens regnskabsvæsen stod overfor en omfattende modernisering og rationalisering, nødvendiggjort af den voldsomme udvikling, især i de seneste år. Skolens økonomi kan ikke længere klares som en bibeskæftigelse, men kræver en mands fulde arbejdsindsats.

Hr. Ravn har alle dage haft flair for tal i en ganske fantastisk grad, og dette i forbindelse med en omfattende indsigt i alle finansielle spørgsmål og en aldrig svigtende indstilling på, hvad der var det bedste for skolen, gjorde hans arbejde til intet mindre end et fundament indenfor virksomheden. Hr. Ravn vil gaa over i historien som en institution indenfor institutionen!

Ved sit møde i september 1965 tog bestyrelsen afsked med sin gamle og højt fortjente kasserer. Også her skal der lyde en hjertelig tak til hr. Ravn for hans enestående indsats.

G.-N.

Seminariegruppens

stævne

lørdag efter

Kr. Himmelfartsdag

(den 21. maj)

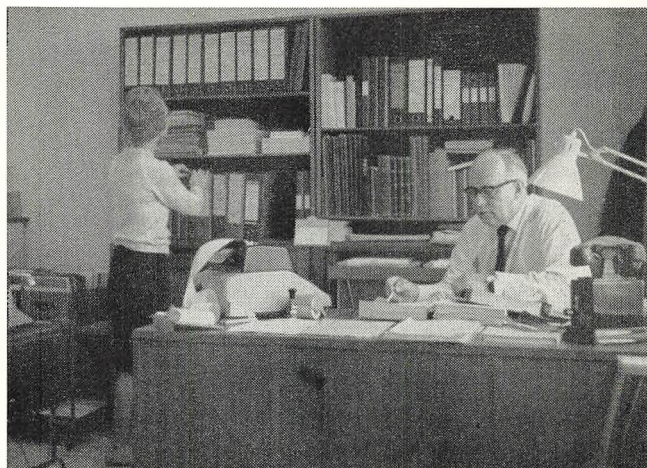
Program følger.

husk!

Økonomiinspektøren

Den herre, I ser oven over disse linier, er Th. Langs Skolers nye økonomiinspektør, Sv. Bech, der tiltrådte den 1. septbr. 1965.

Ved hr. Ravns fratræden som kasserer efter en meget lang årrækkes yderst fortjenstfuldt arbejde var en nyordning både naturlig og nødvendig. Institutionens nuværende støtrelse og dens meget komplicerede økonomiske forvaltning bevirker, at økonomien ikke mere kan overtages af en lærer ved skolen. Det er blevet et heldagsjob, og bestyrelsen har derfor med virkning fra ovennævnte dato oprettet en stilling som økonomiinspektør for den samlede institution, og det er lykkedes at få den besat med en kyndig og erfaren

mand. Hr. Bech er gledet let og naturligt ind i ensemblet af medarbejdere, og han har imponeret os alle med sin evne til hurtigt at sætte sig ind i og få overblik over de for de fleste af os andre gådefulde problemer vedrørende pengesagerne. Vi har al mulig grund til at tro, at det er den helt rigtige mand, vi har fået til den betydningsfulde post, og vi ønsker ham hjertelig velkommen til arbejdet.

Opmærksomme iagttagere vil af billedet kunne se, at det ikke bare er en ny mand, der er kommet på kassererkontoret, men at også kontoret selv har fået en hårdt tiltrængt ansigtsløftning.

G.-N.

Bolschevikkerne i 1917

En oversigt af lektor Kjeld Madsen

Alle datoangivelser er efter den julianske kalender, der er 13 dage efter den gregorianske, som først indførtes i Rusland d. 1. februar 1918.

Februarrevolutionen

»For at erobre magten har proletariatet brug for noget mere end en spontan opstand. Det har brug for en passende organisation, det har brug for en plan; det har brug for en sammensværgelse. Således er det leninistiske syn på det spørgsmål«. Denne udtalelse af Trotsky kan stå som hans forklaring på begivenhedsforløbet i Rusland i 1917.

Den spontane opstand fandt sted i februar. Uventet af regeringen og uventet af oppositionen førte den på få dage til zarherredømmets sammenbrud og revolutionens sejr. Afgørende blev hærens holdning i Petrograd. Det militære nederlag og statsmagtens indre opløsning var nu blevet åbenbar, i den store befolkning var tilliden til magthaverne nedbrudt, og da ordren kom til tropperne om at skyde på demonstranterne, nægtede de og begyndte i stedet en fraterisering, der skulle føre til disciplinens totale sammenbrud i hæren.

Ingen løftede en finger for at redde zaren. I de forvirrede dage sidst i februar og først i marts blev der taget to politiske initiativer. Fra dumaen (parlamentet), hvor især konservative og liberale (kadetter) var stærkt repræsenteret, men hvor også visse venstregrupper fandtes, gik man i gang med at danne en regering, der var stærkt liberalt farvet. Samtidig

dannedes i Petrograd, efter mønster fra 1905, en sovjet, hvor især venstrepartierne, menschevikker og socialrevolutionære var repræsenteret. Sovjetten var dog ikke særlig radikal endnu, den støttede foreløbig den provisoriske regering; denne svævede magtpolitisk noget frit i luften, Petrograd sovjetten var anderledes solidt forankret i befolkningen. Dette skulle vise sig at være af stor betydning i de kommende måneder, hvor det politiske liv radikaliseredes mere og mere.

Blandt de mange politiske partier stod på den yderste venstrefløj bolschevikkerne. Man har skønnet, at partiet i februar vel havde ca. 25.000 medlemmer, et forsvindende lille tal i sammenligning med de store massepartier som menschevikker, socialrevolutionære og kadetter. Dog er det dette parti, der kun 8 måneder senere tog magten i staten. Dets medlemmer var den politisk mest bevidste del af arbejderbefolkningen, fabriksarbejderne, det var derfor kun stærkt repræsenteret i de store industribyer, medens den overvældende del af den store bondebefolkning især støttede de socialrevolutionære, der ivrigt gik ind for udstykning af godserne. Det var dog bolschevikpartiet, der havde den passende stramme organisation, som Lenin forlangte, samt ledere med vilje og evne til at organisere den sammensværgelse, der førte partiet til magten i oktober.

I det følgende skal opridses hovedfaserne i partiets liv i 1917 med vægten lagt på begivenhederne i oktober. Udviklingen i Petrograd kommer uundgåeligt til at dominere ved en kort gennemgang som denne; som hovedstad var den regeringsby, og den direkte kamp mellem regering og opposition førtes her. Kampens forløb påvirkede udviklingen alle andre steder. Omvendt er det selvfølgelig klart, at begivenhederne i Petrograd påvirkes af den militære stilling ved fronten, af bøndernes reaktion ude i landsbyerne, samt af udviklingen i de større byer især i Moskva.

Der er i partiets historie fra zarens fald i februar til oktoberrevolutionen 3 afgørende episoder. 1. Lenins tilbagekomst til Rusland fra landflygtigheden. 2. Juliopstanden. 3. Kornilovkuppet.

Lenins tilbagekomst

Bolschevikernes holdning var til at begynde med ikke særlig radikal, f. eks. tog man ikke straks afstand fra en fortsættelse af krigen. Her skete dog en afgørende ændring, da Lenin ankom til Petrograd d. 3. april. Allerede dagen efter forelagde han sit revolutionære program på to massemøder. Programmet, de såkaldte Aprilteser, fastslog følgende: Krigen var stadig imperialistisk, den skulle afsluttes med imperialismens fald og ved soldaternes fraternisering med fjenden. Revolutionen skulle straks tage magten fra bourgeoisie og give den til proletariatet og de fattige bønder. Ingen støtte skulle gives til den provisoriske regering, den erstattes af en sovjet bestående af arbejderrepræsentanter, alle godser nationaliseres og jorden overdrages til bondesovjetterne.

Dette program rystede bolscheviklederne ved sin radikalisme, hvad angik krigen var det endnu det store flertals mening, at fædrelandet burde forsvares mod fjenderne. Partiledelsens modvilje hæmmede dog ikke Lenin, og begivenhedsforløbet nu blev et forbillede for hans indsats i oktober. Ved en uophørlig og rastløs påvirkning af partiets menige medlemmer, hvor han udmøntede sin politik i enkle letfængelige slagord: »Stands krigen«, »al jord til bønderne«, vendte han stemningen i partiet. Netop hans eminente evne til klart at fornemme folkemassernes ønsker, at gøre disse ønsker til partiets og at udforme dem i rammende sætninger, bragte ham denne gang som også senere sejren. Da partiledelsen første gang stemte om Aprilteserne var resultatet 12 — imod og 2 for. Tre uger senere på den alrussiske bolschevikkonference i maj havde han den overvældende majoritet bag sig.

Samme måned kastedes den provisoriske regering ud i en voldsom krise. Det helt uforenelige i regeringens militære forpligtelser overfor de allierede og befolkningens indstilling overfor krigen kom voldsomt frem, da det blev klart, at udenrigsministeren ønskede krigen fortsat. Store demonstrationer i Petrograd viste den voksende politiske radikalisering af befolkningen og i takt hermed en øget indflydelse for

bolschevikkerne, stærkt fremmet ved Lenins og Trotskys indsats. Den sidstnævnte var lige vendt hjem fra USA og kastede sig straks ud i det politiske liv, hvor han stillede sig på bolschevikernes side.

Juliopstanden

Regeringskrisen førte til dannelsen af en ny samlingsregering, hvor den ledende personlighed var krigsministeren Kerensky. Iøvrigt bestod ministeriet af 9 ministre fra den tidligere дума, hovedsagelig tilhørende det liberale kadetparti, samt 6 moderate socialister fra Petrogradsovjetten. Man satte nu alt håb til en ny stor militær offensiv, tilsyneladende ganske uden forståelse af stemningen i hæren, og egentlig også uden at kunne forstå den trussel bolschevikpartiet udgjorde. Denne indstilling er måske rimelig, når man ser på partierne i Petrogradsovjetten, hvor de moderate socialister var i flertal. Heller ikke den første sovjetkongres den 3. juni kunne ængste, af 1090 medlemmer var kun 137 bolschevikker.

Denne tilsyneladende svaghed dæmpede dog ikke Lenins angreb på regeringen. Hans propaganda fængede i arbejderbefolkningen, og under store demonstrationer i juni krævedes fred og udrensning af kadetministrene. Den store offensiv, regeringen havde sat sin lid til, førte kun til en mindre fremgang, der ved tyske modangreb hurtigt udviklede sig til et stort militært nederlag. I et desperat forsøg på at genoprette disciplinen i hæren indførte regeringen atter, efter forslag fra general Kornilov, dødsstraf for desertering. Resultatet blev nye voldsomme uroligheder i Petrograd, hvor store troppeenheder og hundretusind arbejdere demonstrerede mod regeringen. Bolschevikkerne skønnede, at tiden endnu ikke var moden til opstand, og søgte at dæmpe uroen, men forgæves. De så sig tværtimod nødsaget til fra den 14. juli at tage ledelsen af bevægelsen. Regeringen stod dog denne gang fast og demonstrationerne døde hen.

En reaktion satte nu ind med voldsomme angreb på Lenin og bolschevikkerne. De beskyldtes for at være i tysker-

nes sold, partiavisen Pravda blev beslaglagt, Lenin flygtede til Finland, Trotsky og andre blev arresteret, men blev dog snart frigivet. De mest urolige regimente i Petrograd opløstes og tropperne sendtes til fronten.

Den provisoriske regering magtede trods alt ikke at udnytte sit øjeblikkelige overtag til at tage det politiske initiativ. Hertil krævedes, foruden omgående fredsforhandlinger, langt mere vidtgående reformer, frem for alt udstykning, end regeringen kunne enes om. Følgelig var bolschevikernes position i arbejderbefolkningen stadig urokket. Regeringens indre sammenhold rystedes og en ny dannedes med Kerensky som leder. Kerensky, der oprindeligt repræsenterede de socialrevolutionære, gjorde sig aldrig klart, hvor stærkt fredskravet var i befolkningen. Hans politik var blevet mere moderat, og hans position i befolkningen var vaklende. Julidagenes uro var ganske vist overvundet nogenlunde, men det var åbenlyst, at regeringen var uden virkelig støtte i store dele af befolkningen, især i Petrograd hvor bolschevikkerne fra august overtog ledelsen i Sovjetten.

Kornilovkuppet

Regeringens isolation blev først åbenbar ved Kornilovkuppet. General Kornilov var hærens ny øverstbefalende, han havde altid været tilhænger af at slå al urolighed ned med magt. Noget egentligt politisk program havde han ikke herudover, men store dele af middelstanden og overklassen så i ham en ny Napoleon, nationens frelser, et syn han selv delte. Fra begyndelsen af august samlede han og hans tilhængere pålidelige regimente om Petrograd, for at være klar til at slå til. Meningen var at handle uden om Kerensky, men da denne fik nys om planerne og frygtede, at de ville føre til en brat afbrydelse af hans egen politiske løbebane, afskedigede han Kornilov og fik her klar støtte af Petrogradsovjetten. Kornilov forsøgte alligevel at gennemføre kuppet og marcherede mod hovedstaden. Stillet overfor denne trussel forenede alle venstrepartier sig, bolschevikkerne mobiliserede Petrograds arbejdere. Den røde garde,

frivillige arbejdere fra byens større virksomheder, der var blevet afvæbnet efter juliurolighederne, væbnedes atter og rykkede ud til byens forsvar. Alle mistænkelige i Petrograd arresteredes, jernbanearbejderne blokerede banen, og en hærskare af propagandister sendtes ud for at påvirke kuphæren. Resultatet var over al forventning, hæren viste sig ikke alene uvillig til at bekæmpe Petrogradsovjetten, men sendte en deputation ind til byen for at undskylde, at man havde ladet sig forlede til at angribe hovedstaden. Kuppet fusede ud, uden at eet skud blev affyret.

Kerensky stod nu mere isoleret end nogensinde, støtten fra højrefløjen var borte, og venstrepartiernes tro på regeringen var svundet stærkt . . . Kritikken fra denne side voksede også, da Kerensky ikke slog hårdt til overfor oprørerne. Efter en ny rekonstruktion af regeringen optog han tværtimod 3 repræsentanter fra det største borgerlige parti, kadetterne.

Regeringens autoritet i efterårsmånederne var svindende, det var klart for de fleste, at den ikke mere var herre over begivenhederne. I et forsøg på at få støtte fra større kredse landet over sammenkaldte Kerensky så til et forparlament den 14. sept. med delegerede fra sovjetter i hele landet samt fra fagforeninger, byer og nationale mindretal.

Bolschevikernes autoritet var styrket som følge af indsatsen mod Kornilov, og bolschevikkiske agitatorer arbejdede overalt i hæren, der var i fuld opløsning. Påvirkede af de ny slagord om fred og om jord til bønderne vendte soldaterne hjem til landsbyerne, her gik bønderne for alvor i aktion og begyndte delingen af jorden. Det største politiske parti, det socialrevolutionære, der havde udstykning som sit vigtigste programpunkt og derfor næsten helt dominerede i den russiske bondestand, sprængtes. Ledelsen var blevet mere moderat og kom i modsætning til det store flertal af bønder, der krævede jord nu. Partiets venstrefløj nærmede sig bolschevikkerne lokket af disses radikale jordpolitik, og under de kommende begivenheder var de venstre socialrevolutionære næsten altid bolschevikernes støtter.

Oktoberevolutionen

Fra september gik Lenin klart ind for en væbnet opstand i Petrograd og Moskva, ud fra den betragtning, at proletariet nu definitivt efter Kornilovaffæren sluttede op bag bolschevikkerne. Hans hovedkrav var: Brud med bourgeoisiet, ingen kontakt mere med menschevikker og højre socialrevolutionære, Kerenskyregeringen styrtet, øjeblikkelig påbegyndelse af fredsforhandlinger og al magt til sovjetterne. Partiet skulle sikre sin position i fabrikker og kaserner, oprette en stab til at lede opstanden, anbringe pålidelige styrker på strategisk vigtige punkter, besætte Peter-Paulsfæstningen, arrestere generalstaben og regeringen, mobilisere de væbnede arbejdere, besætte telegraf- og telefonstationerne, indrette oprørets stab i hovedtelefoncentralen og sikre sig telefonforbindelsen til fabrikkerne, alle regimente og alle angrebepunkter.

Lenins meget vidtgående og revolutionære forslag ryste, som i april, partiets ledere, adskillige var nærmest lammede og en kraftig opposition satte ind. Lenin var på det tidspunkt under jorden, som eftersøgt forbryder, og søgte først og fremmest gennem en strøm af breve at påvirke og lede partiet. I partiets centralkomite fik hans plan overhovedet ingen støtte. Bukharin, der var med til mødet, fortalte flere år senere: »Brevet var formet overordentlig voldsomt og truede os med alle mulige straffe. Vi gispede alle sammen. Ingen havde endnu stillet problemet så klart op. - - - Først var vi alle forvirrede. Senere, efter at have snakket om det, traf vi en beslutning. Måske var det det eneste tilfælde i vort partis historie, hvor centralkomiteen eenstemmigt besluttede at brænde et af Lenins breve — — — skønt vi var ubetinget sikre på, at det ville lykkes os at tage magten i Petrograd og Moskva, mente vi, at i provinsen kunne vi endnu ikke klare os.« Flertallet var tilhænger af at deltage i Forparlamentet eller vente på den kommende anden sovjetkongres.

Denne nølen var for Lenin vanvid og forræderi mod revolutionen, og han besluttede at tage det ekstraordinære

skridt: at træde ud af centralkomiteen for at få frie hænder til at propagandere direkte i partiets rækker. Det blev dog ikke til alvor med at træde ud, hvad Trotsky skønner kun skyldtes, at han ikke mente at have tid nok til et oprør nu mod centralkomiteen. Så hellere sætte ind med en direkte påvirkning af de menige partimedlemmer. I begyndelsen af oktober skrev han direkte til partiets Petrograd- og Moskva-komiteer: »Bolschevikkerne har ikke ret til at vente til sovjetternes kongres.

De bør gribe magten nu — — — at nøle er en forbrydelse. At vente på sovjetternes kongres en barnlig leg med formaliteter, en skændig leg med formaliteter, forræderi mod revolutionen.«

Statens totale sammenbrud var dag for dag mere iøjnefaldende, forsyningen af byerne med fødevarer mødte næsten uoverstigelige vanskeligheder. Selv hovedstaden Petrograd stod nu i fare for at blive besat af tyske hære, og rygterne svirrede, at regeringen og administrationen agtede at rømme byen og tage til Moskva. Uforsigtige konservative luftede deres hjertens mening, som f. eks. den tidligere dumapresident Rodzianko, af hvem følgende udtalelse blev offentliggjort: »Petrograd er i fare. Jeg siger til mig selv: Lad Vorherre tage sig af Petrograd. Man frygter, at hvis Petrograd går tabt, vil de centrale revolutionære organisationer blive knust. Vel, jeg vil juble, hvis alle disse organisationer blev ødelagt, for de kan ikke bringe Rusland andet end katastrofe. — — Tages Petrograd, bliver den baltiske flåde også ødelagt. — Men der er ingen grund til at beklage, de fleste af krydsbesætningerne er komplet demoraliserede«.

Trotsky derimod, der nu var formand for Petrogradsovjetten, manede lidenskabeligt til kamp for hovedstaden både i Sovjetten og i Forparlamentet. Trotsky spillede her i oktober en afgørende rolle; kun få måneder før var han åbent fremtrådt som bolschevik og var optrædet i partiets centralkomite, i oktober var han opstandens praktiske leder, medens den af Kerenskyregeringen eftersøgte Lenin måtte holde sig skjult, og mest gennem sine breve og indlæg i

pressen påvirkede partimedlemmerne. Kun ved de afgørende møder dukkede han op i forklædning.

Både Kerenskyregeringen på den ene side, og Trotsky og Petrogradsovjetten, stærkt tilskyndet af Lenin, på den anden side lagde nu op til kamp. For at styrke fronten agtede Kerensky at fjerne adskillige regimenter fra Petrogradgarnisonen, på denne måde ville man blive af med de mest bolschevikinficerede. Men Trotsky agiterede for at bevare alle regimenter til styrkelse af hovedstadens forsvar.

Inden for partiet var det lykkedes Lenin ved sin stadige påvirkning af partiets menige medlemmer at svinge stemningen over på sin side, og derved, nede fra, at lægge pres på centralkomiteen. Resultatet af denne indsats viste sig snart; den 5. oktober vedtog alle Forparlamentets bolschevikmedlemmer, undtagen Kamenev, demonstrativt at forlade Forparlamentet, det gennemførtes den 7. oktober med centralkomiteens billigelse. En handling der af partiets modstandere opfattedes som et skridt mod revolution.

Først i oktober dannedes Petrogradsovjettens revolutionære militærkomite, dens opgave var at tage kontrollen over garnisonen fra den provisoriske regering og dermed hele den militære ledelse i byen. Trotsky blev valgt til formand. Menschevikkerne var naturligvis modstandere af militærkomiteens oprettelse og beskyldte bolschevikkerne for at ville benytte den til at tage magten, men da det hele fremstilledes som en naturlig fortsættelse af den militærkomite, de selv havde oprettet under Kornilovkuppet, bøjede de sig. Komiteen, hvis opgave officielt var at sikre byens forsvar, deltes i syv sektioner hver med sine opgaver og udpegede kommissærer, der skulle repræsentere den i alle garnisonens enheder. Også andre steder søgte de moderate socialister, menschevikker og højre socialrevolutionære at dæmme op for bolschevikkerne. Således nedstemte de, ved et møde den 14. oktober i den alrussiske centralkomite, et bolschevikforslag om at overføre al magt til sovjetterne og appellerede samtidig til arbejdere, soldater og bønder om at modsætte sig opstand af enhver art.

Det var hele tiden Trotskys synspunkt, at opstanden skulle ledes i Petrogradsovjettens navn og gennem den, samt at opstanden burde finde sted umiddelbart før den snart ventede alrussiske sovjetkongres. Man kunne så lægge magten her, som en naturlig konsekvens af partiets slagord: al magt til sovjetterne. Lenin derimod var ængstelig for at binde sig for stærkt til den kommende sovjetkongres. Med sit stadige krav om aktion snarest var han tilbøjelig til at opfatte kravet om at knytte opstanden til kongressen, som et forsøg på at få den skudt ud, man burde også i højere grad lade partiet være det ledende. Denne divergens fremkaldte nok nogen spænding ved en enkelt lejlighed mellem Lenin og Trotsky. Efter Stalins sejr, da Trotsky skildredes som en af revolutionens farligste modstandere, blev der selvfølgelig gjort meget ud af denne meningsforskel, men intet tyder på, at det var andet end en uvæsentlig episode, opstået bl. a. fordi Lenin ikke havde daglig kontakt med partifællerne.

Efter krav fra Lenin fandt den 10. oktober centralkomiteens afgørende møde sted. Her skulle den endelige beslutning tages: for eller imod opstand. 12 af centralkomiteens 21 medlemmer var til stede. Mødet holdtes i en lejlighed, der tilhørte en ivrig modstander af bolschevikkerne, Sukhanov. Hans kone var bolschevik og sørgede for, at manden var andet sted optaget. Lenin, der stadig var under jorden, mødte op glatbarberet, iført paryk og briller. Mødet varede godt 10 timer, og efter en oversigt over situationen ved fronten holdt Lenin hovedtalen; han fastslog, at det afgørende øjeblik var nær, den internationale situation var nu sådan, at man måtte tage initiativet. Flertallet var med partiet, politisk var situationen moden til en magtovertagelse, slagordet: al jord udstykket, var blevet bøndernes almindelige slagord, den politiske baggrund var rede. At vente på den grundlovgivende forsamling, der øjensynlig ikke ville være for bolschevikkerne, var tåbeligt, da det ville gøre opgaven mere kompliceret. Lenins energiske arbejde i partiet gav nu resultat, en klar majoritet gik ind for en resolution, der fastslog, at en væbnet opstand var uundgåelig og tiden

moden. Ved afstemningen var 10 for, 2, Kamenev og Zinoviev, imod, samtidig oprettedes centralkomiteens politiske bureau på 7 medlemmer.

De 2 modstandere af opstand, Kamenev og Zinoviev, agtede ikke at bøje sig for flertallet, og dagen efter sendte de en rundskrivelse til en række partiorganisationer. Her tog de skarp afstand fra Lenins fortolkning af situationen »der er ingen tvivl om, at der er historiske situationer, hvor en undertrykt klasse må erkende, at det er bedre at gå frem mod nederlag end at give op uden kamp. Befinder den russiske arbejderklasse sig i øjeblikket i en sådan situation? Nej og tusind gange nej!!!«. At kaste sig ud i en opstand nu ville være at sætte alt på eet kort, resultatet kunne kun blive revolutionens nederlag. Modstanderne stod stærkt, især i hovedstaden. Det var umuligt for den russiske arbejderklasse alene at føre revolutionen til en sejrrig afslutning. Man måtte begrænse sig til defensiven, udbygge organisationen, og når den grundlovgivende forsamling blev valgt, ville man, takket være den almindelige valgret, udgøre en stærk opposition og skulle så stræbe efter et samarbejde mellem den grundlovgivende forsamling og sovjetten, hvor bolschevikkerne havde flertal. Der er jo en ganske iøjnefaldende forskel på Lenins vurdering af situationen og Kamenevs og Zinovievs; begivenhederne gav Lenin ret, det er dog givet at Kamenev og Zinoviev ikke stod alene med deres vurdering, langt ind i partiet var der ængstelse ved det spil en opstand ville være. Selv i partiets centralkomite, påstod Trotsky senere, var mange af dem, der gik ind for opstanden, det meste af tiden optaget af at skyde den ud i en fjernere fremtid. Og på eet afgørende punkt fik Kamenev og Zinoviev ret, nemlig i deres vurdering af den internationale situation. Her så de klarere end både Lenin og Trotsky, at de begyndende arbejder- og soldateruroligheder både i Tyskland og andre steder næppe havde chance for at udvikle sig til en omfattende revolution. For Lenin og Trotsky var derimod den russiske revolution kun en indledning til en langt større omvæltning, en verdensrevolution, der stod umiddelbart for døren.

For Lenin, der atter var gået i skjul, var Kamenevs og Zinovievs optræden forræderi. Mænd der skulle lede revolutionen forrædte den.

Den følgende uge fortsattes bolschevikernes voldsomme propagandainsats, i pressen og på møder. Partiets avis Pravda udkom siden julidagene under navnet Rabochyi Put (arbejderens vej). Det blev redigeret af Stalin, der også var medlem af centralkomiteen. Den største propagandainsats gjordes dog nok af Trotsky på en lang række møder i kaserne, fabrikker og offentlige lokaler, hvor hans talerkunst fejrede triumfer.

Den 16. oktober erklærede garnisonens regimenter, at de nægtede at adlyde Kerenskys ordre om afmarch til fronten. Samme dag underskrev Trotsky, som formand for den revolutionære militærkomite, en ordre til arsenalerne om at uddele 5000 geværer til den røde garde; militærkomiteens ordre blev adlydt.

Da beslutningen om opstand var taget, begyndte man for alvor at organisere illegale stabe, også ud i landet skulle der knyttes kontakter. Delegerede sendtes fra bolschevikernes centralkomite ud til lokale komiteer. Fra den 14. oktober gav den bolschevikkiske distriktsledelse i Moskva sine underorganisationer ordre til at danne lokale afdelinger af den røde garde og søge kontakt med de lokale garnisoner. Indfaldsvejene til hovedstaden ofrede man stor opmærksomhed, især jernbaneknudepunkterne. Med Petrogradsovjetten som mønster gik de lokale sovjetter, hvor bolschevikkerne havde flertal, igang med at oprette deres egne militærkomiteer, penge og våben bevilgedes til en rød garde.

På Lenins initiativ holdtes den 16. et møde med centralkomiteen, repræsentanter for militærorganisationen, jernbanearbejderne og Petrograds kreds-komite. Lenin var personligt tilstede og argumenterede overbevisende for opstanden. Men også oppositionen kom frem, idet både Kamenev og Zinoviev fremførte de samme modargumenter som ved mødet i centralkomiteen den 10. Forsamlingen vedtog Lenins resolution om opstand med kun 2 stemmer imod, dog

sporede der hos flere ængstelse. Foreløbig fastsattes 20. oktober til opstandens begyndelse, der ville være umiddelbart før sovjeternes kongres, men gav kun få dage til de sidste forberedelser. Menschevikkernes ledelse udsatte til alt held kongressen til den 25., hvad der gav yderligere nogle dages frist.

Da Kamenev og Zinoviev atter var kommet i mindretal, besluttede de at forstærke oppositionen uden for partiets centrale ledelse. Dagen efter mødet med Lenin, samlede de alle deres argumenter mod opstand i et brev, der blev sendt til Maxim Gorkis avis *Novaia Zhizn*. Gorki var ikke bolshevik og offentliggjorde straks brevet, der kun kunne opfattes som et åbent angreb på den bolshevikkiske partideelse. Det var nu umuligt at skjule, at partiet forberedte en opstand, men at det samtidig stod splittet. Lenin sendte straks til partimedlemmerne et brev med et voldsomt angreb på de 2 modstandere, hvor han fastslog »at man i et sådant spørgsmål, efter at centret har taget sin beslutning, drager til felts mod denne ikke offentliggjorte beslutning for øjnene af Rodziankoerne og Kerenskyerne, i et blad uden for partiet — kan man tænke sig en mere forræderisk optræden, et større skruebrækkeri? Jeg ville betragte det som en skændsel for mig, hvis jeg af hensyn til mit tidligere nære forhold til disse mine forhenværende kammerater vaklede i fordømmelsen af dem. Jeg siger rent ud, at jeg ikke mere betragter dem som kammerater, og at jeg af al kraft både i centralkomiteen og på partikongressen vil kæmpe for at få dem ekskluderet af partiet. — — — Hysterisk pessimisme. Hos bourgeoisiet og Kerensky er det alt sammen udmærket, hos os er det altsammen dårligt. Hos kapitalisterne er alt forberedt vidunderligt, hos arbejderne står det dårligt til. — En vanskelig tid. En svær opgave. Et svært forræderi.«

I Petrograd sovjetten skabte Kamenev og Zinovievs brev vanskeligheder for Trotsky. Den 18. blev der stillet ham 2 spørgsmål, det ene angående rygterne om opstanden, der nu svirrede overalt, det andet om hans ordre til arsenalet om uddeling af geværer til den røde garde. Han svarede: »Sov-

jetten er en valgt institution, ethvert medlem er ansvarlig overfor arbejderne og soldaterne, der har valgt ham. Dette revolutionære parlament kan ikke træffe nogle beslutninger, der er ukendte for arbejderne. Vi skjuler intet. Jeg erklærer på sovjettenes vegne: vi har intet besluttet om nogen væbnet opstand«. Det var bogstavelig talt sandt, sovjetten havde ganske rigtigt intet besluttet, beslutningen om opstand var taget af bolshevikpartiets centralkomite. Han indrømmede, at han havde givet ordre til uddeling af våben til den røde garde, men det var jo kun, hvad menschevikkernes selv havde gjort under Kornilovopstanden. Kamenev tog straks derefter ordet i forsamlingen og erklærede sig helt enig med Trotsky, uden tvivl i håbet om hermed at binde partiet til en defensiv holdning. Det var netop denne defensive holdning Lenin hele tiden var ængstelig for skulle brede sig i partiet, og han krævede endnu engang, at Kamenev og Zinoviev skulle udstødes, men centralkomiteen nægtede at gå med til det. Trotsky beretter om yderligere en episode, der fik bølgerne i partiet til at gå højt. Zinoviev havde sendt et brev til partiavisen hvor han støttede Trotskys og Kamenevs udtalelser i sovjetten, også Lunacharsky, en tredje modstander af opstand, støttede Kamenev. Zinovievs brev, der blev trykt den 20., var fulgt af en redaktionel kommentar: »Vi på vor side udtrykker det håb, at spørgsmålet endelig er afgjort med Zinovievs erklæring. Den skarpe tone i Lenins artikel ændrer ikke den kendsgerning, at vi er enige i det væsentlige«. Det viste sig at være Stalin, avisens redaktør, der havde tilføjet kommentaren. Han havde stemt for opstanden, men gav nu en håndsrekning til modstanderne, for ikke at brænde sine skibe.

Da det blæste op til storm i centralkomiteen, ønskede Kamenev at træde ud, og Stalin tilbød at nedlægge sit hverv som redaktør. Kamenevs ønske blev imødekommet, Stalins tilbud afvist. Samtidig fik Kamenev og Zinoviev ordre til at standse angrebene, og man vedtog, at intet medlem af centralkomiteen i fremtiden måtte tale mod dens beslutninger. Trotskys beretning om Stalins dobbeltspil skal ses i ly-

set at den senere magtkamp mellem de to mænd, men der er ingen tvivl om, at der var stærke modsætninger helt ind i partiets øverste ledelse, det var selvfølgelig umuligt at holde det skjult, og den kommende opstand var et almindeligt samtaleemne i byen. Også den provisoriske regering kendte til planerne, og når den reagerede så forbavsende sent, kan det vel kun tages som et yderligere bevis på dens manglende forståelse af alvoren i den indenrigspolitiske situation.

Den 21. ved et møde i Smolnyinstituttet, den tidligere fornemme pigeskole, der var blevet sæde for Petrogradsovjettens, erklærede repræsentanter for garnisonen, at de støttede den revolutionære militærkomite. I løbet af natten mellem den 21. og 22. sendte militærkomiteen kommissærer til distriktsmilitærkommandoen og forlangte at kontrollere den militære stab. Det var en direkte udfordring til garnisonens øverstbefalende oberst Polkovnikov og videre til den provisoriske regering. Polkovnikov nægtede at bøje sig for kravet, men da han holdt møde med repræsentanter for garnisonen, mødte en soldaterdelegation og erklærede, at kun ordrer der var kontraserede af den revolutionære militærkomite ville blive adlydt. En for regeringen skæbnesvanget udvikling, idet magtmidlerne var ved at blive berøvet den, allerede inden det var kommet til åbent sammenstød.

Den 23. oktober havde den revolutionære militærkomite operationsplanen klar. Udvalgte delinger skulle besætte de strategisk vigtige punkter i hovedstaden, forbindelseslinien til garnisonens tropper var i orden og delingerne opstillet. Kun eet afgørende punkt var der endnu tvivl om, den af alle revolutionære gennem et århundrede så berygtede Peter-Paulsfæstning. Muligvis støttede garnisonen her Kerensky, der var derfor planlagt et større angreb på fæstningen. — Trotsky besluttede at prøve et andet middel, og på en lastbil med en enkelt mand som ledsager kørte han ind i fæstningen. Efter en stor tale til garnisonen fik han den til at aflægge ed til Petrogradsovjettens, samtidig faldt 10.000 rifler i bolschevikkernes hænder.

Endelig samme aften besluttede regeringen sig til at gå

til modangreb. Man ville lukke bolschevik-aviserne, rejse anklage mod den revolutionære militærkomite, arrestere ledende bolschevikker og føre pålidelige troppeenheder til byen. Tidligt om morgenen den 24. forseglede dørene til 2 avisredaktioner, officerselever overtog vagten ved Vinterpaladset, der var regeringssæde, ligeledes besattes broer, kraftværker, jernbanestationer og regeringsinstitutioner. Så var regeringen endelig blevet provokeret til handling, og militærkomiteens indgriben kunne fremstilles som defensive modforholdsregler. Aviserne var blevet beslægtet kl. 6,30 om morgenen, men allerede ved middagstid forhandlede de på gaderne. Regeringen gav også ordre til at krydsen Aurora skulle sejle. Den var forankret på Nevaen betænkelig nær Vinterpaladset, og matroserne på østersøflåden hørte til bolschevikkernes kernetropper. Den revolutionære militærkomite udsendte straks kontraordre, og krydsen blev hvor den var.

Da Forparlamentets møde åbnedes om formiddagen, tog Kerensky straks ordet, erklærede undtagelsestilstand i byen og bad om fuld støtte til kampen mod bolschevikkerne. Talen røbede ganske Kerenskys manglende forståelse for regeringens meget svage stilling. For ham lå faren ikke i, at regeringen kunne blive fejlet væk nårsomhelst, men langt mere i, at opstanden kunne inspirere tyskerne til at begynde et nyt farligt fremstød mod hovedstaden. Efter en langvarig debat med stærke angreb på regeringen, vedtoges en resolution fremlagt af menscheviklederen Martov. Man fordømte opstanden, men lagde en væsentlig skyld på regeringen og krævede omgående forelagt lovforslag om jord til bønderne samt fredsforhandlinger indledt. Kerensky truede først med at trække sig tilbage, men opgav det, da menschevikkerne understregede, at kritikken ikke skulle opfattes som en mistillidserklæring. I betragtning af hvad der samtidig skete i byen ligger der et uvirkeligt skær over dagens langvarige forhandlinger i Forparlamentet. Hvad der blev sagt af oppositionen, og her især af menschevikkerne, var ganske rigtigt, men det var måneder for sent, regeringen stilledes overfor så

absolutte krav. Helt anderledes beslutsomt handledes der i opstandens hovedkvarter på Smolnyinstitutet. Lenin, der stadig var i skjul, sendte endnu en af sine lidenskabelige appeller om opstand til partiets centralkontor; som altid var han besat af frygt for, at man skulle tøve for længe. Frygten var nu grundløs, centralkomiteen var samlet og tog de sidste forholdsregler, opgaverne fordeltes mellem komiteens medlemmer, et par sendtes til Moskva for at koordinere opstanden her med den i Petrograd. Samme aften holdt Trotsky en voldsom tale i Petrogradsovjetten mod den proviso-riske regering.

I løbet af natten og tidligt om morgenen den 25. begyndte bolschevikkiske styrker at besætte de vigtigste punkter i byen bl. a. statsbanken og hovedtelefonstationen; overfor de beslutomme angreb veg forsvaret hurtigt, større blodsudgydelser var der ikke tale om. Kerensky gjorde sig desperate anstrengelser for at samle et forsvar for regeringen men uden resultat, og flygtede tilsidst fra byen i en vogn tilhørende den amerikanske ambassade, han nåede heldigt gennem fjendens linier og søgte ud til hærens hovedkvarter.

Imidlertid gik bolschevikkernes besættelse af byen gnidningsløst. Mange af indbyggerne nærkede næppe, hvad der gik for sig, sporvognene kørte normalt, og om aftenen spillede teatrene som sædvanligt. Kun vinterpaladset og dets omgivelser var stadig i regeringens hænder. De tilbageblevne ministre samledes her, og et sidste forsøg blev gjort på at forsvare paladset. Forvarerne var en gruppe officerselever og en kvindelig dødsbatalion. Angrebet trak længe ud, bombardementet fra Peter-Paulsfæstningen blev intet til, men fra krydseren Aurora sendtes nogle få skud mod paladset. Da angrebet endelig satte ind for alvor, var kampen kortvarig og forbavsende ublodig. Antonov, der ledede angrebet, arresterede ministrene og sendte dem til Peter-Paulsfæstningen, hvorfra de dog løslodes få dage senere.

Kl. 23 samledes sovjeternes kongres og som ventet domineredes den helt af bolschevikkerne. Af et samlet antal medlemmer på 850 var 390 tilhængere af Lenin og yderligere

100 var venstre socialrevolutionære i forbund med bolschevikkerne. Af opposition var der kun 80 menschevikker og 60 højre socialrevolutionære, som støttede Kerensky. Den moderate opposition fordømte kraftigt opstanden som et forræderi mod revolutionen og forlod i protest forsamlingen. Menschevikføreren Martov havde inden det skete foreslået en samlingsregering, men Trotskys svar var kort og brutalt: »Hvad tilbyder de os? At opgive vor sejr, at lave kompromis og at forhandle — med hvem? Med hvem skal vi forhandle? Med de elendige klikker, der har forladt kongressen, eller med dem, der stadig er tilbage? Vi har set hvor stærke de klikker var! Der er ikke mere nogen i Rusland, der følger dem. Og så skulle millioner af arbejdere og bønder forhandle på lige fod med dem. Nej, en overenskomst slår ikke til nu. Til dem, der har forladt os, og til dem, der foreslår forhandlinger, siger vi: I er kun en elendig håndfuld, jeres rolle er udspillet, I kan gå derhen hvor I hører hjemme — i historiens skraldespand.«

I løbet af natten blev der på kongressen udarbejdet en proklamation, hvori det erklæredes, at den suveræne magt i staten lå hos kongressen, at man straks ville foreslå fred, overdrage jorden til bønderne, sikre føde til byerne og sammenkalde den grundlovgivende forsamling. Altsammen hovedpunkter i bolschevikkernes propaganda, der var sikre på at vinde tilslutning i store kredse af befolkningen.

Lenin var ikke til stede på kongressens første møde, om natten var han og Trotsky på Smolnyinstitutet, men næste dag mødte han og hilstes med stormende bifald. Da bifaldet var døet hen, foreslog han straks dekretet om fredsforhandling og om jorden. Vanskeligere var det at få dannet en regering. Til trods for de moderates udvandring, viste der sig også nu ønsker om at danne en socialistisk samlingsregering. Især de venstre socialrevolutionære var interesseret i en regering på et bredere grundlag, men også mange bolschevikker ønskede det. Lenin og Trotsky måtte bøje sig for de moderate og gå med til at søge dannet en større koalition. Indtil det kunne ske, dannedes der straks et kabinet,

som udelukkende bestod af bolschevikker, da de venstre socialrevolutionære nægtede at deltage.

Opstanden i Petrograd havde sejret, det afgørende skridt mod magtovertagelsen i Rusland var dermed taget. Ikke alle steder gik det lige let, i Moskva f. eks. blev kampen hård, men også her sejrede bolschevikkerne. Den nye regering var kommet for at blive. Fred med tyskerne skaffede den snart, men kampen mod de indre modstandere blev hård og det kom til at vare år, inden de mål, de revolutionære havde sat sig i oktober 1917, blev nået.

Kunne Oktoberrevolutionen være undgået?

Hvorfor sejrede bolschevikkerne?

Til det første spørgsmål kan man sige, at den provisoriske regering i februar og de næste par måneder havde en reel chance for at skabe en demokratisk forfatning, men ingen af de liberale og moderate partier var villige til at betale den nødvendige pris. For dem alle var det klart, at jordspørgsmålet måtte blive af fundamental betydning, og dog blev det udskudt den ene gang efter den anden til den kommende grundlovgivende forsamling. Til sidst brast bøndernes tålmodighed, og de tog sig selv til rette. For den provisoriske regering var det først og sidst krigen, der måtte føres til ende, resultatet blev den katastrofale juli-offensiv, der definitivt knækkede den russiske hær, og derved berøvede regeringen ethvert magtmiddel. Endelig opfattedes Kornilovkuppet som et forsøg fra overklassens side på at oprette et militærdiktatur, og regeringens utilstrækkelige indgriben mod Kornilov vejede tungt imod den.

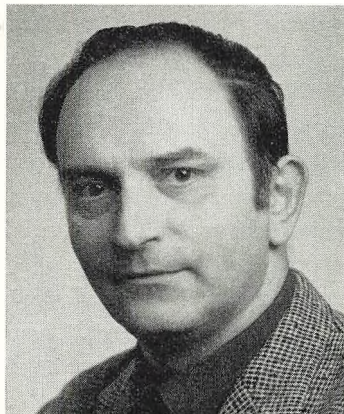
Menschevikkerne var ligesåvel marxister som bolschevikkerne var det, men som ortodokse marxister måtte de fastholde, at hvad man stod overfor i 1917 var den borgerlige demokratiske revolution, først efter den kunne den socialistiske revolution gennemføres, partiet havde derfor kun at gå i opposition. En vurdering der på flere punkter minder om Kamenevs og Zinovievs. Menschevikkerne anklagede altid bolschevikkerne for blanquisme. Efter den franske revolutionære August Blanqui, der havde understreget den om-

hyggeligt planlagte sammensværgelses betydning for heldigt at gennemføre en revolution. For menschevikkerne var bolschevikkerne med andre ord kun kupmagere. I sin argumentation mod menschevikkerne afviser Trotsky ikke absolut beskyldningen for blanquisme; men som han fremhæver, sammensværgelsen kan ikke erstatte opstanden. Et aktivt mindretal i proletariatet kan ikke, ligemeget hvor godt det er organiseret, tage magten uden hensyn til forholdene i landet iøvrigt. Hermed vender vi os mod det andet spørgsmål: hvorfor sejrede bolschevikkerne? og deres eget svar vil blive: fordi forholdene i landet var gunstige for revolutionen, og fordi partiet formåede at lede det aktive revolutionære proletariat.

Igen må vi dog fremhæve Lenins indsats; der er en klar forskel på partiets holdning før og efter hans ankomst til Rusland. Det er hans jernvilje, der tvinger partiet ind på den vej, der kun kan føre til Oktoberrevolutionen, det er først og fremmest ham, der knuser oppositionen i partiet, og det er hans nøgterne og klare vurdering af de politiske muligheder, der fører partiet til sejr. Noget flertalsparti var det aldrig, men da oktober kom, havde partiet flertal på de steder, der var afgørende, og ved jordlovene havde man sikret sig flertallets, d. v. s. bøndernes velvillige neutralitet.

„Dengang jeg drog afsted”

ved
seminarielektor
Bent Andersen

I det nordøstre hjørne af Iowa, ganske få kilometer fra Mississippis imponerende løb ligger Decorah, et lille bysamfund med omkring 7.000 indbyggere. Her har vi et af centrene for skandinavisk (nærmere betegnet norsk) kultur i USA. Byen og egnen er stærkt præget af nordmænd, der tales ofte klingende norsk, de lutherske kirker er dominerende i kirkelivet, og Decoraposten udkommer hver uge på norsk med nyt fra egnen og fra Norge og Danmark. Allerede i 1861, da byen var ca. 15 år gammel, grundlagde norske emigranter Luther College, som idag præger byen stærkt med sine ca. 1600 studerende.

I tilknytning til Luther College har byen et enestående museum, Norwegian-American Museum, som fra en spæd begyndelse i 1877 har udviklet sig til en fyldig samling, der illustrerer norske pionerers liv i Midtvesten og i det Norge, de forlod. — Den eneste anke, der kan rettes mod museet, er, at de ydre rammer (en ældre ejendom i Decorahs hovedgade) ikke yder samlingerne retfærdighed. Men det er da også en af faserne i planerne om de næste års udvidelser at skaffe museet helt ideelle rammer på Luther Colleges natur-skønne områder.

Luther College føler sig forpligtet på sin skandinaviske oprindelse. Bl. a. arrangeres sommerskole for skandinaviske

lærere med hovedvægten lagt på sprog, litteratur og sociologi. Sidste sommer havde jeg den store oplevelse at deltage i dette seminar, og jeg må blankt indrømme, at jeg tabte mit hjerte til Decorah og dens dejlige omegn. Det er ikke min opgave her at beskrive ophold eller natur, men kun at fremdrage en lille detalje, som blev mit hovedudbytte fra besøgene på Norwegian-American Museum.

For snart 35 år siden hørte jeg et foredrag, der, hvis jeg husker rigtigt, udelukkende handlede om Peter Fabers og Hornemanns »Dengang jeg drog af sted«. Efter at sangens tilblivelse og betydning for det danske folk i treårskrigen og senere var blevet behandlet, sluttede foredragsholderen med at omtale, hvordan den også havde spillet en rolle uden for Danmarks grænser. Amerikanske soldater sang en engelsk version under borgerkrigen 1861-65, sagde han, og boersoldater sang den på deres sprog under boerkrigen omkring århundredskiftet.

Dette foredrag forsvandt fuldstændig af min erindring. Men en dag i juli i fjor så jeg på museet i Decorah et lille stykke gulnet papir i glas og ramme. Og pludselig stod den gamle oplevelse lyslevende for mig. For det var jo »Dengang jeg drog af sted«! Tre vers, af hvilke de to første var en ganske nøje oversættelse af den danske originaltekst med de helt nødvendige ændringer, som omplantningen fra Danmark til USA måtte medføre.

Men bortset fra, at tyskerne var ændret til rebeller, at Dannebrog blev til Stars and Stripes, og at alle danske piger blev all the girls of North, var det den kendte danske sang, som frivillige fra Wisconsin brugte som slagsang i borgerkrigen.

Og nu er jeg så kun spændt på, om der igen skal gå 30-35 år, før jeg falder over versionen fra boerkrigen.

**SONG OF THE VOLUNTEER SOLDIERS
OF THE 15TH WISCONSIN REGIMENT**

Melody: Dengang jeg drog af Sted.

I shan't forget that day
When first I went away.
Me lassie dear she would not stay,
Of course she would not stay.
 You cannot go along.
 Through warfare, strife, and throng,
But if they don't kill me, dear, I shall return with song.
I would, was there no danger, Sis, as lief remain with thee,
But all the girls of North, you see, rely just now on me.
 And therefore I will fight
 The rebels left and right.
 Hurrah, hurrah, hurrah!

Our folks at home they thought,
The dear old folks at home,
That all their chaps not ought to leave
For fear they might be caught.
 If all our hands go way
 The enemy to slay,
Why, who shall plow the corn fields then, and who shall
 mow the hay.
Why, there is just the reason, Sis, why we must all go in,
For else the rebels certainly would come and do the thing.
 And therefore I will fight
 The rebels left and right.
 Hurrah, hurrah, hurrah!

We're bound for sunny South,
Ho Hah! for sunny South —
To tell them what's the truth, and shout
It at the musket's mouth.

 And if they won't believe
 Plain truth, they shall receive
A dose of pill and powder, which I think will them relieve.
A lesson we will teach them in cities large and small
Till our beloved Stars and Stripes are floating over all.
 Yes, therefore I will fight
 The rebels left and right.
 Hurrah, hurrah, hurrah!

Birgit Nielsen

37 dage i Afrika

Ved
programsekretær
Hans Arne Hansen

Det var i januar og februar 1965, at TV's filmgruppe her fra Åbenrå førte sig frem i Afrika og blev gode venner med medicinmænd og åndehøvdinge i stammer, der ligger gemt af vejen mellem floder og bjerge.

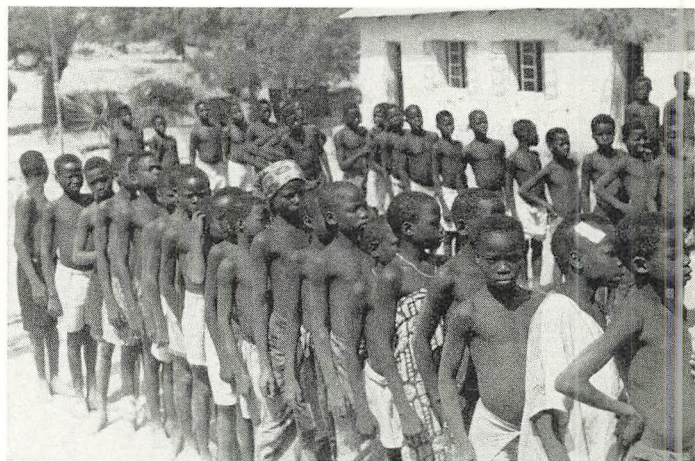
Nu bagefter er det uvirkeligt. Jeg undrer mig tit over, at jeg virkelig har oplevet det, — men jernalderøksen og hakken på væggen — og de forgiftede pile, som vi a. h. t. Peter — fem år — har gemt på øverste hylde, overbeviser mig.

Hvis jeg skulle beskrive alt, ville dette hefte ikke slå til, men jeg vil nævne noget af det, der gjorde størst indtryk.

Og først bliver det farten! 14 timer efter Rådhuspladsen stod vi den 21. januar i solsveden savanna med Saharas støvstorme til at dæmpe den værste strålevarme og til at genere slimhinderne, — blandt kameler og tiggere i et middelalderligt feudalsamfund, der er ved at gå op i sømmene, midt i menneskelig nød, der fik det til at krympe sig i en trods larmen fra transistorradioer og juke-boxe i ølstuer efter europæisk mønster med en vrimmel af småpiger på 14-17, der bød sig til for 2-5 sh.

Vi stod og blev skamfulde på den vestlige verdens vegne. Vi kunne tillade os på et enkelt måltid at bruge, hvad en faglært arbejder kunne tjene på en uge. Det er kun 14 timer herfra. — Missionærerne overraskede os også.

Vanetænkning har sikkert fået os til at forestille os en samling velmenende kulturforstyrre, der kolporterede Indre Mission i sin førsteudgave til ranke, fribårne stamme-krigere. I stedet så vi en flok almindelige danskere, der gjorde et enormt arbejde med at afhjælpe materiel nød af et omfang, som vi ikke har let ved at forestille os. — Der var 80 missionærer i Adamawa-provinsen i Nordøstnigeria, men både sorte og hvide klagede over, at der var for få. — Vi kom til at kende en af dem særlig godt, Erna Lindgaard, — og uden forbehold vil jeg sige, at hun er et af de største mennesker, jeg har mødt. — Som eneste hvid lever hun i en

Fra den gamle skole i Ga'onda

Erna Lindgaard

stamme, hvis udviklingstrin er jernalderens. Hun kommer ikke som den overlegne, bedrevidende europæer, der åh, så gerne vil hjælpe disse primitive vilde, — ejheller kommer hun med en almægtig Jahve, der kan lade ild regne ned og opvække døde; — hun har gjort sig til en af dem, — et menneske, som de begynder at få tillid til trods overtro og højst nærværende ånder, — hun har taget dem ved hånden og er langsomt begyndt den trælsomme vandring gennem middelalderen over 1789 og maskinkraft og den slags frem til nu. Hvis alle hvide i Afrika havde været af hendes ydmyge sort, ville alt have set bedre ud.

Vi var både i vest og i øst, så vi fik lejlighed til at opleve, at der er forskel på afrikanere. I Nigeria var de fleste venlige og imødekommende, men; de i Tanzania forekom os mørke, tillukkede og med europæerhad i øjnene. — Der er også forskel på øst og vest i Jylland — og her får de landskabelige forhold skylden. — Måske er klimaet skyld i forskellen i Afrika. — Nigeria har et usundt klima med masser af malaria, — flere områder bærer navnet »Den hvide mands grav«, — frivilligt kommer her kun idealisterne, missionærerne, mens Østafrikas højland har et klima, der minder om vor barndoms somre (i. e. da varmeferie eksisterede) — og her har været mange europæere, der, som naturligt er, kerede sig mere om bomuld og kaffe end om mennesker.

Derimod konstaterede vi ikke synderlig forskel på vest og øst. Der drives en uhyggelig storpolitik med dollars og rubler. De forskellige congolesiske »peace-corps« afprøver ganske gratis effektiviteten af nye våben. — nogle kommer legalt ind — andre smugles som medicin og hospitalsudstyr med røde kinesiske skrifttegn på kasserne. Her sjakres med millioner — et løfte om at vende ryggen til den anden part er mange penge værd. — Gad vide, hvad afrikanerne tænker.

Og midt i det hele sidder en håndfuld danskere — nogle med bibelens kærlighedsbud — andre der er udsendt af Mellemfolkeligt Samvirke med hammer, murske og gode viljer. De gør et stort arbejde, men Afrika er større. Vil deres arbejde sætte noget spor? — Jeg tror, det vil forsvinde. Spørgs-

Ceremoniel tatovering
af 7 års pige
i Ga'onda stammen

Gombi i Ga'onda stammens område

målet er så, om arbejdet skal gøres for at slå Danmarks navn fast, for at sikre os en art forsikring den dag, da den hvide races herredømme er forbi, — eller for at sikre os et eksportmarked, — eller for at døve vores samvittighed. — —

For hvis det var tilfældet, kunne vi på en langt mere effektiv måde yde hjælp til de nye stater. — Det, man har brug for, er nationalisme, — og til nationalisme hører en historie. Nu er historie jo også andet end nationalisme — og det, jeg mener, er, at danske arkæologer kunne rejse til Afrika og give disse nye stater en historie, — beskrive de primitive stammers kultur før konserverdåser og brugte batterier helt dækker køkkenmøddingerne. — Idag tænker statslederne ikke på det, — men jeg tror, at de om 50 år vil være os taknemlige, hvis vi gjorde det.

Jeg var i Afrika i 37 dage, — og jeg er stadig uvidende om verdensdelen. — Jeg ved kun, at afrikanerne ser op til europæerne, at de ønsker at blive lige så dygtige, selvom det bliver på bekostning af siestaen i træernes skygge. — Men tilbage i en sidder en grim fornemmelse af den hvide races forsømmelser, væren sig selv nok, skrabn til sig, egenkærlighed trods høje idealer udtrykt i menneskerettighedserklæ-

ringer og grundlove, hvor højst påkrævet hjælp skal være henvist til frivillighedens tilfældigheder. — Man synes, at man i retfærdig harme burde råbe op — råbe den hvide verdens samvittighed op, — men se, om man gør det, — man vender hjem og deltager i den almindelige jagt på overenskomstportioner og døver sin samvittighed med, »at man jo alligevel ikke kan gøre noget«, man finder eksempler på latterlig og misforstået u-landshjælp, på korrupktion og guld-senge til mørke præsidentfruer, tillader sig at nikke med, når der tales om, at pengene nok forsvinder på vej til bestemmelsesstedet, som en isklump, der går fra hånd til hånd. Jeg er ikke ene om denne ligegyldige holdning, — og vi er sikkert flere, som synes, at der i velfærdets Danmark ikke er noget at kæmpe for — ingen barrikader at rejse, — vi befinder os nemlig på den bedste side af den sociale uretfærdighed.

Vi burde nok alligevel rejse de barrikader. Vi bør.

Hans Arne Hansen.

Meddelelser fra institutionens bestyrelse

Redaktionen af »Det røde Hefte« har henvendt sig til mig og anmoder om at høre nyt fra bestyrelsens arbejdsmark. Jeg har nu aldrig i de tidligere numre af heftet fundet denne rubrik, men i de meddelelser, der kom fra skolelederne, var læserne selv i stand til at finde ud af, hvad der var foregået inden for bestyrelsen!

Må jeg først erindre om, at bestyrelsen består af 5 medlemmer valgt uden for skolens faste stab. Bestyrelsens sammensætning fremgår af den nye fundats, der blev stadfæstet af undervisningsministeriet, da rektor frk. K. L.-Lang tog sin afsked. Man har i fundatsen her fulgt den regel, som er knæsat af ministeriet gennem de senere år, at selvejende, statsunderstøttede institutioner skal ledes af en af institutionen økonomisk uafhængig bestyrelse.

Bestyrelsen består af statens repræsentant — amtmanden for Skanderborg amt — et medlem af Silkeborg byråd, et medlem valgt af den gamle bestyrelse, samt to medlemmer valgt af sammenslutningen af gamle elever, henholdsvis gymnasieafdelingen og seminarieafdelingen. I samtlige bestyrelsesmøder deltager desuden de tre skoleledere, skolens kasserer og en repræsentant for lærerkollegiet.

Bestyrelsen har i løbet af året skiftet sammensætning, idet amtmand Schau har taget sin afsked fra embedet i Skanderborg og er blevet efterfulgt af amtmand Møllmann. Amtmand Schau, der i sin tid efterfulgte teaterchef Hegermann-Lindenchrone i bestyrelsen, har i de år, han var medlem af bestyrelsen, været skolen en fremragende støtte, en forhandlingens mand, der med stor klogskab og megen lune var med til at løse de mange problemer, som altid vil opstå indenfor en sådan institution.

Der er endvidere sket den meget betydelige ændring, at forstander I. C. Ravn er trådt fra som kasserer. Siden 1912 har han været knyttet til skolen, først som lærer, siden overtog han efter forstander Jochumsen hvervet som leder af børneskolen og var i over 40 år medlem af bestyrelsen. Forstander Ravns evner til at manipulere med tal og beregninger må være alle, der læser dette hefte, bekendt; hans viden her har været skolen til uvurderlig nytte. Han var den, man støttede sig til, når alle de økonomiske vanskeligheder i forbindelse med nybyggeri skulle klares. Når man ved, hvor meget byggeri, der har fundet sted indenfor denne institution i løbet af de sidste 30 år, forstår man, hvilket kæmpearbejde, man lagde på denne mands skuldre.

Hvad vil man dog gøre nu? — vil adskillige formentlig spørge. Bestyrelsen har valgt at løse spørgsmålet på den måde, at man har samlet hele institutionens administration under et enkelt kontor, idet man samtidig hermed har kunnet fritage skolelederne for en del af det kontorarbejde, som hidtil har påhvilet dem. Desuden har man ansat en økonomiinspektør som leder af dette kontor. Valget er faldet på hr. Sv. Beck, der tidligere var administrativ leder ved statsung-

domshjemmet »Braaskovgaard«. Indtil videre står forstander Ravn dog til rådighed for den nye leder af administrationskontoret, så vi vil endnu en tid kunne få kloge råd her.

Det stadige punkt på dagsordenen, hver gang der er bestyrelsesmøde, er udbygningen af institutionen. Det er ikke små krav, der stilles i retning af lokaler og specialudstyr, når man skal følge de retningslinier, som ministeriet angiver indenfor gymnasie- og seminarieundervisning. Man kræver det ene lokale efter det andet, og samtidig er der byggestop, kreditstramning m. m., som forhindrer byggeri. Man har dog planlagt en udvidelse af gymnasieafdelingen, og et skitseprojekt ligger for øjeblikket i den store bunke i ministeriet, men der vil formentlig gå adskillige år, før dette kan realiseres. Vi har følgelig måttet løse lokaleproblemet på en anden måde, nemlig ved at leje os ind i en af kommunens skoler. En del af skolens undervisning i gymnastik og formning foregår her.

Dette må være det væsentligste af almen interesse, der er sket indenfor bestyrelsen. Jeg skal blot tilføje, at institutionen med sine godt 1300 elever og 87 lærere er landets største private institution, ledet af tre skoleledere, meget dygtige og meget energiske, alle med det samme mål: at skolen skal være i toppen med hensyn til undervisning og opdragelse af elever, tre skoleledere, som stedse vil vide at holde bestyrelsen i ånde.

Gustav Dickmeiss.

Kjeld Dall

MEDLEMSLISTE A

Seminariet

Af pladshensyn fortsætter vi med delt medlemsliste. I næste »Røde Hefte« følger listerne B (gymnasiet) og D (hovedskolen).

Vi beder alle medlemmer senest 1. april indbetale kontingentet kr. 9 på medflg. girokort, under samme navn og adresse, som heftet er adresseret til. Ændringer bedes påført bagsiden (også rettelser af evt. fejl i medlemslisten), eller meddelt til sekretæren, Asta Andersen, Kjærsgårdsvej 13, Silkeborg.

læ = lærer, li = lærerinde.

A.

- Adelstorp, Gerda, fru, li, Elmevej 16, Hobro. Sm. 65.
Allentoft, Knud, læ, J. P. Niensensvej 16, Tørring. S. 57.
Ancker, Ole, viceskoleinspektør, Broagervej 7, Vejle. S. 59.
Andersen, Frederikke, frk., li, Iglø, Kjeldbjerg pr. Skive. Sm. 53.
Andersen, Gerda, fru, li, f. Eriksen, Bjødstrup pr. Skanderborg. S. 37.
Andersen, Greta, frk., li, Hvorum, Hobro. Sm. 63.
Andersen, Helene Riis, fru, li, f. Riis Pedersen, Grønhøj 6, Kyndby, Krogstrup. S. 51.
Andersen, Inger, frk., li, Hornum st. Sm. 61.
Andersen, Jonna Kirsten, frk., li, Torslunde, Svinninge. Sm. 64.
Andersen, Kaj Normann, læ, V. Thorup skole pr. Fjerritslev. S. 56.
Andersen, Karen, frk., li, Bredgade 7, Thyborøn Havn. S. 57.
Andersen, Karen Grete Brogaard, fru, li, f. Guldager, Hejmdalsallé 21, Esbjerg. S. 55.
Andersen, Kathrine, frk., li, Holsted pr. Nakskov. F. 28.
Andersen, Niels Bisgaard, kommunelærer, Blåregnev 20, Randers. S. 56.
Andersen, Preben, læ, Hjejlevej 40 st. tv., Silkeborg. S. 65.
Andersen, Ragna Bjerre, fru, li, f. Pedersen, Orøvej 8, Nykøbing Sj. S. 61.
Andersen, Sven Jørgen, læ, Gl. Balle pr. Silkeborg. S. 60.
Andersen, Torben, læ., Langelinie 32, Silkeborg. S. 62.
Andreasen, Rigmor, frk., li, Brylle pr. Knarreborg. F. 37.
Andreasen, Vagn, lærer, Hadsundvej, Mariager. S. 57.
Arentsen, Eli, læ, Ålborgvej 6, Sæby. S. 65.
Arnbjerg, Poul, læ, Bredgade 32, Langå. S. 60.
Aspel, Aage, sem.adjunkt, »Aspeli«, Kirkebakken 6, Skive. S. 52.

- Astrup, Helga, fru, f. Nysom, »Søndervang«, Møldrup. S. 25.
Astrup, Jens, læ, Vejrum pr. Struer. S. 65.
Astrup, Jytte, fru, li, Vejrum pr. Struer. S. 65.

B.

- Bach, Emil, læ, Lyng skole pr. Fredericia. S. 49.
Bach, Johannes, læ, Lærkevej, Ejstrupholm. S. 51.
Bak, Svend Aage, læ, H. C. Ørstedesvej 4, O. Hornbæk, Randers. S. 40.
Balle, Hans, læ, Erantisvej 11 D, Næstved. S. 60.
Ballegaard, Else, fru, li, f. Schiøtz, Frank Rygårdsvej 1, Nørresundby. S. 49.
Baltersen, Aase, frk., li, Christmas Møllersvej 2, 1. s., Odense V. Sm. 60.
Bang, Inga Adrian, frk., li, Kommuneskolen, Svinninge. S. 38.
Bang, Karl Erik, læ, Rugvænget 40, Herning. S. 60.
Barreth, Henning, læ, Østergade 13, Brædstrup. S. 61.
Bauditz, Anna Marie Trolborg, fru, li, f. Jensen, Hanstholmvej 20, Skæring, Hjortshøj. S. 62.
Bauditz, Christian W., læ, Hanstholmvej 20, Skæring, Hjortshøj. S. 62.
Beckmann, Ernst, læ, Nørregade 3, Østervrå. S. 65.
Beckmann, Mette, fru, li, Nørregade 3, Østervrå. S. 65.
Bentzen, Ellen, fru, li, f. Sørensen, Centralskolen, Horbelev. S. 45.
Bentzen, Tage, læ, Gørtlervej 32, Randers. S. 51.
Berthelsen, Else, frk., li, Fredensgade 16, Silkeborg. Sm. 65.
Berthelsen, Ingeborg Bjerre, fru, li, f. Bjerre Jensen, Skolen, Vadum. F. 43.
Bervig, Ulla, fru, li, f. Jensen-Smidt, Syrenvej 10, Grenå. S. 45.
Binder, Gerda, fru, li, Sebbesund. Sm. 61.
Bindsløv, Harriet, fru, f. Kristensen, Vester Marie allé 26, Kastrup. S. 37.
Bindsløv, Laurits, programchef, mag. art., Vester Marie allé 26, Kastrup. S. 37.
Birkeland, Bodil, frk., li, Havepladsvej 160, Fredericia St. 49. S. 51.
Bjerg, Ellen, frk., li, Kalkværksvej, Frederikshavn. S. 32.
Bjørn, Conni Betty, fru, li, f. Jensen, Nim pr. Horsens. St. 60. S. 64.
Bjørn, Esther, frk., li, Durup pr. Nørager st. S. 56.
Bjørn, Frede, læ, Nim, Horsens. S. 64.
Boes, Inger Randsløv, frk., li, »Hem Skovgård« pr. Skanderborg. Sm. 63.
Boeskov, Annelise Just, fru, overlærer, f. Just Nielsen, Hovedgaden 50, Jægerspris. F. 43.
Borggaard, Henny Margrethe, frk., li, Boddum, Hurup, Thy. Sm. 63.

Brandt, Ruth, fru, li, f. Gundersen, Gødding brugsforening, Randbøl. S. 63.
 Brum, Villy, overlærer, Lupinvej 17, Sønderborg. S. 50.
 Brixen, Grethe, fru, li, f. Brandt, Asferg skole, Fårup. S. 63.
 Bro, Erling Damgaard, læ, Bredgade 122, Skjern. S. 65.
 Bruhn, Heinz-Herbert, læ, Uffe-skolen, Tønning, Sydslesvig. S. 54.
 Bruhn, Tove, fru, li, f. Jensen, Uffe-skolen, Tønning, Sydslesvig. S. 51.
 Brummer, Elisabeth Fog, frk., li, Glud pr. Horsens. Sm. 65.
 Brushøj, Gudrun Anna Marie, frk., li, Havnelev skole pr. Rødvig, Stevns. Sm. 63.
 Brydsø, Erland, læ, Alslev pr. Varde. S. 64.
 Brøgger, Ella, frk., li, Norgesallé 63, Århus N. S. 51.
 Brønning, Kristine, frk., li, Kærbølling skole pr. Bredsten. F. 22.
 Buhrkal, Birte, fru, li, Stationsskolen, Lem st. S. 65.
 Buhrkal, Ejnar, læ, Stationsskolen, Lem st. S. 65.
 Bundesen, Elisabeth B, fru, li, f. Mouridsen, Sneppevej 23, Herning. S. 52.
 Bundgaard, Henning, læ, Richtersvej 18, Silkeborg. S. 62.
 Buus, Jens Jørgen, læ, Skolegade 27, Silkeborg. S. 65.
 Bækgaard, Edith, fru, li, f. Andersen, P. Gydesvej 56, Esbjerg. S. 50.
 Bækgaard, Knud, læ, P. Gydesvej 56, Esbjerg. S. 50.
 Bøgh, Marinus, læ, Framlev pr. Harlev J. S. 52.
 Bøgeby, Frank, undervisningsinspektør, Gyldenlundsvej 25, Charlottenlund. S. 46.
 Bølcho, John, Carl, læ, Læssøgade 24, Silkeborg. S. 65.

C.

Carlsen, Hans Bech, læ, Torslev, pr. Skovsgård. S. 62.
 Chemnitz, Gudrun, fru, li, f. Chemnitz, Godthåb, Grønland. F. 51.
 Christensen, Agnes, frk., li, Tjæreborg nye skole, Tjæreborg. F. 28.
 Christensen, Anker Møller, skolepsykolog, cand. psych., Mågevej 14, Hobro. S. 52.
 Christensen, Benny Arent, læ, Brunmosevej 16, Pindstrup. S. 63.
 Christensen, Bente Søby Dal, fru, li, f. Sørensen, Ødsted pr. Vejle. S. 60.
 Christensen, Edith, frk. li, Vinding centralskole, Sørvad. S. 56.
 Christensen, Elisabeth Kopp, frk., li, Vardevej 9, Tarm. S. 60.
 Christensen, Gerda, frk., li, Kirkegårdsvej 11, Roskilde. S. 28.
 Christensen, Gudrun, fru, li, f. Mathiassen, Th. Segelckesvej 10, I, St. 61. S. 64.
 Christensen, Hans Frederik, viceinspektør, Skovvejen 38, Århus C. Hjørring. St. 39. S. 43.
 Christensen, Henning Nyhus, læ, Ørum, Djursland. S. 65.

Christensen, Inge, frk. li, Sørvad. S. 56.
 Christensen, Inge, fru, li, f. Petersen, Nyvangsvej 16, Randers. S. 63.
 Christensen, Jenny, frk., li, Centralskolen, Herlufmagle, Sj. F. 36.
 Christensen, Karen, frk. overlærer, Klokkerstøbergade 21, I, Slagelse.
 Christensen, Lilian Soelberg, frk., li, Lærkevej 15, Billund. S. 63.
 Christensen, Linda Elise, frk., li, Tøftegade 27, Sindal. S. 63.
 Christensen, Mie, fru, li, f. Østergaard, Sportsvej 47, Silkeborg. F. 51.
 Christensen, Ole, læ, Duevej 6 A, Ålborg. S. 58.
 Christensen, Per, læ, Bredballe børnehjem pr. Vejle. St. 60. S. 63.
 Christensen, Rigmor, fru li, f. Sørensen, Skovvejen 38, Århus C. S. 43.
 Christensen, Rigmor, frk., li, Frederiksberggade 37, I., Silkeborg. S. 17.
 Christensen, Ruth, fru, f. Hansen, Lilholt, Tranderup, Ærø. Sm. 60.
 Christiansen, Helge Høyrup, læ, Magisterparken 269, Ålborg. S. 64.
 Christiansen, Jens Døssing, læ, Box 35, Gråsten bank, Gråsten. S. 61.
 Christiansen, Jørgen Forsingdal, læ, Gjessø skole, Gjessø. S. 63.
 Christiansen, Margrethe, frk., sem.lektor, Vestergade 142, Silkeborg. S. 25.
 Christophersen, Knud, læ, Syrenvej 14, Grenå. S. 53.
 Christophersen, Inger Margrethe Sloth, frk., li, Skivevej 28, Viborg. S. 63.
 Clausager, Inge Merete, fru, li, f. Hastrup, Hjerndrup skole, pr. Christiansfeld. S. 56.
 Clausen, Johanne, frk. li, Næstvedgade 41, I., København Ø. S. 25.
 Clemmensen, Else Marie, fru, li, f. Jørgensen, Egelund, Dejbjerg pr. Skjern. S. 54.

D.

Dagø, Hans Kristian, læ, Sjællandsgade 1, Randers. S. 65.
 Dahl, Anders Thulesen, læ, Tungelund skole pr. Thorsø. S. 60.
 Dalgaard, Karen, fru, li, f. Møller, Skolevej, Viborg. S. 52.
 Dalsgaard, Helge, læ, Anders Niensensvej 17, Løgstør. S. 55.
 Damgaard, Helga, frk., overlærer, Hvidbjerg st., Thy. F. 37.
 Dauning, Peter, læ, Horne, Fyn. S. 45.
 Davidsen, Jette, fru, li, Torup skole pr. Dyssekilde. S. 62.
 Davidsen, Stephan Emil, læ, Torup skole pr. Dyssekilde. S. 62.
 Didriksen, Hans Kristian, læ, Jernbanevej 11, Silkeborg. S. 65.
 Digmann, Else, frk., li, Vestervang 17, I., Skanderborg. S. 58.
 Dissing, Inga, fru, li, f. Hvidegaard Andersen, Baldersvej 1, Brønderslev. F. 55.
 Ditzel, Meta, fru, læ, f. Nedergaard, Søvnæng 30, Viborg. S. 31.

Drejer, Henry, læ, Elkjærvej 36, Hammel. S. 61.
Due, Ina Schousboe, fru, f. Schousboe, Viumgård, Ulfborg. F. 51.
Dueholm, Elin, fru, li, f. Poulsen, Hvejsel skole, Jelling. F. 55.
Dybkjær, Bjørn, læ, Drosselvænget 5, Nr. Lyndelse. S. 59.

E.

Edward, Wigmar Westy, ungdomsskoleinspektør, Sankelmarksvej 14, Silkeborg. S. 57.
Egental, Ole, viceskoleinspektør, Klitrosevej 16, Holstebro. S. 55.
Eisensee, Asta, frk. li, Kastanievej 30, Odense. F. 55.
Elkjær, Else M., frk., overlærer, Strandvej 32 B, III v., København Ø. S. 41.
Elkjær, Kirsten Raaberg, frk., li, Voldby skole pr. Hammel. S. 65.
Ellesen, Esther, frk., li, Nr. Felding skole pr. Holstebro. F. 53.
Ellingsgaard, Grete, fru, li, f. Sørensen, Sørvåg, Vågå, Færøerne. Sm. 61.
Enevoldsen, Lavra, frk., skolepsykolog, Lindegårdsvej 7, II., Frederikshavn. S. 24.
Eriksen, Magda, fru, f. Olsen, Sandby, Harpelunde. S. 28.
Erland, Olav, læ, »Kildevæld«, Øster Bording. S. 65.
Erlandsen, Ellen, fru, li, f. Eklund, Holbjørnsvej 7, Bagsværd. S. 53.
Erlandsen, Kristian, læ, Holbjørnsvej 7, Bagsværd. S. 53.
Espersen, Birthe Inger, frk., li, Magisterparken 301, Ålborg. S. 63.
Espersen, Jytte Holm, fru, li, f. Andersen, Mærsk Andersensvej 13, Randers. S. 58.

F.

Fahlberg, Doris, fru, li, f. Storgaard, Bjerringbro. S. 57.
Fensager, Inger, frk., li, Kastanievej 10, Holbæk. S. 56.
Finderup, Birgit, frk., li, St. Andst, Andst. Sm. 65.
Finsen, Kathrine, frk., li, Naundrup, Møldrup. Sm. 53.
Fly, Jenny, frk., li, Kisumvej, Rønbjerg pr. Skive. F. 43.
Foersom, Poul, amtskonsulent for ungdomsundervisningen i Randers amt, Gimming, Randers. S. 53.
Foged, Anne Birgitte, frk., li, Østerbrogade 137, III., København Ø. S. 63.
Fogh, Anna, fru, li, f. Nedergaard, Hans Tausensvej 8, Års. F. 55.
Frandsen, Ane Lise, frk., li, Årup, pr. Vesløs. Sm. 65.
Frandsen, Bertha, fru, li, f. Laugesen, Skolevej 2, Laurbjerg. F. 51.
Frandsen, Rigmor, frk., li, Skanderborgvej 24, Framlev pr. Harlev J. F. 53.
Frandsen, Sigrid, frk., li, S. U. M., Numan Via Jos, Nigeria, Br. West Africa. S. 52.

Frandsen, Thomas, læ, Skolevej 2, Laurbjerg. S. 49.
Fredberg, Lis, fru, li, f. Skovgaard Jensen, Helgolandsgade 66, Ålborg. S. 56.
Frederiksen, Ejnar, læ, Vium mark, pr. Sjørøslv. S. 62.
Frederiksen, Inger, frk. li, Øster Toreby, Nykøbing F. F. 55.
Frederiksen, Tove, fru, li, f. Jonassen, Ågade 19, I., Silkeborg. S. 52.
Frederiksen, Trier, læ, Ågade 19 I., Silkeborg. S. 56.
Fredgaard, Bente, fru, li, Ægirsgade 13, Silkeborg. Sm. 65.
Frey, Hans Henrik, skolebestyrer, Strandby st. S. 52.
Fridberg, Bent, læ, Parkvej 61, Tåstrup. S. 56.
Frøkjær, Stinne, fru, li, f. Vestergaard, Abildgårdsvej 44, II., Nørresundby. S. 55.
Fugl, Grete, fru, li, f. Hansen, Bjarkegade 8, I., Odense V. S. 54.
Futtrup, Ingrid, fru, li, f. Pedersen, Øster Assels, Mors. Sm. 60.

G.

Gilkær, Birthe, fru, li, f. Thomsen, Nørregade 35, Nørresundby. S. 52.
Gjerlov, Emma, fru, overlærer, f. Duus Hansen, Grønlykkevej 1, København S. S. 30.
Gjelstrup, Martha, frk. li, Bøvling hovedskole, Bøvlingbjerg. F. 51.
Gorridsen, Kirsten, frk., li, Gern. S. 62.
Gram, Julie, fru, li, Tiset skole, Solbjerg pr. Århus C. S. 65.
Granum-Jensen, Jonna, fru, li, f. Hovgaard, Sall skole, Sall. S. 63.
Granum-Jensen, Ole, læ, Sall skole, Sall. S. 63.
Granum-Jensen, Tove, frk., li, Nim pr. Horsens. S. 62.
Gregersen, Edith, fru, li, f. Jørgensen, Rakkeby centralskole pr. Hæstrup. Sm. 61.
Grene, Maren Sofie, fru, li, f. Hansen, Høgholt skole pr. Vejle. F. 55.
Gro-Nielsen, Otto, læ, Møldrup skole, Møldrup. S. 63.
Gro-Nielsen, Marie Luise, fru, li, f. Guldborg-Madsen, Møldrup skole, Møldrup. S. 64.
Grøn, Edith, frk., li, Havnevej 9, Skagen. S. 59.
Gudiksen, Magne Steen, læ, Laven skole, Laven. S. 64.
Gundersen, Anders, læ, Sdr. Trandersvej, Gug. S. 60.

H.

Hadrup, Karin Schmidt, fru, li, f. Christiansen, Sønderalle 60, Viborg. S. 64.
Hadrup, Niels, læ, Sønderalle 60, Viborg. S. 64.
Haffgaard, Ellen, frk. li, Jensløvs Tværvej 7, Charlottenlund. S. 39.
Hald, Marie, frk. pens. li, Hobrovej 23, Randers. S. 09.
Hald, Poul Nyegaard, læ, Elmelunden, Terndrup. S. 63.

- Hammer, Ruth Hvidegaard, fru, li, f. Andersen, Ålesundvej 10, Århus N. S. 59.
- Hanghøj, Jane Storgaard, fru, li, f. Jensen, Ahornsvej 2, I., Balle-rup. S. 62.
- Hansen, Carla, frk. li, Margrethesvej 1, II., Hjørring. S. 28.
- Hansen, Doris, fru, skoleleder, Kirkevej 5, Seest, Kolding. F. 55.
- Hansen, Doris Hogrefe, frk. pens. li, Langelinie 7, I., Holstebro. S. 13.
- Hansen, Doris Solveig Bøgelund, frk., li, Sdr. Vinge pr. Ulstrup. Sm. 64.
- Hansen, Edith, frk., li, Centralskolen, Mørke. F. 45.
- Hansen, Elisabeth Wang, frk., li, Damgård, Vandborg pr. Bonnet. Sm. 65.
- Hansen, Gerda, frk., li, Anemonevej 30, Struer. S. 39.
- Hansen, Grethe, fru, li, Thise pr. Manna. Sm. 65.
- Hansen, Hans Arne, programsekretær, Ærholm 4, Åbenrå. S. 57.
- Hansen, Henning, læ, Karl Jensensvej 3, Holstebro. S. 59.
- Hansen, Inge, fru, li, f. Poulsen, Mariehøjvej 26, Silkeborg. R. 22. F. 28.
- Hansen, Ingrid Bodil, frk. li, Skovvejen 42, Bjerringbro. S. 65.
- Hansen, Karla, frk., li, Skolegade 2, Allingåbro. S. 61.
- Hansen, Kay, læ, Stockholmsgade 5, Århus N. S. 53.
- Hansen, Laurits, læ, Hømsevej 12, Viby J. S. 50.
- Hansen, Lis Inger, frk., li, Baggensesvej 21, Silkeborg. S. 63.
- Hansen, Marie Vestergaard, frk., li, Alsted, Nykøbing M. F. 53.
- Hansen, Ragnhild, fru, li, f. Frost, Øsløvs, pr. Vesløvs. F. 53.
- Harbo, Agnete, frk. li, Thorsvej 50, Holstebro. F. 30.
- Harrestrup, Kirstine, frk., li, Bjerregrav skole, pr. Møldrup. Sm. 60.
- Harlev, Nora, fru, li, Fårvang skole, Fårvang. S. 61.
- Hauch, Evald, læ, Åvænget 8, Brande. S. 64.
- Hauch, Hanne, fru, li, f. Røll Larsen, Åvænget 8, Brande. S. 65.
- Haugbølle, Inge, frk., li, Kirke Helsing central skole, Gørlev sj. F. 51.
- Haurum, Tove Sørensen, frk., li, Vibevej, Gråsten. S. 62.
- Hede, Niels, læ, Kragelund skole, Løsning. S. 56.
- Hedegaard, Karen, frk., li, Kastetvej 15, Ålborg. S. 52.
- Hedemark, Jens, læ, Assens, pr. Mariager. S. 62.
- Heinsen, Hein Vilhelm, læ, Østre skole, Grenå. S. 65.
- Helgeby, Kirsten, frk., li, Skolegade 2, Ikast. S. 60.
- Helles, Margrethe, frk., li, »Sofiekloster«, Assentoft. S. 65.
- Hellesen, Ida, frk., li, Gisselfeldalle 4, Gentofte. S. 65.
- Helms, Gertrud, frk., li, Sværdborg sogneskole, Klarskov. F. 43.
- Helms, Karen, frk., li, V. Bergsøesvej 63, Århus V. S. 45.
- Hendriksen, Knud, læ, Vester Fælledvej 14, Skive. S. 48.
- Henneberg, Andreas, kst. skoleinspektør, Højvangsvej 6, Randers. S. 54.
- Henningsen, Knud-Erik, læ, Ndr. Boulevard, Randers. S. 65.
- Henningsen, Kåte, fru, overlærer, f. Bossen, Storegade, Egersund. S. 30.
- Henrichsen, Kristian, førstelærer, Låsby skole, Låsby st. S. 49.
- Henrichsen, Knud, læ, Tebbestrupvej 23, Vorup, Randers. S. 53.
- Henriksen, Ane Marie, frk., li, Lihme pr. Lihme, Salling. S. 62.
- Henriksen, Bjarne, læ, Gjessø skole, Them pr. Them. S. 60.
- Henriksen, Linda, fru, li, f. Gaarden, Smalbyvej 58, Brønderslev. S. 56.
- Henken, Hermann, læ, Den danske skole, Treia, Sydslesvig. S. 53.
- Herping, Birthe Kjær, frk., li, »Søndergard«, Dybe pr. Ramme. Sm. 65.
- Herping, Erik Kjær, læ, Østervold 34, Randers. S. 57.
- Herskind, Johs., læ, Centralskolen, Them. S. 58.
- Hestbæk, Willy, skolepsykolog, Klokkelyngen 6, Nr. Sundby. S. 54.
- Hillgaard, Marie, fru, overlærer, f. Helms, Søparkvej 4, Brabrand. S. 41.
- Hindbo, Else, fru, f. Andersen, Højager, Vormark. F. 53.
- Hinge, Hanne Thordahl, fru, li, f. Pedersen, Lintrup skole, Lintrup Sdj. S. 55.
- Hintze, Ejler Harding, læ, Fælledvej, Langå. S. 65.
- Hjelmer, Henning, læ, Syrenvej 52, Viborg. S. 57.
- Hjorth, Carl, læ, Lavendelvej 27, Silkeborg. S. 52.
- Hjorth, Grete, frk., li, Finsensgade 69¹, Århus. S. 52.
- Hjorthmose, Gerda, fru, li, f. Christiansen, Nyvej 13, Vejle. S. 49.
- Hjorthmose, Knud, overlærer, Nyvej 13, Vejle. S. 46.
- Hoffmann, Agnethe, fru, li, f. Thomassen, Den danske Skole, Gelting, Sydslesvig. F. 55.
- Holdt, Grethe, frk., li, Byskolen, Ulfborg. Sm. 61.
- Holm, Ingrid, frk., overlærer, Olgasvej 24, Vedbæk. S. 49.
- Holmgaard, Birger Albin, læ, Nørlem pr. Lemvig. S. 62.
- Holmgaard, Mette, fru, li, f. Sørensen, Nørlem pr. Lemvig. Sm. 63.
- Holst, Arne, læ, Vestervang 2, Stenløse. S. 58.
- Holst, Else, frk., sem.lektor, Borgervænget 13, Silkeborg. S. 47.
- Hougesen, Anna, frk., li, Hampen skole, Gludsted, Hampen. F. 37.
- Howald, Ruth, fru, overlærer, f. Sørensen, Virkelyst 4, Hjørring. S. 43.
- Huus, Vagn, læ, Lærkevej 2, Kølvrå. S. 60.
- Hyl Dahl, Solveig, fru, li, f. Nielsen, Fortevvej 67A, Risskov. S. 51.
- Hüttel, Keld, læ, Asser Riigsvej 43, Kristrup, Randers. S. 62.
- Hüttel, Marianne, fru, li, Asser Riigsvej 43, Kristrup, Randers. S. 62.
- Hørdum, Vivi, fru, li, Gundestrup skole pr. Sæby. F. 53.

Hørleik, Niels, læ, Gl. Blåhøj, Blåhøj. S. 53.
Hørning, Aksel, læ, Saxogade 9, Silkeborg. S. 60.
Høst, Christiane Svanholm, fru, f. Svanholm, R 2 Burbank,
South Dakota, USA. F. 18.
Høst, Kai, læ, 238 Slesvig, Danzigstr. 18, Sydslesvig. S. 58.
Høst, Tove, fru, 238 Slesvig, Danzigstr. 18, Sydslesvig. S. 65.
Høybye, Marie, frk., li, Gymnasievej 451, Køge. S. 18.
Høyer-Nielsen, Else-Marie, fru, li, Hornborg skole pr. Flemming.
Sm. 63.

I.

Ingemann-Petersen, Solvejg, fru, li, Assens skole, Mariager. F. 53.
Iversen, Inger Margrethe, frk., li, Tebbestrupsvej 13, Randers. S. 63.

J.

Jacobsen, Alice, frk., li, Højlundshusene 37, Værløse. S. 51.
Jacobsen, Birgit, fru, f. Nielsen, »Søgård«, Sjørring, Thy. S. 61.
Jacobsen, Finn, læ, Carl Plougsvej 9, København V. S. 64.
Jacobsen, Gerda Højgaard, fru, li, f. Iversen, Ørnevej 13, Herning.
S. 58.
Jacobsen, Grethe, frk., li, Østergade 21, Nr. Åby. F. 37.
Jacobsen, Hans Chr. Borup, læ, Rundhøjskolen, Holmevej, Højbjerg.
Jacobsen, Inga, fru, li, f. Thuesen, Hjordkær, Sønderjylland. S. 41.
Jacobsen, Jens Peter, læ, Sennels skole pr. Thisted. S. 59.
Jakobsen, Bodil, fru, overlærer, f. Sabroe, Valløvej 21, Brønshøj.
Jakobsen, Frede J., læ, Overlund skole pr. Viborg. S. 54.
Jakobsen, Jakob E. Møller, førstelærer, Hersom-Bjerregrav central-
skole pr. Møltrup. S. 41.
Jalk, Thorkild, læ, Ulfborg. S. 59.
Jensen, Alice Hedvig, frk., li, Vestenskov skole, Nakskov. Sm. 63.
Jensen, Anna, fru, f. Jacobsen, Kroen, Tørring. S. 01.
Jensen, Anna, fru, li, f. Skovgård, »Skovgård«, Bjødstrup pr. Rønde.
S. 62.
Jensen, Anna Marie, frk., li, Sdr. Hygum, Sønderjylland. S. 59.
Jensen, Andreas Holm, læ, »Skovgård«, Bjødstrup pr. Rønde. S. 62.
Jensen, Bent, læ, Slagballe st. S. 65.
Jensen, Birgit, fru, li, f. Sørensen, Gl. Balle pr. Silkeborg. S. 63.
Jensen, Bodil Hauskov, frk., li, Halls allé 13, IV., København V.
Sm. 58.
Jensen, Ebbe Holm, læ, Voldby pr. Hammel. S. 52.
Jensen, Edith, frk., li, Skolevej, Resenbro pr. Silkeborg. S. 52.
Jensen, Ejner, viceinspektør, Frydensgade 30, Silkeborg. S. 35.
Jensen, Ellen Margrethe Holm, frk., li, Houlbjerg, Laurbjerg. S. 65.
Jensen, Else Mørck, fru, li, f. Mørck, V. Boulevard 21, Randers.
S. 56.

Jensen, Emma Danneman, fru, li, f. Fischer, Pilevad 9, Lyngby. S. 41.
Jensen, Ester, fru, li, f. Christensen, Velhusstedvej 15, Kibæk. S. 56.
Jensen, Helga Irene, frk., li, Klosterlund, Engesvang. Sm. 63.
Jensen, Helle Rans, fru, li, f. Høyer-Nielsen, Frederiksmind skole,
Holse, Fyn. S. 61.
Jensen, Helle Vagn, frk., li, Glarbjergvej 118, Randers. S. 64.
Jensen, Henny, fru, li, f. Mikkelsen, Østergade, Spøttrup. F. 53.
Jensen, Holger Blåhøj, læ, Gjellerupvej 1, Hammerum. S. 58.
Jensen, Inga, frk., li, Strandhøjsvej 7, Sletten pr. Humlebæk. S. 49.
Jensen, Ingelise Skaaning, frk., li, Skansebo 2, Vorup, Randers. S. 62.
Jensen, Inger Stenholt, frk., li, Kraruplund, Farre pr. Sporup. Sm. 65.
Jensen, Ingrid Møller, fru, li, f. Møller, Herborg. F. 36.
Jensen, Jenny Noe, fru, li, Klinkby centralskole pr. Klinkby. F. 55.
Jensen, Jens Jørgen, læ, Søndergade 36, Silkeborg. S. 65.
Jensen, Jens Kristian, læ, Horsensgade 23, Frederikshavn. S. 48.
Jensen, Johannes Bitsch, læ, Skals. S. 64.
Jensen, John Overgaard, læ, Frederiksbergallé 19 A, København V.
S. 63.
Jensen, Jonna, frk., li, Lime skole, Lime pr. Mørke. Sm. 63.
Jensen, Jørn Stendorf, læ, H. C. Ørstedsvvej 115, Herning. S. 55.
Jensen, Kaj Videbæk, læ, Marstrup skole, Marstrup. S. 47.
Jensen, Kirsten, frk., li, Bauneskolen, Nimtofte. Sm. 58.
Jensen, Lucia, frk., li, Vrist st. Sm. 63.
Jensen, Mette Bejlegaard, frk., li, Johan Skjoldborgsvej 15, Skalborg.
S. 65.
Jensen, Oda, frk., li, Birkevej 2, Hammel. Sm. 61.
Jensen, Ole Rans, læ, Frederiksmind skole, Holse, Fyn. S. 61.
Jensen, Ove, læ, Gl. Balle, Silkeborg. S. 60.
Jensen, R. G., læ, V. Boulevard 21, Randers. S. 56.
Jensen, Poul Erik, sem.adjunkt, Pilevænget 5, Tønder. S. 60.
Jensen, Poul Vestergaard, læ, Stampevej, Brande. S. 58.
Jensen, Ruth, fru, li, f. Pedersen, Vestrup skole, Østrup st. F. 53.
Jensen, Sara Sivert, frk., li, Lykkesborg allé 13, Søborg. S. 32.
Jensen, Sv. E. Videbæk, læ, Østerallé 5, Viby J. S. 56.
Jensen, Aase Stendevad, frk., li, Hovedvejen, Ullerslev, Fyn. S. 63.
Jeppesen, Bent Haase, konsulent for specialundervisning, Bakkeallé 6,
Hornbæk pr. Randers. S. 52.
Jespersen, Bodil, fru, li, f. Svendsen, Skovkrogen 20, Allerød. S. 51.
Jochumsen, Minna Kayeørd, frk., li, Dalgasgade 13, Silkeborg.
Sm. 65.
Johansen, Alice Niebuhr, frk., li, Rask Mølle. St. 53. S. 55.
Johansen, Anna, frk., li, Strandager mark, Rødvig. Sm. 61.
Johannesen, Else, fru, li, f. Mortensen, Skodborg skole, Skodborg J.
Sm. 61.

Johannessen, Erling, læ, Skodborg skole, Skodborg. J. S. 59.
 Johannessen, Ingrid, frk., li, Skovgade 4A, Thisted. S. 57.
 Jorn, Vagn Ove, læ, Helmsvej 14, Silkeborg. S. 53.
 Josefsen, Ellen, frk., li, Sofievej 42, tv., Holte. S. 02.
 Juul, Kurt, læ, Æblevej 9, Skelskør. S. 60.
 Jørgensen, Anne Lise, frk., li, Blichersvej 51, Helsingør. Sm. 60.
 Jørgensen, Ellen Skadkær, fru, f. Pedersen, Skolen, Dronninglund.
 S. 58.
 Jørgensen, Else, fru, li, Sønderparken 8^a v., Ikast. S. 65.
 Jørgensen, Helga Gønge, fru, li, Vejerslev pr. Thorsø. F. 49.
 Jørgensen, Jens Christian, læ, Illerupvej 15, Århus N. S. 62.
 Jørgensen, Jens Vorre, læ, Skolevangen 1, Ulstrup. S. 64.
 Jørgensen, Jytte, fru, li, f. Larsen, Vestervang 3, Bording. S. 65.
 Jørgensen, Karen Margrethe Skaarup, frk., li, »Jægergården«,
 Frederikshåb, Randbøl. Sm. 63.
 Jørgensen, Karla Holm, fru, li, Angelkærvej 8, Bjerringbro. Sm. 60.
 Jørgensen, Knud Ulrik, læ, Sønderparken 8^a v., Ikast. S. 62.
 Jørgensen, Kurt Karl, læ, Vestervang 3, Bording. S. 65.
 Jørgensen, Aase Haarup, fru, li, f. Haarup, Hvinningdal, Silkeborg.
 St. 58. S. 62.

K.

Kallmayer, Leif Werge, læ, Bøgevej 13, Viborg. S. 65.
 Kejlberg, Kirsten, fru, li, f. Sørensen, Færgevej 9, opg. 15, Silkeborg.
 S. 64.
 Kejlberg, Poul, læ, Færgevej 9, opg. 15, Silkeborg. St. 60. S. 63.
 Kavin, Bent, læ, Vammen pr. Viborg. St. 58. S. 61.
 Kiby, Anne, frk., li, Strandpromenaden 8, Køge. S. 60.
 Kieldrup, Gerda, frk., Kolonien Filadelfia, Mariebo, Dianalund st.
 S. 23.
 Kiel-Larsen, Johannes, læ, Thuresensvej 20³, Nørresundby. S. 43.
 Kirk, Elna Sand, frk., li, Th. Nielsensgade 29 c, Herning. S. 54.
 Kirk, Svend, læ, Østervangsvej 7, Vivild. S. 61.
 Kirkegaard, Kirstine, frk., li, Linde skole pr. Bur. Sm. 61.
 Kjeldstrup, Poul, forstander, Drejens kostskole, Kolding. S. 47.
 Kjær, Henry Thomsen, læ, Nyvangsvej 85, Randers. S. 56.
 Kjær, Leo Straasø, læ, Hørlycks allé 8, Grindsted. S. 45.
 Kjærgaard, Karen M., fru, li, f. Christensen, P. Møllersgade 22,
 Frederikshavn. S. 24.
 Kjærgaard, Poul Erik, læ, Ringvejen 8, Hirtshals. St. 48. S. 56.
 Kjærgaard, Vilhelm, overlærer, Baggesensvej 15, Silkeborg.
 St. 28. S. 35.
 Klitgaard, Maren, fru, f. Larsen, Årby kommuneskole, Melby,
 Kalundborg. S. 47.

Klitgaard, Per, skoleinspektør, Årby kommuneskole, Melby, Kalund-
 borg. S. 48.
 Kløve, Karen Margrethe, fru, konsulent for specialundervisning, f.
 Leffers, Brønderslev. S. 43.
 Knudsen, Aksel, læ, Trindelvej 48, Skagen. S. 52.
 Knudsen, Bente Vedel, frk., li, Sandvejen 38², Silkeborg. S. 64.
 Knudsen, Charles, læ, Østervej 12, Karlslunde, Sjælland. S. 60.
 Knudsen, Hanne Bendix, fru, li, f. Rydal, Tjæreborg. S. 62.
 Knudsen, Henning, læ, Kølkeær. S. 60.
 Knudsen, Hilda Sandager, fru, overlærer, Kibæk skole, Kibæk. S. 44.
 Knudsen, Holger, læ, Ask højskole pr. Malling. S. 63.
 Knudsen, Inge Merrild, frk., li, Adelgade 37¹, Hobro. S. 60.
 Knudsen, Johanne, frk., overlærer, Skolevænget 1, Torp pr. Guldager.
 F. 49.
 Knudsen, Jytte, fru, li, f. Brandt Davidsen, I. P. Jacobsensvej 7,
 Åbyhøj. S. 60.
 Knudsen, Margit Hagemann, frk., li, Borgergade 60, Silkeborg. S. 64.
 Kobberup, Jørgen, læ, Hostrupsgade 56, Silkeborg. S. 65.
 Koch, Hugo, læ, Bag Hjelm 30, Åbenrå. St. 51.
 Kokborg, Ib, læ, Saxild skole, Odder. S. 59.
 Kolind, Ingrid, frk., li, Følleskole pr. Rønne. F. 37.
 Kolstrup, Thora, fru, li, Tillerup skole, Knebel. Sm. 58.
 Kragh-Pedersen, Mary, fru, li, f. Lind, Grøndalsvej 58, Silkeborg.
 S. 61.
 Kristensen, Eva Hedegaard, frk., li, Skarrild pr. Kibæk. S. 65.
 Kristensen, Inge Vibeke, fru, li, f. Elkjær, Tilstedvej 52, Thisted.
 S. 61.
 Kristensen, Niels Bjerre, læ, Borgmesterbakken 3, Åbenrå.
 R. 57. S. 64.
 Kristensen, Ruth, fru, li, f. Thomsen, Sterup skole, Jerslev J. Sm. 57.
 Kristiansen, Edith, fru, li, Marsk Stigsvej 2, Ebeltoft. S. 57.
 Kristiansen, Signe, frk., li, Svebølle skole, Svebølle st. F. 27.
 Krog, Katrine, frk., li, Hvidovrevej 61 A 3 tv., Hvidovre. S. 60.
 Krogh, Dagny, frk., li, Roslev. F. 27.
 Krogh, Emil, læ, Markedsvej 70, Brønderslev. S. 55.
 Krogh, Hugo, læ, Thorning centralskole pr. Kjellerup. S. 60.
 Krogh, Karin Lisbeth, fru, li, f. Secher, Thorning centralskole
 pr. Kjellerup. S. 60.
 Krogh-Jensen, Inger-Merete, frk., li, Præstevangsvej 20, Hasle, Århus.
 Krogstrup, Else Bruun, fru, li, f. Hansen, Teglværksvej 5, Silkeborg.
 S. 62.
 Krogstrup, Minna, frk., li, Østergade 86, Ikast. Sm. 65.
 Kudahl, Estrid Korsager, fru, f. Korsager, »Hannesminde«, Rønne.
 F. 24.

Kuhlmann, Elinor, fru, li, f. Glowatzki, Marienhofweg 25, Husum, Sydslesvig. F. 53.
Kusk, Grete, fru, li, f. Clemmensen, Saralystvej, Højbjerg. S. 57.
Kvistborg, Mette Marie, frk., li, Outrup centralskole pr. Nykøbing M. Sm. 63.

L.

Ladegaard, Svend, læ, Langelinie 67, Odense. S. 49.
Ladekjær, Ingrid Krøjgaard, frk., li, »Molsskolen«, Knebel. S. 65.
Lai, Hans Peter, læ, St. Blichersvej 18, Åbyhøj. S. 53.
Langager, Birthe, fru, li, f. Andersen, Rejsby st., Sønderjyll. Sm. 60.
Larsen, Anders, førstelærer, Vester Hornum. S. 51.
Larsen, Anna, fru, li, Østerlide, Tørring, Ry. S. 58.
Larsen, Anny, fru, li, Ellinge skole, Ferritslev, Fyn. S. 53.
Larsen, Bent, læ, Palle Fløesvej 16, Hammerum. S. 59.
Larsen, Betty, fru, f. Andersen, Sdr. Stenderup, Varmark. S. 49.
Larsen, Ellen Marie Fogh, fru, f. Weis Fogh, Skovvej 10 b, Hobro. S. 41.
Larsen, Gerda, frk., li, Gloslunde centralskole, Gloslunde. S. 27.
Larsen, Gunnar Søndergaard, læ, Ydby st., Thy. S. 65.
Larsen, H. E., tale- og hørepedagog, Thorsvej, Ry st. S. 59.
Larsen, Helga Møller, fru, li, f. Sinding, Samsøgade 28, Ikast. S. 44.
Larsen, Ingrid, frk., li, Gøttrup »Østergård« pr. Fjerritslev. Sm. 65.
Larsen, Kirsten, fru, li, f. Frank, Palle Fløesvej 16, Hammerum. S. 60.
Larsen, Lilly, frk., li, Borgmestervænget 12, Ålborg. S. 32.
Larsen, Poul Bernhard, læ, Vesterled 1, Hjerem. S. 57.
Larsen, Vivi, Kate, frk., li, Ole Lundsvej 11, Kalundborg. S. 65.
Larsen, Aase, frk., li, Sadolinsgade 138¹, Odense. S. 55.
Larssen, Niels Otto, gymnastiklærer, Statsskolen, Rungsted Kyst. S. 55.
Lassen, Lis Key, fru, li, f. Kristiansen, Vorvadsbro, Skanderborg. S. 64.
Lassen, Viggo Møller, læ, Overlæge Ottosensvej 27, Frederikshavn. S. 52.
Lauridsen, Cecilie, frk., li, Strellev pr. Ølgod. F. 43.
Laursen, Birgit, frk., li, Vinkelvej 3, Bjerringbro. S. 56.
Laursen, Dorrit, fru, li, f. Nielsen, Helmsvej 30, Silkeborg. St. 60. S. 64.
Laursen, Ingrid, fru, li, f. Jørgensen, Karstoft pr. Kibæk. Sm. 60.
Laursen, Jeanne, fru, li, f. Hedegaard Jørgensen, Gosmer pr. Ørting. S. 62.
Laursen, Kurt Kjøge, læ, Rosenvænget 3, Aulum. S. 63.
Laursen, Ole, læ, Grøndalsvej 10, Silkeborg. S. 60.
Lausten, Kristian, læ, Vilstrup skole, Sdr. Vilstrup. S. 59.

Lauzus, Agnete, fru, f. Friis Andersen, Mürwikenstrasse 155 a, Flensborg-Mørvig, Sydslesvig. S. 54.
Lauzus, Andreas, læ, Mürwikenstrasse 155 a, Flensborg-Mørvig, Sydslesvig. S. 54.
Lehmann, Herdis, fru, li, f. Poulsen, Jernbanevej 15, Hvalsø. S. 58.
Lindelof, Kirsten Wormslev, fru, li, f. Nielsen, Ved Åbredden 4, Usserød. S. 62.
Lindemann, Ernst Bitsch, læ, Kridthøjvænge 62³, Højbjerg. S. 64.
Linderstrøm-Lang, Gerda, fru, f. Kyndby, Dybendalsvej 3¹, København F. S. 16.
Lind-Thomsen, Per, læ, Munkebjergvej 43, Odense. S. 64.
Lollesgaard, Vibeke, frk., li, Torpenvangen 42, Humlebæk. S. 31.
Lund, Hugo Grønbæk, førstelærer, Sahl skole, Bjerringbro. S. 52.
Lundkvist, Astrid, frk., li, Skovvangsvej 18, Silkeborg. S. 30.
Lundsgaard de Gundersen, Elise, fru, f. Lundsgaard, Est. Copetanes F.C.S., Argentina. F. 18.
Lundstrøm, Elisa, fru, li, f. Persson, Emilievej 38, Frederikshavn. S. 63.
Lybæk, Poul, læ, Ullits skole, Ullits. S. 55.
Lybæk, Rita, fru, li, f. Andrup Jensen, Ullits skole, Ullits. S. 58.
Lykke-Hansen, Helle, fru, f. Vestergaard, Valby Møllegård, Tåstrup Sj. F. 39.
Lyng, Bodil, fru, li, f. Steffensen, Saltværksvej 33, Kastrup. S. 48.
Lyng, Juliane, frk., li, c/o pastor B. Lyng, Julianehåb, Grønland. Sm. 58.
Løfgren, Magnus, læ, Solbakken pr. Odder. S. 58.

M.

Madsen, Bente, frk., li, Ladegårdsskov pr. Gråsten. Sm. 63.
Madsen, Erik, læ, Skolegade 8, Nr. Snede. S. 53.
Madsen, Frede Bech, sem.adjunkt, Bakkevænget, Virklund st. S. 55.
Madsen, Hanne, frk., li, Mosemarken, Ebberup st. Sm. 65.
Madsen, Inge, fru, li, f. Tang, Skolen, Ruds Vedby. St. 53. S. 55.
Madsen, Inger, frk., li, Abildå, Grønbjerg. F. 43.
Madsen, Karen, fru, li, f. Gundersen, Skolegade 8, Nr. Snede. S. 53.
Madsen, Marie, fru, li, f. Jørgensen, Barløse forskole pr. Sandager, Fyn. F. 55.
Madsen, Aage, læ, skolen, Ruds Vedby. S. 55.
Madvig, Else, frk., sem.lektor, Skovvangsvej 18, Silkeborg. S. 45.
Maibom, Jørgen, sem.lektor, Teglværksvej 4, Silkeborg. S. 46.
Malmstrøm, Mette, fru, li, f. Ramløse, Solbjerg gl. skole, Mors. S. 53.
Markvart, Kirsten Laurine, fru, li, f. Christensen, Vium, Sjørsløv. S. 63.
Mathiasen, Erik, læ, Buen 13, Svendborg. S. 55.

Mathiasen, Gerda, fru, li, f. Holst, Nørhale skole pr. Vadum. S. 58.
 Maxen, Arsenio, skoleinspektør, Roslev. S. 40.
 Mejlgaard, Kirsten, fru, li, Lem pr. Brodal. Sm. 61.
 Mikkelsen, Agnes, frk., li, Bjerregård skole, Timring pr. Vildbjerg.
 F. 51.
 Mikkelsen, Birthe Raundahl, fru, li, Bredgade 2, Grenå. S. 65.
 Mikkelsen, Else, frk., filialbest., cand. jur., Ringparken 10, Holstebro.
 S. 38.
 Mikkelsen, Grethe, frk., li, Snæbum skole pr. Hobro. Sm. 60.
 Mikkelsen, Preben, læ, Kildevej, Langå. S. 55.
 Mogensen, Hanne, frk., li, Sølystvej 102, Silkeborg. Sm. 65.
 Mondrup, Anne, fru, f. Søholmer, Langskov skole, Ølholm. S. 49.
 Mortensen, Bodil Marie, frk., overlærer, Skolen, Strandby st. F. 45.
 Mortensen, Elisabeth, fru, sem.lærerinde, f. Frost, Åhavevej 54, Sil-
 keborg. S. 32.
 Mortensen, Grete Duelund, frk., li, Skolegade 7, Herning. S. 65.
 Mortensen, Grethe Kjær, fru, li, f. Jensen, Ungdomsskolen, Vivild.
 S. 65.
 Mortensen, Gunnar, læ, Ungdomsskolen, Vivild. S. 64.
 Mortensen, Inger Saaby, fru, li, Kærmindevej 30, Herning. F. 55.
 Mortensen, Jørgen Kjærsgaard, læ, Rårup centralskole, Rårup. S. 59.
 Mortensen, Lillian Kjærsgaard Mortensen, fru, li, f. Beck,
 Rårup centralskole, Rårup. S. 59.
 Mossing, Bente, fru, li, f. Boes, Fasanvej 28, Odense. S. 58.
 Musso, Lisbeth Weis, fru, li, f. Olsen, c/o bogtrykker Olsen,
 Ansager. S. 60.
 Mæhle, Inger, fru, li, Hjejlevej 28² th., Silkeborg. S. 65.
 Møgelmoose, Ulla, fru, li, f. Ørts, Klokkeholm, Vendsyssel. S. 56.
 Møller, Anna, fru, li, f. Hundahl, Hellebjerg idrætsungdomsskole,
 Juelsminde. S. 44.
 Møller, Bjarne, læ, Fårevejle. S. 52.
 Møller, Inga Schou, frk., sem.adjunkt, Vestre allé 47, Silkeborg. F. 55.
 Møller, Karen Margrethe, fru, li, Overby pr. Juelsminde. Sm. 65.
 Møller, Kirsten, fru, li, f. Hansen, Fårevejle. S. 52.
 Møller, Peter, forstander, Hellebjerg idrætsungdomsskole,
 Juelsminde. S. 44.
 Møller, Ruth, frk., li, Hannebjerg Langkastrup, Randers. Sm. 65.

N.

Niclasen, Kirsten Katrine Overgaard, fru, li, »Heygnum Nukla«,
 Thorshavn, Færøerne. S. 63.
 Nielsen, Agnes, frk., li, Viborgvej 21 B I, Randers. S. 54.
 Nielsen, Agnes, frk., li, Havepladsvej 160¹, th., Fredericia. S. 60.

Nielsen, Aksel, læ, Spurvevej 22, Grindsted. S. 60.
 Nielsen, Anna B., frk., li, Sørig skole, Tversted. Sm. 61.
 Nielsen, Anna Nørgaard, fru, li, f. Sørensen, Niels Juulsvej 10,
 Frederikshavn. S. 54.
 Nielsen, Astrid Skov, fru, li, f. Nemming, Præstevænget, Egtved.
 S. 52.
 Nielsen, Bent, læ, Rolighedsvej 3, Fjerritslev. S. 55.
 Nielsen, Benta Sevelsted, frk., li, Kaptajn Andersensgade 18²,
 Horsens. St. 52. S. 55.
 Nielsen, Christian Kjær, læ, Bøvling hovedskole, Bøvlingbjerg. S. 64.
 Nielsen, Elvira, frk., li, Skanderborgvej 74, Ry st. F. 28.
 Nielsen, Emmy, frk., li, Vivild skole. F. 36.
 Nielsen, Erik Korshøj, læ, Ansvej 61, Silkeborg. S. 60.
 Nielsen, Grethe Sand, fru, li, f. Kirk, Sortebackeskolen, Nørager.
 S. 63.
 Nielsen, Hans Erik, læ, Glejbjerg. S. 47.
 Nielsen, Helen, frk., li, Østre Paradisvej 5, D, st. Holte. S. 58.
 Nielsen, Helene, fru, li, f. Vind, Skolen, Sdr. Rind pr. Rindsholm.
 S. 61.
 Nielsen, Henning, læ, Ågade 13, Sdr. Felding. S. 63.
 Nielsen, Herluf Olivarius, læ, Stationsvej 16, Hedensted. S. 63.
 Nielsen, Hulda, fru, li, Sølystvej 136, Silkeborg. S. 57.
 Nielsen, Ida Johanne, fru, f. Berid, Tullebølle. S. 37.
 Nielsen, Inger Wormslev, frk., li, H. C. Ørstedesvej 29 B, Herning.
 S. 60.
 Nielsen, Ingeborg Frandsen, fru, f. Lair, Kastaniebakken 13, Risskov.
 S. 32.
 Nielsen, Jens Karl, læ, Chr. 8 Vej 36, Silkeborg. St. 51. S. 53.
 Nielsen, Joan Birthe Søndergaard, frk., li, Granlien 55, Ålborg. S. 63.
 Nielsen, Johanne Borre, frk., li, Hadsundvej 24D, Randers.
 Nielsen, Johannes, skoleinspektør, Rødning centralskole pr. Spøttrup.
 S. 51.
 Nielsen, Karen Wormslev, frk., li, Sandvejen 38 I mdf., Silkeborg.
 St. 62. S. 65.
 Nielsen, Kirsten Winther, frk., li, »Rosendal« Stautrup, Viby J. S. 64.
 Nielsen, Kirstine, frk., li, Damsbovænge 28, Odense. S. 32.
 Nielsen, Knud, læ, Ø. Tim. S. 65.
 Nielsen, Kuno Stig, læ, Læssøegade 28, Silkeborg. S. 63.
 Nielsen, Laurits Wissing, læ, Oddense skole pr. Balling. S. 37.
 Nielsen, Lis, fru, li, f. Lidegaard, Bredgade 28, Silkeborg. Sm. 58.
 Nielsen, Magna, frk., li, Gundslølle skole pr. Roskilde. F. 51.
 Nielsen, Niels Christian, læ, Skolen, Sdr. Rind pr. Rindsholm. S. 61.
 Nielsen, Ruth, fru, li, f. Søndergaard, »Nygård«, Ulsted. F. 55.
 Nielsen, Thomma Katrine, fru, li, Ll. Arden, Arden. Sm. 63.

Nielsen, Tinne, fru, overlærer, f. Søndergaard Pedersen, Agtoftsvej 110, Ulkebøl, Sønderborg. S. 45.
 Nielsen, Tove Ragnhild, frk., li, Havbro skole, Havbro st. Sm. 63.
 Nielsen-Refs, Tove Dahlgaard, frk., li, Bredgade 17, Hurup, Thy. S. 64.
 Niemann, Gunnar Moll, læ, Abildgårdsvej 48, Nørresundby. S. 59.
 Nygaard, Margit Stüker, frk., li, Skellerup pr. Silkeborg. Sm. 63.
 Nørby, Mariane, frk., li, Simmelkjær, Sunds. F. 53.
 Nørby, Poul, overlærer, Skovvej 2, Snekkersten. S. 35.
 Nørgaard, Erna, fru, li, f. Pedersen, Den gamle skole, Julianehåb, Grønland. Sm. 60.
 Nørgaard, Ingrid, fru, f. Fledelius, Præstegården, Ryslinge. S. 37.
 Nørgaard, Jens, læ, Byskolen, Gylling. S. 56.
 Nørgaard, Liss, fru, li, Vinding st. Sm. 61.
 Nørhede, Ester Karoline, frk., li, Stelbjerg skole pr. Filskov. Sm. 63.
 Nørholm, Knud, læ, Toftevej 18, Ørsted. S. 61.
 Nørskov, Inge, fru, li, Gl. Rye pr. Ry. S. 64.

O.

Odgaard, Gunhild, fru, li, »Træden Nygård« pr. Brædstrup. S. 65.
 Okkels, Inga Margaretha Jerndorff, fru, li, Bågåes allé 25, st., Svendborg. S. 63.
 Olesen, Einar, læ, Lime pr. Mørke. S. 61.
 Olesen, Elly, Borring, fru, li, f. Wilhelmsen, Nybovej 6, Silkeborg. S. 55.
 Olesen, Jessie, fru, li, Lime pr. Mørke. S. 61.
 Olesen, Maren Skjærbæk, frk., li, Gillesager 90, Brøndbyøster, Hvidovre. S. 40.
 Olesen, Marie, frk., li, Nr. Kongerslev. S. 53.
 Olesen, Verner, Borring, læ, Nybovej 6, Silkeborg. St. 51. S. 56.
 Olling, Inger, fru, f. Pedersen, Klosterparkv. 37¹, Kalundborg. F. 37.
 Olsen, Agnete, frk., li, Koltvej 11, Hasselager. F. 41.
 Olsen, Kirsten Warrer, fru, li, f. Jensen, Alsønderup skole pr. Hillerød. F. 53.
 Olsen, Ruth, fru, li, f. Poulsen, Kålundsvej 6, Odense. S. 51.
 Oresen, Annalise, fru, li, f. Ørnstrup, Pirup, Hune pr. Blokhus. S. 53.
 Otkjær, Anne Bente, frk., li, Sølystvej 11, Silkeborg. S. 65.
 Ottow, L. A., læ, Rekkende, Allerslev. S. 44.
 Overgaard, Anna, frk., li, Elmevej 7, Frederikshavn. S. 27.
 Ovesen, Inger Lis, fru, li, f. Nielsen, Mågevej, Rønde. S. 60.

P.

Pallesen, Holger, overlærer, Ved Hegnet 4, Gl. Balle, Silkeborg. S. 42.
 Palsgaard, Andrea, fru, li, f. Iversen, Støvring st. S. 41.

Pangburn, Inge-Lise, fru, li, f. Hallund Nielsen, Trindelvej 54, Skagen. S. 63.
 Paulsen, Albert Chr., læ, Terrassegade 19², Flensborg, Sydslesvig. S. 58.
 Paulsen, Emilie, fru, f. Thomsen, Helmsvej 32, Silkeborg. St. 36. S. 40.
 Paulsen, Inger Marie Lander, frk., li, Hyllehøjskolen, Kauslunde, Fyn. Sm. 63.
 Pedersen, Anna, frk., li, Viby skole, Mesinge, Fyn. F. 21.
 Pedersen, Anna Foldager, fru, li, Ilsted skole pr. Gørding. Sm. 65.
 Pedersen, Anna Marie, frk., li, Sommersted ungdomsskole, Sønderjylland. S. 56.
 Pedersen, Anna Have, fru, li, f. Have Jensen, Nordvestvej 21, Randers. S. 49.
 Pedersen, Bent, læ, »Holten«, Svejlbæk. S. 65.
 Pedersen, Bent Marquard, læ, Skolevej 5, Karlslunde. S. 51.
 Pedersen, Birgit Hartvig, frk., li, »Næssegård«, Tange pr. Bjerringbro. Sm. 65.
 Pedersen, Birte Buhrkal, fru, li, f. Bislev, Stationsskolen, Lem st. St. 62. S. 65.
 Pedersen, Ellen Marie, frk., li, Brandstrupvej 30, Rødkjærsbro. S. 47.
 Pedersen, Else, frk., li, Vornæs forskole, Landet, Tåsinge. Sm. 60.
 Pedersen, Else Marie Stoustrup, frk., overlærer, Sorgenfri allé 42, Fruens Bøge. S. 51.
 Pedersen, Emil Skadkær, læ, Bøjden skole pr. Horne, Fyn. S. 49.
 Pedersen, Esther, fru, li, f. Sørensen, Ågade 10, Bjerringbro. S. 52.
 Pedersen, Gunnar, læ, Liljevej 5, Vejle. S. 58.
 Pedersen, Hans Ingemann, læ, Skrænten 6, Hadsund. S. 64.
 Pedersen, Harry, læ, Jyllandsgade 8, Hadsund. S. 49.
 Pedersen, Inger, fru, li, f. Holm, Vorgod centralskole pr. Herning. S. 62.
 Pedersen, Inger Lise, fru, li, f. Jensen, Kragdalsgård, Dallerup, Sorring. S. 63.
 Pedersen, Jytte, frk., li, Hjallerup skole, Hjallerup. Sm. 61.
 Pedersen, Kaj, læ, Orelyvej 16, Sakskøbing. S. 44.
 Pedersen, Karen Mailand, fru, f. Brøndum-Petersen, Fyensgade 14, Skive. S. 33.
 Pedersen, Karen Marie, frk., li, Svenstrup pr. Hammel. S. 65.
 Pedersen, Kirstine Nørgaard, fru, li, f. Poulsen, Skramsvej 9, Strandby ved Frederikshavn. S. 61.
 Pedersen, Kristian, læ, Danmarksgade 37, Ikast. S. 52.
 Pedersen, Lissy, frk., li, Grønnegade 21, Silkeborg. S. 65.
 Pedersen, Magda Knudsen, fru, f. Saugbjerg, »Kjærgård«, Gjersbøl pr. Snedsted. Sm. 57.

Pedersen, Marie, fru, f. Nielsen, Frederiksgade 7, st., th., Odense. Sm. 58.

Pedersen, Petra Irma, frk., li, Tvis. S. 63.

Pedersen, Rita, fru, li, Åvænget 15, Kibæk. Sm. 65.

Pedersen, Robert Meldgaard, læ, Lime pr. Mørke. S. 53.

Pedersen, Sigrid, frk., li, »Dalgård«, Agersnap pr. Ølgod. Sm. 63.

Pedersen, Tonny, fru, li, f. Hansen, Routhøje pr. Varde. Sm. 63.

Petersen, Fin Møller, læ, Nybovej 4, Silkeborg. S. 65.

Petersen, Henning, læ, Diget 39, st., Glostrup. S. 64.

Petersen, Herluf Skibdahl, læ, Søholtallé 15, Silkeborg. St. 60. S. 63.

Petersen, Inger, fru, li, f. Gundersen, Hallandsvej 43, Ålsgårde. S. 57.

Petersen, Karen, frk., li, Nørre Møllevej 102, Viborg. Sm. 65.

Petersen, Kirsten fru, li, f. Christensen, H. C. Ørstedesvej 121, Herning. S. 61.

Petersen, Leif, læ, Langelinie 16, Holstebro. S. 55.

Petersen, Orla, læ, H. C. Ørstedesvej 121, Herning. S. 61.

Petersen, Per Bruun, læ, Glarbo pr. Ry. S. 64.

Plett, Gudrun, fru, li, Pandurosvej 3, Silkeborg. S. 54.

Poulsen, Anni, frk., li, Fjeldsted-Harndrup skole pr. Harndrup, Fyn. Sm. 60.

Poulsen, Ellen, frk., li, Sejerslev skole pr. Nykøbing Mors. Sm. 65.

Poulsen, Else, frk., li, Bakkehus, Harte v. Kolding. S. 28.

Poulsen, Marie, fru, li, Andrup pr. Esbjerg.

Poulsen, Sigrid O., frk., li, Grønlandsvej 10, Thisted. S. 51.

Pyndt, Inger, fru, li, f. Haslund, Spurvevej 25, Hørsholm. F. 55.

R.

Rahbek, Kirstine, frk., overlærer, Rygårdsvej 4-46, Fredericia. F. 18.

Ranum, Elin, fru, li, f. Kofoed, Abild skole, Tønder. S. 62

Rasmussen, Aage Bundgaard, skoleinspektør, Øresundsvejens skole, Øresundsvej 6, København S. S. 40.

Rasmussen, Aase Weinkauff, fru, li, f. Weinkauff, Holt Bjerg, Præstbro. F. 53.

Rasmussen, Dagny, frk., li, Gl. Balle, Silkeborg. F. 24.

Rasmussen, Edith, fru, li, f. Lundstrøm, Åkjærsvvej 8, Frederiks. S. 61.

Rasmussen, Grethe, fru, li, f. Madsen, Nørreallé 49, Silkeborg. S. 61.

Rasmussen, Gudrun, fru, li, Vittrup skole pr. Løkken. Sm. 61.

Rasmussen, Gunnar Fosgerau, læ, Tirstrupvej 14, Risskov. S. 63.

Rasmussen, Jane, fru, f. Hansen, Liebumslund, Bække st. F. 49.

Rasmussen, Jann, læ, Åkjærsvvej 8, Frederiks. S. 62.

Rasmussen Jens Hedegaard, førstelærer, Darum skole pr. Bramminge. S. 49.

Rasmussen, Jens A. Bach, læ, Fr. Bøge allé 16, Fruens Bøge. S. 58.

Rasmussen, Kai Løvstad, læ, Drosselvej 8, Viborg. S. 59.

Rasmussen, Karen, frk., li, St. Elmene pr. Fakse. F. 51.

Rasmussen, Kirsten, frk., li, Fr. Nansensvej 51, Århus. S. 56.

Rasmussen, Knud Tolstrup, læ, Ejstrupvej 34, Skals pr. Viborg.

Rasmussen, Lotte, fru, li, f. Christensen, Drosselvej 8, Viborg. S. 60.

Rasmussen, Sv. E. Kjær, læ, Skrænten 132³, Esbjerg. S. 59.

Rasmussen, Villy Bach, læ, Søndergade 103, Kjellerup. S. 56.

Ravn, Marie, fru, li, f. Rolandsen, Ansvej 22, Silkeborg. S. 13.

Refslund, Thyra, fru, li, f. Jacobsen, Stenhavegård, Refsvindinge. F. 53.

Riedl, Ingeborg, frk., li, Mariengade 17, Eckernförde, Sydslesvig. F. 55.

Rommelhoff, Ellen, fru, li, Høsterkøb skole, Hørsholm. S. 61.

Rommelhoff, Poul, læ, Høsterkøb skole, Hørsholm. S. 61.

Rosbach, Margit Birk, fru, li, f. Jacobsen, Øsby skole, Øsby. S. 58.

Røll Larsen, Mette, frk., li, Colbjørnsensvej 35², Nykøbing F. S. 56.

Rønholm, Egon, læ, Årgab pr. Hvide Sande. S. 58.

Rønholm, Grethe, fru, li, f. Grønnegård, Årgab pr. Hvide Sande. Sm. 58.

S.

Sandberg, Freddy Helmuth, læ, Skovbrynet 8, Silkeborg. S. 65.

Schade, Axel Overgaard, læ, Olufsgade 50, Brønderslev. S. 63.

Schmidt, Eli, viceskoleinspektør, Skolegade 10, Silkeborg. S. 57.

Schmidt, Ester, fru, li, f. Møller, Blichersgade 23, Kjellerup. F. 53.

Schubert, Grethe, fru, li, f. Mouridsen, Kobberrmøllevej 13, Flensborg, Sydslesvig. Box 38, Gråsten bank, Kruså. S. 48.

Schulz, Jørgen Michael, læ, Allested skole, Fyn. S. 62.

Schulz, Svend Vejgaard, læ, Tjørring, Herning. S. 62.

Secher, Agnete, frk., li, Tingvalla allé 40¹, København S. S. 36.

Secher, Grete, frk., li, Adelgade 49², København K. Sm. 58.

Simonsen, Ole, læ, Th. Nielsensgade 29 F, Herning. S. 55.

Skands, Hardy, læ, Brandstrupvej 19, Rødkjærsbro. S. 62.

Skands, Ulla, fru, li, Brandstrupvej 19, Rødkjærsbro. Sm. 63.

Skjønnemann, Agnethe, frk., li, Baggensvej 13, Silkeborg. S. 55.

Skov, Søren, læ, Grønnegade 21, Vamdrup. S. 62.

Skovgaard, Bodil, fru, li, f. Grønfeldt, Strandvænget 14, Strandhuse pr. Kolding. S. 58.

Skovsbøl, Asger, læ, Johan Skjoldborgsvej 7, Horsens. S. 58.

Skjærlund, Johanne, fru, f. Stenz, Kirkeallé 15, Gram, Sønderjylland. F. 36.

Skæveland, Ruth, fru, li, f. Johannesen, Bjedstrup skole, Skanderborg. S. 62.

Skødt, Rigmor, frk., li, Ørum, Djursland. Sm. 61.

Slejborg, Kirsten, Marianne, frk., li, Mønsted pr. Viborg. S. 65.

- Smith, Bodil Bech, fru, li, f. Badstue, Slotsvænget 29¹, Slagelse. S. 45.
- Smith, Mogens Neetz, læ, Motalavej 35, Korsør. S. 46.
- Spanggaard, Karen Birgitte, frk., li, Byskolen, Ullborg st. S. 62.
- Spangsberg Nielsen, Dagny, fru, f. Christensen, Endrup pr. Bramminge. F. 24.
- Stampe, Birthe Høy, frk., li, Ulstrup skole, Ulstrup st. S. 65.
- Steenstrup, Kirsten, frk., li, Overlund pr. Viborg. S. 65.
- Stenggaard, Karen Elisabeth, fru, li, f. Sørensen, Viekær 14, Trærød pr. Vedbæk. St. 54. S. 56.
- Stenholt, Kirsten, frk., li, Kaj Munksvej 42, Århus C. S. 61.
- Stevn, Henning, læ, Rødekre skole, Rødekre. S. 61.
- Stoffersen, Arne, læ, Baudersvej 9, Sæby. S. 58.
- Stoffersen, Nina, fru, li, f. Vig Olsen, Baudersvej 9, Sæby. S. 57.
- Storgaard, Karen Luise, frk., li, Hundshoved pr. Nr. Snede. S. 65.
- Storgaard, Maren, frk., li, Biersted. F. 43.
- Stoye, Eleonora, fru, f. Sørensen, Fortegården, Femmøllervej 10, Risskov. R. 09. S. 14.
- Sudergaard, Harry, læ, Kronager 6, Ringkøbing. S. 59.
- Svarre, Ellen, fru, li, f. Balle, Tårnbor skole, Korsør. S. 58.
- Sveigaard, Ellen, frk., li, Ulbjerg skole pr. Viborg. F. 51.
- Svendsen, Carl-Peter, overlærer, Hørvej 9, Dagnæs pr. Horsens. S. 48.
- Svendsen, Ketty, frk., li, Sdr. Vrå pr. Vrå. F. 34.
- Svendsen, Kirstine, frk., li, Salling pr. Løgstør.
- Søe, Sabine, frk., li, Søndergade 35 A, Struer. F. 27.
- Søgaard, Aksel, læ, Christiansdahls allé 17, Fr. Bøge. S. 44.
- Søgaard, Anna Kristine, frk., li, Torvet 6, Mariager. S. 63.
- Sølvsten, Karen, frk., li, Tjæreby, Falster. Sm. 65.
- Søndergaard, Arne, læ, Hoffmannsvej 22, Brabrand. S. 56.
- Søndergaard, Gudrun, fru, f. Vad Jensen, Dankvart, Dreyersvej 60, Odense. S. 51.
- Søndergaard, Jørn, læ, Søgade 3, Silkeborg. St. 62. S. 65.
- Sønderkov-Rasmussen, Else Marie, fru, li, Østergade 7 o. g., Silkeborg. S. 65.
- Sørensen, Agnes, fru, li, f. Kristensen, Bønnerup forskole pr. Glesborg. Sm. 58.
- Sørensen, Anna Grey, fru, li, f. Due-Petersen, Hvedevangen 15, Århus N.
- Sørensen, Arne, læ, Bellisvej, Vildbjerg. S. 60.
- Sørensen, Carl, læ, Resdal pr. Skæggær. S. 64.
- Sørensen, Christian, adjunkt, Højvangen 4, Virklund. S. 60.
- Sørensen, Edith, fru, li, f. Andersen, Nr. Borup pr. Randers. S. 61.
- Sørensen, Einar, sem. lektor, Sankelmarksvej 16, Silkeborg. S. 48.
- Sørensen, Erik, læ, Holmstol, Gern. S. 49.
- Sørensen, Erik, læ, Vibevej, Rønne. S. 61.
- Sørensen, Gerda, fru, li, f. Skov Jensen, Søndergade, Bække. S. 52.
- Sørensen, Gerda Sølvsten, frk., li, Estrupsgade 20, Silkeborg. S. 60.
- Sørensen, Gerhardt Hørdum, læ, Åkjærsvvej 4, Frederiks. S. 59.
- Sørensen, Grete, fru, li, f. Jørgensen, Belvedere 50², Helsingør. S. 61.
- Sørensen, H. H., læ, Birkevej 3A, Svendstrup J.
- Sørensen, Inger Sinding, fru, li, f. Sinding, Højvangen 4, Virklund. S. 57.
- Sørensen, Jenny, fru, li, Skolegade 40, Ikast. Sm. 65.
- Sørensen, Johannes Evald, læ, Drosselvej 8, Skjern. S. 49.
- Sørensen, Jytte, fru, li, Skanderborgvej 28, Ry. Sm. 65.
- Sørensen, Jytte, fru, li, f. Fabricius, Resdal pr. Skæggær. S. 64.
- Sørensen, Jørgen Worre, læ, Thorning, Kjellerup. S. 60.
- Sørensen, Jørn, læ, Bryndumsvej 2, Silkeborg. S. 65.
- Sørensen, Kirsten Jessie, frk., li, Bøsbrovej 44, Vorup, Randers. S. 62.
- Sørensen, Knud Moltke, læ, Søndergade, Bække. S. 52.
- Sørensen, Marie, fru, li, f. Kristensen, Roskildevej 30, Herning. S. 54.
- Sørensen, Marie Sandal, fru, li, Bellisvej, Vildbjerg. S. 60.
- Sørensen, Niels Grey, læ, Hvedevangen 15, Århus N. S. 45.
- Sørensen, Olga, frk., li, Haurum pr. Hammel. Sm. 65.
- Sørensen, Rasmus, læ, Gødvad Bakke 24, Silkeborg. S. 60.
- Sørensen, Turid, fru, li, Frisholm, Them. Sm. 65.
- Sørensen, Vibeke Kirstine Bjerre, frk., li, Brønshøjgårdsvej 29², tv., Brønshøj. S. 64.

T.

- Thanning, Inger, fru, li, f. Hansen, Byvejen 9, Tureby. St. 59. S. 62.
- Thomsen, Agnes, frk., li, Skovvejen 43¹, Silkeborg. S. 22.
- Thomsen, Edith Brandt, frk., li, Spangsberg Kirkevej 48, Esbjerg. S. 32.
- Thomsen, Erik, skoleinspektør, Rønne skole pr. Rønne. S. 46.
- Thomsen, Grethe, fru, f. Nørrelund, Colegios D. M. Cascallares, F.C.S., Argentina. S. 33.
- Thomsen, Inger, fru, li, f. Sørensen, »Vesterkjær«, Tirstrup, Østj. F. 50.
- Thomsen, Jens Kragtig, sem. adjunkt, Falkevej 38, Herning. S. 55.
- Thomsen, Kirsten, fru, li, f. Sørensen, Falkevej 38, Herning. St. 52. S. 55.
- Thomsen, Signe Graae, fru, li, Tungelund pr. Thorsø. Sm. 65.
- Thor, Bent Hager, læ, Lemming centralskole, Lemming. S. 63.

Thorsted, Bruno, læ, Blomsterskrænten 26, Nørresundby. S. 59.
Thuesen, Ellen, fru, li, Skovvej 11, Ullerslev. S. 64.
Thuesen, Hans Lunde, læ, Knudsgade 6, Silkeborg. S. 51.
Thuesen, Mogens, læ, Skovvej 11, Ullerslev. S. 62.
Thuesen, Thue Ole, læ, Søndervænget, Hovedgård. S. 62.
Thygesen, Robert, læ, Klejstrup pr. Hobro. S. 62.
Toft, Gerda Ladefoged, frk., li, Sundby, Mors. Sm. 61.
Tofterup, Birthe, fru, li, f. Engkilde, Lillevangsvej 18, Slagelse. S. 51.

V.

Vadgaard Christensen, Noomi, fru, li, Østervangsskolen, Hadsten.
S. 48.
Vedsted, Bent, læ, Vesløs. S. 61.
Velling, Edith, frk., li, Holbæk, Ørsted. Sm. 61.
Wessberg, Erik, læ, Nordre-Grave 8⁴, Randers. S. 64.
Wessberg, Karin Friis, fru, li, f. Christensen, Nordre-Grave 8⁴,
Randers. S. 64.
Vestergaard, Per, læ, Gårdbovej 5, Ålbæk. S. 60.
Vestergaard, Rasmus, læ, »Bakken«, Ølst pr. Randers. S. 56.
Vestergaard-Pedersen, Nina, frk., li, Landsgravvej 4, Slagelse. F. 36.
Willadsen, Gert Sønderby, tale-tunghøreped., Skoleparken 11⁴,
Esbjerg. S. 62.
Villadsen, Inger, frk., li, Vinkel pr. Viborg. Sm. 63.
Willemann, Inger, frk., li, Ølstrup skole v. Ringkøbing. Sm. 65.
Villumsen, Villiam, sem.lektor, Nordvestpassagen 50, Århus N.
S. 40.
Winther, Anna Marie, fru, li, Gødvad, Silkeborg. Sm. 60.
Vinther, Erik, læ, Smalldrinks, Wazing, Essex, England. S. 49.
Vinther, Kirsten, fru, li, f. Tetzschner, Smedegårdsvej, Overlund,
Viborg. S. 64.
Winther, Ruth, frk., li, Nøddager forskole pr. Kolind. Sm. 58.

Vinther, Tage, læ, Smedegårdsvej, Overlund, Viborg. S. 65.
Vistisen, Magnus, læ, Øsløs pr. Vesløs. S. 57.
Voetmann, Anne-Marie, fru, overlærer, Aurikelvej 6, Valby. S. 25.
Vognsen, Grethe, fru, li, f. Jensen, Rolf Kraksevej 15,
Frederikssund. S. 52.
Voldsgaard, Grethe, frk., li, Villavej 30, Skanderborg. Sm. 65.
Worm, Margrethe, frk., li, Frederiksberggade 62, Silkeborg. S. 23.
Würtz, Leo Ravnholt, læ, Frøslev pr. Nykøbing Mors. S. 60.
Vælund, Birthe Marie, fru, li, f. Mortensen, Buchsvej 7, Vejle. S. 62.
Væring, Birgit, fru, li, f. Pedersen, Abildgårdsvej 2², Virum. S. 53.

Z.

Zeuthen, Jytte, fru, li, f. Zeuthen, Sølystvej 29, Silkeborg.
St. 61. S. 65.

Ø.

Ørskov, Jane Buhr, fru, li, f. Hansen, Hollandsbjergvej 14, Ørsted.
S. 60.
Ørskov, Orla, læ, Hollandsbjergvej 14, Ørsted. S. 60.
Ørts, Orla, adjunkt, Nørreallé 59, Silkeborg. S. 53.
Østerby, Kirsten, frk., li, Frøbjerg pr. Rørmosehus, Fyn. Sm. 65.
Østergaard, J. Chr., læ, Ida Mariesvej 4, Ålborg. S. 45.
Østergaard, Kirsten, frk., li, Lilletoften 111, st. tv., Skovlunde.
St. 59. S. 62.
Østergaard, Poul K., læ, »Tunet«, Klitvej, Skagen. S. 55.

Å.

Aagaard, Anna Lise, fru, li, f. Hedegaard, Borridsø skole pr. Thorsø.
Sm. 61.
Aarestrup, Lydia, frk., li, Ryde skole pr. Vinderup. Sm. 61.
Aarøe-Petersen, Lis, frk., li, Jernbanegade 21, Åbenrå. S. 41.

MEDLEMSLISTE C

Medlemmer, som ikke har været elever i institutionen.

A

Albjørk, Sig., seminarielektor, Svejbæk.
Andersen, Bent, seminarielektor, Kjærsgårdsvej 13, Silkeborg.
Andersen, Yrsa, fru, kantinebestyrer, Lyngbygade 15a, Silkeborg.

B

Baunvig, Inger, fru, lærerinde, Marienlundsvej 11, Silkeborg.
Berg, Torben, adjunkt, Vestre allé 29, Silkeborg.
Blenker, Alfred, provst, Resenbro.
Bloch-Jørgensen, Gudrun, fru, Søndergade, Silkeborg.
Boes, J. P., lærer, Sejs pr. Silkeborg.
Brygmann, Axel, adjunkt, Slesvigvej 20, Silkeborg.

C

Christensen, Gunnar, lektor, Grenstenvej, Stevnstrup.

E

Ege, G., frk., cand. mag., Bargumsvej 15, Tønder.
Enemærke, G. forstander, Sølystvej 138, Silkeborg.

F

Fogh, Vibeke, fru, adjunkt, f. Bærentzen, Vasevej 9, Holte.

G

Gro-Nielsen, K., seminarierektor, Skovvangen 12, Silkeborg.

H

Hammeris, Erik, lektor, Møllebakken 24, Hillerød.
Hauschildt, M. L., fru, lærerinde, Godthåbsvej 7, Silkeborg.
Hemmingsen, Reimer, adjunkt, Sejs pr. Silkeborg.

J

Jensen, Karen Margr., frk., lærerinde, Teglværksvej 10, Silkeborg.

K

Kjærulf, Nils, lektor, Slesvigvej 30, Silkeborg.
Knudsen, Ernst, lærer, Teglværksvej, Silkeborg.
Kornum, Viggo, seminarielektor, Skovvangen 20, Silkeborg.

Kristensen, Ellen Leschly, fru, lektor, f. Linderstrøm-Lang, Silkeborghus, Silkeborg.

Kristiansen, Eivind Mondrup, seminarielektor, Vestergade 72, Silkeborg.

L

Larsen, Ida, fru, f. Munck, Skovløbervej 4, Silkeborg.
Leschly, H., overlærer, Ebeltoft.
Lester, Erik, adjunkt, Rønneallé 72, Silkeborg.

M

Madsen, Kjeld, seminarielektor, Skolegade 55, Silkeborg.
Mallett, G., fru, seminarielektor, f. Utzon, Vestre allé 49, Silkeborg.
Marcussen, Kirsten, frk., seminarielektor, Færgevej 24, Silkeborg.
Messell, Erik, seminarielærer, Skolegade 2¹, Silkeborg.
Morsbøl, Finn, adjunkt, Sejs pr. Silkeborg.
Munk, Anders, professor, dr. phil., Sautes vænge 9, Gentofte.
Munk, Otto, seminarielektor, Paradiset, Virklund, Silkeborg.

N

Nielsen, S. Anker, seminarielektor, Grøndalsvej 18, Silkeborg.
Nordentoft, Annelise, frk., seminarielektor, Holgersvej 14, Charlottenlund.
Nyborg, Aksel, adjunkt, Svejbæk.

P

Pedersen, Birgit, fru, f. Fabricius, Søndergade 12, Silkeborg.
Petersen, Børge, lektor, Langs Banen 16, Virum.

R

Rasmussen, E. V., lektor, Hostrupsgade 2, Silkeborg.
Rasmussen, Folmer, seminarielektor, Nørre allé 49, Silkeborg.
Rasmussen, Karen Bang, fru, lærerinde, Frederiksberggade 55, Silkeborg.
Rasmussen, Knud, seminarielektor, Åhavevej 74, Silkeborg.
Ravn, Jørgen Chr., forstander, Ansvej 22, Silkeborg.
Ringgaard, Niels, seminarielektor, Søholtallé 42, Silkeborg.

S

Schrøder, Sv. Aa., pedel, Estrupsgade 5, Silkeborg.
Skibsted, Arne, seminarielektor, Nørre allé 64, Silkeborg.
Skibsted, Vagn, lærer, Skolegade 60, Silkeborg.

T

Thastum, Erik, rektor, Th. Langs gymnasium, Silkeborg.
Toft, Leo, lektor, Vibevej 2, Silkeborg.
Toftbæk, Elly, frk., lærerinde, Solbakkevej 31, Silkeborg.

Indholdsfortegnelse

Redaktionelle overvejelser	2
Tale af direktør Styhr, Ny Carlsbergfondet	4
Hymne til Himmelbjerget	6
Digte fra øvelsesskolen	8
Seminarierektor Gro-Nielsens velkomsttale	10
Seminarieret siden sidst	13
Gymnasiet siden sidst	16
Øvelsesskolen siden sidst	17
Åh, vi er så demokratiske	18
Fra elevforeningerne	23
Glimt fra gymnasiets hverdag	24
Fhv. forstander J. C. Ravn	28
Økonomiinspektøren	29
Bolschevikkerne i 1917	30
»Dengang jeg drog af Sted«	40
37 dage i Afrika	42
Meddelelser fra institutionens bestyrelse	44
Medlemsfortegnelse	47